

TALOUSSUUNNITELMA 2023–2026

TALOUSARVIO 2023

Kunnanvaltuuston pöytäkirjan liite

Kunnanhallitus 24-25.10.2022 §279

Kunnanvaltuusto 14.11.2022 §100

Sisällys

1. YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	4
1.1. Kunnan talousarvion ja – suunnitelman laatimisen perusteet	4
1.2. Taloussuunnittelun periaatteet	5
1.2.1. Kunnan talouden tasapainovaatimus	6
1.2.2. Talousarvion sitovuus, seuranta ja muutokset	7
1.3. Julkinen talous	9
1.3.1. Valtionhallinto	9
1.3.2. Paikallishallinto	9
1.4. Oman alueen kehitys	11
1.4.1. Väestön rakenne ja kehitysnäkymät	11
1.4.2. Työllisyys	14
1.4.3. Elinkeino toiminnan kehitys sekä alueellisesti että omassa kunnassa	16
2. KUNTASTRATEGIA	17
3. LIKELAITOKSELLE JA TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET	19
3.1. Janakkalan Vesi liikelaitos	19
3.2. Janakkalan Asunnot Oy	20
3.3. Janakkalan Teollisuusalueet oy	21
3.4. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit oy	23
3.5. Kuntakonsernin kannalta olennaiset tulevat tapahtumat	24
4. VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA – SUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2026	25
4.1. Kunnan taloudellinen tilanne sekä talousarvion laatimisprosessi	25
4.2. Hyvinvointialueen aloittamisen vaikutukset kunnan toimintaan ja talouteen	26
4.3. Tulo- ja menoperusteet	27
4.3.1. Toimintatuotot	27
4.3.2. Verotulot	28
4.3.3. Valtionosuudet	33
4.3.4. Toimintakulut	35
4.3.5. Rahoitustuotot ja -kulut sekä poistot	36
4.4. Investoinnit	37
4.5. Lainakanta	38
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	41
5.1. Käyttötalousosa tulosalueittain, yhteenveto	41
5.2. Käyttötalousosa, toimielimet tulosalueittain	43
Toimielin Keskusvaalilautakunta	43
Tulosalue Vaalit	44
Toimielin Tarkastuslautakunta	45
Tulosalue Tarkastustoimi	46
Toimielin Kunnanhallitus	47
Tulosalue Yleishallinto	51

Tulosalue	Talouspalvelut	54
Tulosalue	Henkilöstöpalvelut.....	56
Tulosalue	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	59
Tulosalue	Kuntakehitys.....	63
Tekninen lautakunta		66
Tulosalue	Teknisen toimen hallinto	70
Tulosalue	Maankäyttö.....	72
Tulosalue	Maaseutu- ja kyläpalvelut.....	76
Tulosalue	Maaseutupalveluyksikkö	78
Tulosalue	Tilapalvelut	80
Tulosalue	Aluepalvelut.....	84
Tulosalue	Liikuntapalvelut.....	87
Tulosalue	Ateria- ja puhtauspalvelut.....	90
Tulosalue	Jätehuolto, päättyy vuonna 2022	93
Toimielin	Sivistyslautakunta	94
Tulosalue	Sivistystoimen hallinto.....	96
Tulosalue	Varhaiskasvatus	99
Tulosalue	Opetustoimi	105
Tulosalue	Kirjasto	110
Tulosalue	Nuoriso.....	113
6. TULOSLASKELMAOSA		116
7. INVESTOINTIOSA.....		118
8. RAHOITUSOSA		137
9. HENKILÖSTÖOSA.....		140
9.1	Uudet vakanssit talousarvioon 2023.....	140
9.2	Viran- ja toimenperustamislomakkeet sekä nimike- ja muut muutokset vuodelle 2023	141
9.3	Henkilöstösuunnitelma vuosille 2023 – 2026	149
10. JANAKKALAN VEDEN JOHTOKUNNAN ESITYS; TALOUSARVIO VUODELLE 2023, TALOUSSUUNNITELMA V. 2023 – 2026.....		154
11. JANAKKALAN KUNNAN JA JANAKKALAN VEDEN YHDISTELMÄLASKELMAT		160
11.1	Yhdistelmä Janakkalan kunnan ja Janakkalan Veden tuloslaskelmasta	160
11.2	Yhdistelmä Janakkalan kunnan ja Janakkalan Veden rahoituslaskelmasta	161

1. YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1. Kunnan talousarvion ja –suunnitelman laatimisen perusteet

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädellään kuntalain 110 §:ssä:

110 § Talousarvio ja –suunnitelma:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntaliitto on antanut vuonna 2022 suosituksen kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman laatimisesta. Talousarviusuositus on päivitetty JHS 199:stä, joka oli päivitetty Kuntaliiton 2011 julkaisemasta suosituksesta. Uudessa suosituksessa on otettu huomioon lakimuutokset ja lisätty ilmiöpohjaiseen budjetointiin ja osallistuvaan budjetointiin liittyviä ohjeita.

Lisäksi 110 a § Alijäämän kattamista koskevan määräajan jatkaminen covid-19-epidemiasta johtuvien taloudellisten vaikeuksien vuoksi on väliaikaisesti voimassa 1.12.2020–31.12.2025.

1.2. Taloussuunnittelun periaatteet

Taloussuunnitelma on yhtäältä valtuuston keskeinen kunnan toiminnan ohjausväline, toisaalta kunnan kokonaistalouden suunnitelma. Taloussuunnitelman kiinteä yhteys taloussuunnitelmaan todetaan suoraan laissa: taloussuunnitelma on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi; taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa: taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.745–746)

Kuntalain mukaan taloussuunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelma-osa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousohjelmassa valtuusto asettaa toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Tuloslaskelma-osa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Investointiosassa osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot. Investointimenot ja -tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan. Rahoitusosassa osoitetaan, miten taloussuunnitelma vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.746)

Laissa säädetyn taloussuunnitelman muodon lisäksi taloussuunnitelman rakennetta ja sisältöä määrittelevät taloussuunnitteluperiaatteet. Näillä periaatteilla, jotka alun perin on muodostettu valtion budjettitalouden piirissä, on myös oikeudellista merkitystä, koska ne suuntaavat kunnan taloussuunnitelmaa koskevien usein varsin väljien normien tulkintaa. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.747–751) Periaatteina, joilla on oikeudellistakin merkitystä, mainitaan seuraavat:

- täydellisyysperiaate ja siihen liittyvä bruttoperiaate
- tasapainoperiaate
- vuotuisperiaate sekä sitä tarkentava suorite- ja realisointiperiaate
- kehysbudjetointiperiaate
- yhtenäisyysperiaate

Täydellisyysperiaatteen mukaan taloussuunnitelmaan on otettava kunnan rahankäyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Kuntalain 110.2 §:n toisen virkkeen mukaan taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Tiedossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää taloussuunnitelmasta pois. Kysymys on täydellisyysperiaatteeseen sisältyvästä alibudjetoinnin kiellosta. Täydellisyysperiaatteen mukaan myös kunnan eri tehtävien sisäiset ostot ja myynnit otetaan taloussuunnitelmaan, vaikka niihin ei suoraan liittyisi rahankäyttöä. Määräraha ja tuloarvio voidaan 4 momentin nimenomaisen säännöksen perusteella ottaa taloussuunnitelmaan brutto- tai nettomääräisenä. Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Menettely on perusteltu silloin kun tehtävä rahoitetaan pääsääntöisesti verorahoituksella.

Tasapainoperiaate tarkoittaa sitä, että taloussuunnitelmassa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Kuntalaki velvoittaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnittelun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin. Taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositason tasolla ei kuitenkaan edellytetä.

Alijäämän kattamisvelvollisuus tarkoittaa, että suunnitelmakaudella tasapaino on saavutettava. Talouden tasapainoperiaate sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää kunnan voimavaroja.

Vuotuisperiaate ilmenee kuntalain pykälän 1 momentista: valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio. Suorite- ja realisointiperiaate ilmaisee vuotuisperiaatetta tarkemmin sen, millä tavoin menot ja tulot jaksotetaan talousarviovuosille.

Kehysbudjetointiperiaatteen mukaan valtuustolla on laaja harkintavalta päättää talousarvion määrärahakokonaisuuksista. Pääsääntöisesti määräraha asetetaan tehtävä-/tulosaluekohtaisena siten, että toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseen varatut varat ovat yhdistettävissä talousarviossa.

Yhtenäisyysperiaate edellyttää, että valtuusto päättää talousarviosta ja – suunnitelmasta niin, että ne ovat yhtenä kokonaisuutena samassa käsittelyssä.

1.2.1. Kunnan talouden tasapainovaatimus

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.751)

Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona on katettava. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, sen tilinpäätöksen jälkeen, kun alijäämää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumotavissa. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.752)

Lisäksi 110 a § Alijäämän kattamista koskevan määräajan jatkaminen covid-19-epidemiasta johtuvien taloudellisten vaikeuksien vuoksi siten että valtionvarainministeriö voi hakemuksesta jatkaa neljän vuoden määräaikaa kuuden vuoden mittaiseksi. Laki on väliaikaisesti voimassa 1.12.2020–31.12.2025.

Mikäli edellä mainittu tasapainotus ei onnistu, kuntalain § 118:ssä on erikseen maininta (alla) arviointimenettelystä joka voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

§ 118 Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa,

Tai jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).

Edellä mainittuja raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

1.2.2. Talousarvion sitovuus, seuranta ja muutokset

Talousarvion sitovuudesta on laissa nimenomaan säädetty. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Sitovuuden tarkoitus on ennen kaikkea kunnallispoliittinen ja -oikeudellinen. Sillä turvataan valtuuston valta ohjata kunnan taloutta sekä asettaa tavoitteita ja rajoja alempien toimielinten ja henkilöstön toiminnalle. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.753)

Toimielin on sidottu talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Valtuuston onkin talousarviosta päättäessään selkeästi määriteltävä, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan niin, että ne kattavat kunkin kunnan tehtäväalueen perustehtävät ja ovat hoidettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla, mutta tavoitteiden asettelun keskeisenä tarkoituksena ei ole toimia oikeudellisen kontrollin välineenä. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.753–754)

Toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Kuntalaissa ei ole erityisiä säännöksiä lisätalousarviosta. Jos talousarviossa toimielimelle osoitettu määräraha osoittautuu riittämättömäksi, talousarviota on muutettava. (Harjula-Prättälä, Kuntalaki, tausta ja tulkinnat, 2019, s.754)

Tavoitteiden sitovuus

Valtuuston asettamat tavoitteet ovat sitovia toiminelintasoon nähden.

Määrärahojen sitovuus

Määrärahat ovat bruttositovia tulosaluetasolla valtuustoon nähden tulosaluetasolla tuotot, valmistus omaan käyttöön ja kulut tasoilla.

Investointiosan sitovuus

Valtuusto on 3.9.2012 hyväksynyt tilahankkeiden käsittelyohjeet. Sen mukaisesti budjettivastuu rakennushankkeista on teknisellä toimialalla tila- ja aluepalveluiden tulosalueella. Suunniteltavien talonrakennushankkeiden tarveselvitysten tulee olla tiedossa talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä ja työhön tarvittava rahoitus varataan tilapalveluiden käyttötalouteen. Vaikuttavuuden arviointi sekä työvaiheistus suunnittelu voidaan samalla huomioida talousarviovalmistelussa.

Investointeja ovat pitkävaikutteiset menot, jotka ovat palvelutuotannon käytössä useamman kuin yhden tilikauden ajan. Jotta investoinnin tunnusmerkki täyttyy, tulee myös pienhankintarajan ylittyä. Pienhankintaraja on 10.000 euroa ja sitä pienemmät hankkeet kirjataan käyttötalouden menoksi. Investointihanke on yksittäinen irtaimistohankinta tai nimetty rakentamiskohde.

Investoinnit on pääosin nettobudjetoitu. Valtuustoon nähden sitovia hankkeita ja määrärahoja ovat tähdellä (*) merkityt hankkeet. Käytännössä tämä koskee aina uudisrakennuskohteita. Myös isommat peruskorjaushankkeet on tähtimerkitty. Korjausrakentamisen osalta, tähtimerkittyjä lukuun ottamatta (valtuustotaso), määrärahojen käytöstä päättää tekninen lautakunta.

Infrainvestoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankeryhmittäin (tähdellä merkitty, sininen rivi, lihavoitu teksti) tai hankekohtaisesti (*merkitty).

Infrainvestointien hankeryhmät, sitovuustaso / valtuusto (tähdellä merkitty lihavoitu teksti):

- Elinkeinoalueiden tonttutuotanto-ohjelman infra
- Asumisen tonttutuotanto-ohjelman infra
- Viheralueet, puistot ja pihat
- Liikunta-alueiden infra
- Muut infrahankkeet

Em. hankeryhmien sisällä tekninen lautakunta pystyy suunnittelemaan määrärahojen käytön joustavasti.

Irtaimistohankinnat ovat valtuustoon nähden sitovia toimielinkohtaisesti.

Toimielimet tarkentavat hankkeet vastaamaan valtuuston talousarviopäätöstä käyttösunnitelmien laadinnan yhteydessä.

Talousarvion seurannasta päätetään tarkemmin kunnanhallituksen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa valtuuston hyväksytyä talousarvion ja -suunnitelman.

1.3. Julkinen talous

Suomen talous oli toipumassa korona pandemian aiheuttamasta pysähtyneisyydestä ja laskusta melko nopeasti vuoden 2021 aikana ja alkuvuodesta 2022. Venäjän aloittamat sotatoimet Ukrainassa helmikuussa 2022 johtivat Suomessa ja Euroopassa talouden ja energian osalta uusiin haasteisiin. Valtiovarainministeriö on arvioinut, että aiemmin ennakoitu talouskasvu hidastuu ja vuonna 2023 bruttokansantuotteen odotetaan nousevan vain 0,5%. Vuosina 2024-2025 bkt:n on oletettu kasvavan suunnilleen 1,4 prosentin vauhdilla.

1.3.1. Valtionhallinto

Talousarviota valmisteltaessa talouden mittarit osoittavat talouden kasvun hiipuvan. Taustalla on nopeasti kasvanut inflaatio ja haasteet hyödykemarkkinoilla sekä Suomessa myös työvoiman saatavuus. Korkeiden nousu on palauttanut EURIBOR-korot positiiviseksi usean negatiivisten vuosien jälkeen, samalla valtioiden lainakorot ovat myös lähteneet kasvuun. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022; VM 2022:57, Kuntatalousohjelma vuodelle 2023)

Valtiovarainministeriön ennakoima bruttokansantuotteen kehitys 0,5 % vuonna 2023 ja seuraavien vuosien 1,4 prosenttia ovat koronasta toipuvalla taloudelle alhaiset. Vuoden 2022 kesällä työllisyysaste saavutti mittaushistorian korkeimman tason, 74 %. Työtuntien määrä ei vielä ole saavuttanut koronaa edeltänyttä tasoa. Työmarkkinoiden kohtaanto on heikentynyt ja osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä. Talouskasvun ennakoitaan jäävän hyvin niukaksi ensi vuonna ja työvoiman kysynnän vähentyvän, jolloin työllisten määrä supistuu hieman. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää v. 2024, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyysaste nousee päälle 74 prosenttiin v. 2024, osin työikäisen väestön supistuessa. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

Valtion vuoden 2023 talousarvioesitys on n. 8 miljardia euroa alijäämäinen, mikä kateaan ottamalla lisää velkaa. Vuoden 2023 lopussa valtionvelan arvioidaan olevan n. 156 miljardia euroa. Samalla valtionhallinnon korkomenot kasvavat aiempia odotuksia korkeammalle tasolle. Vuonna 2023 tilinpidon mukaiset korkomenot ovat yli 1,7 mrd. euroa. Korkomenojen odotetaan nousevan 2,3 mrd. euroon v. 2026. Kasvavat korkomenot ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

1.3.2. Paikallishallinto

Pääministeri Marinin hallitus julkaisi syyskuun 2022 lopussa esityksensä valtion vuoden 2023 talousarvioksi. Talousarvioesitys on ensimmäinen, jossa kuntataloudesta on irroitettu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestäminen ja rahoittaminen. Näistä vastaa 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueet. Kuntataloudesta siirtyy hyvinvointialueiden mukana investointeja arviolta 1,2 mrd. euron edestä. Kuntatalouden investointipaineet pysyvät kuitenkin mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

Kuntatalous on vuonna 2023 ennätysellisen vahva, sillä sote-uudistukseen liittyvät ajoitustekijät parantavat kuntien taloutta. Nopeimmin kasvavat sote-kustannukset siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle ja samalla uudistukseen liittyvä kuntien verotulojen leikkaava vaikutus ei näy vuoden 2023 aika täysimääräisenä. Osa aiempien vuosien

kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti, vahvistaen kuntataloutta 1,2 miljardilla eurolla. Jatkossa kiinteistöveron suhteellinen osuus kuntien verorahoituksesta yli kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. (VM 2022:57, Kuntatalousohjelma vuodelle 2023)

Kuntahallinnon vastuulla olevat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman pehmennetty, sillä pienissä kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset. Lisäksi lasten määrään varhaiskasvatuksessa vaikuttaa myös osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina nousussa. Nuorten ikäluokkien pienentyminen avaa osalle kunnista säästämahdollisuuksia, joihin on reagoitava nopeasti talouden tasapainottamiseksi ja laadukkaan opetuksen turvaamiseksi. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

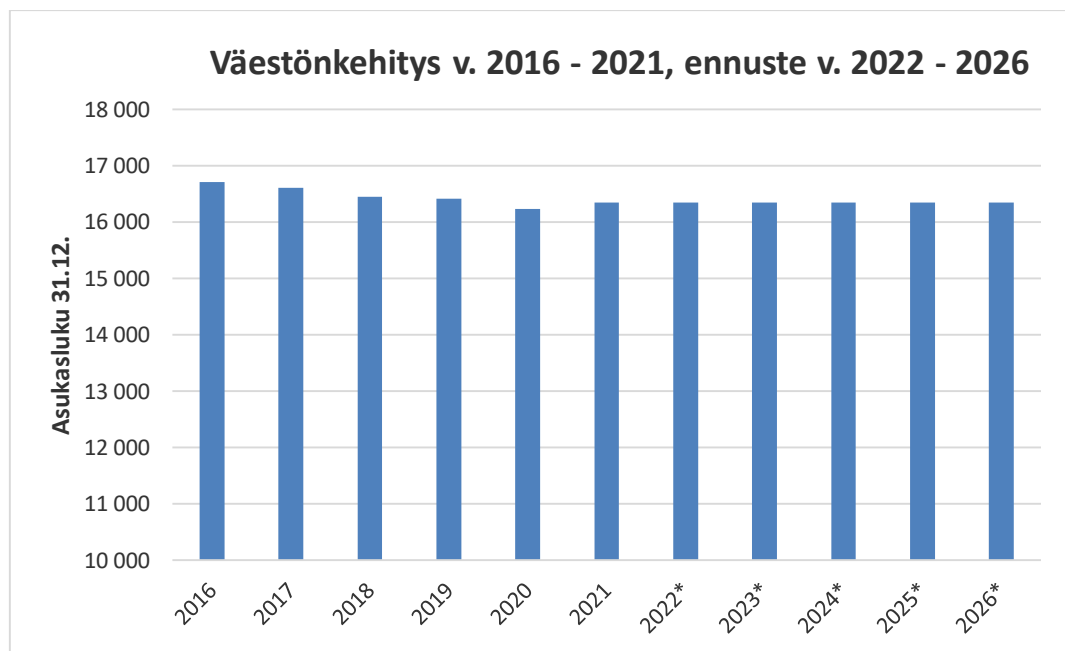
Vuoteen 2023 ajoittuu sote-uudistuksen lisäksi myös hallituskauden päätyminen. Monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. (VM 2022:58, Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

Vuosien 2024-2026 aikana kuntatalouden toimintamenot kasvavat noin 2,9 % vuodessa. Kehitysarvio on niin sanottu muuttumattoman politiikan ura eli vuoden 2023 valittavan uuden hallituksen toimet eivät muuta nykyisestä. Toimintamenojen kasvu johtuu pääosin hintojen noususta, kun huomioidaan muuttumaton politiikan ura ja koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarpeen pienentyminen. (VM 2022:57, Kuntatalousohjelma vuodelle 2023)

1.4. Oman alueen kehitys

1.4.1. Väestön rakenne ja kehitysnäkymät

Vuoden 2021 aikana Janakkalan asukasluku kääntyi nousuun usean lasku vuoden jälkeen ja kunnan virallinen asukasluku 31.12.2021 tilanteessa on 16.340 asukasta. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Janakkalan asukasluku 31.8.2022 tilanteessa on 16 322 asukasta eli kuluvana vuonna asukasmäärä on vähentynyt 22 henkilöä. Suurimmat vähennykset ovat tapahtuneet heinä- elokuun luvuissa, joissa näkyy muutto opiskelupaikkakunnille. Vuoden 2022 talousarvion ennusteeseen 31.12.2022 verrattuna asukasmäärään on elokuun lopun tilanteessa 28 henkilöä ennusteen alapuolella. Asukasluvuksi on ennustettu vuoden 2022 lopulle 16 350, jolle tasolle asukasluvun odotetaan asettuvan koko suunnitelmakaudelle.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
Asukasluku	16 709	16 607	16 447	16 413	16 237	16 340	16 350	16 350	16 350	16 350	16 350
Muutos	-144	-102	-160	-34	-176	103	10	0	0	0	0
Muutos, %	-0,9	-0,6	-1,0	-0,2	-1,1	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

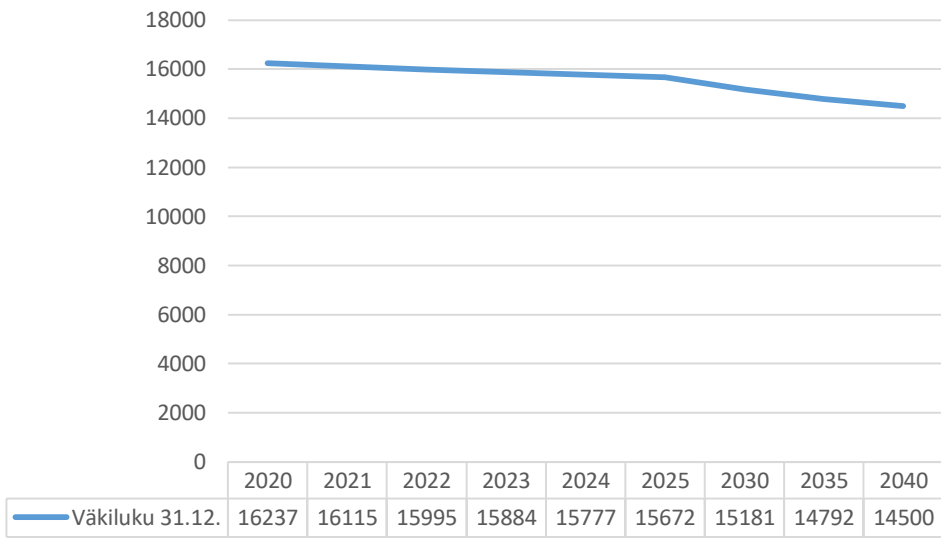
Tilastokeskuksen Janakkalaa koskevat väestöennusteet

Tilastokeskus on syyskuussa 2021 julkaissut viimeisimmän väestöennusteen, jossa arvioidaan väestömäärän kehitystä ja ikärakenteen muuttumista.

Asukasluku

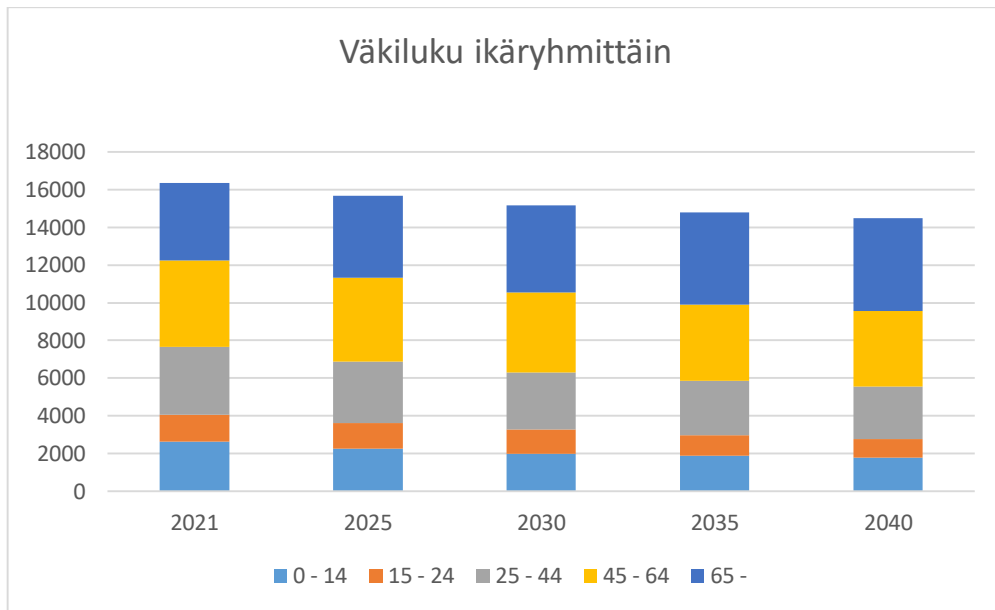
Asukasluvun odotetaan vähenevän runsaalla sadalla henkilöllä vuosittain seuraavan viiden vuoden aikana jonka jälkeen väkiluvun väheneminen olisi alle 100 henkilöä vuosittain.

Tilastokeskuksen ennuste väkiluvun kehityksestä

Väestön ikärakenne

Tilastokeskus ennustaa väestön ikärakenteen kehittyvän seuraavasti

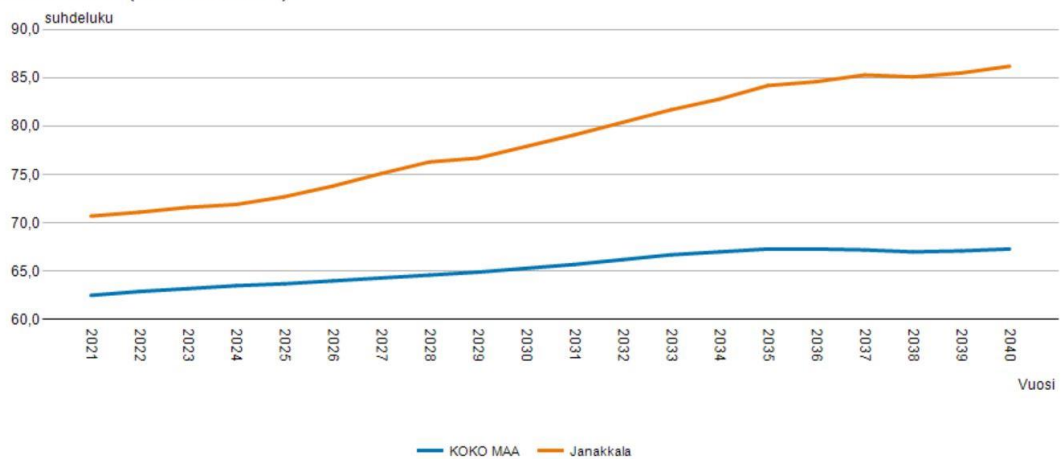
	0 - 14	15 - 24	25 - 44	45 - 64	65 -	Yht
2021	2644	1430	3597	4585	4084	16340
2025	2263	1368	3253	4456	4332	15672
2030	2003	1262	3041	4231	4644	15181
2035	1876	1088	2902	4041	4885	14792
2040	1792	982	2794	4010	4922	14500

Vuoden 2021 luku on korjattu toteutuneen tilanteen mukaiseksi

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 vuotiaiden määrään. Saatu luku on kerrottu sadalla.

Väestöennuste 2021: Väestöllinen huoltosuhde muuttujina Alue ja Vuosi. Väestöllinen huoltosuhde (ennuste 2021).

1.4.2. Työllisyys

Hämeen ELY-keskuksen elokuun 2022 työllisyyskatsauksen mukaan Hämeen Ely-keskuksen kuntien alueella oli elokuun lopussa 17 271 työtöntä työnhakijaa. Se on 2914 vähemmän (-14,4 %) kuin vuosi sitten.

Työttömyysaste Hämeessä oli elokuussa 10,1 prosenttia, joka on maan kolmanneksi korkein.

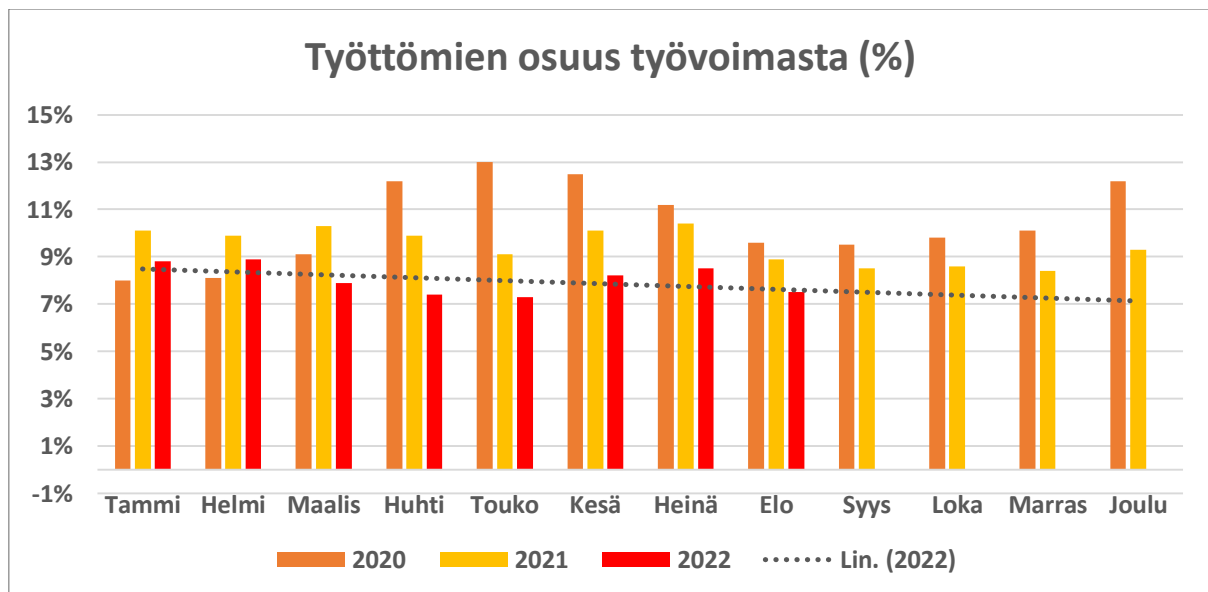
Työttömien osuus työvoimasta oli elokuussa koko maassa 9,1 prosenttia. Osuus vaihteli ELY-keskusten alueilla siten, että eniten laskua oli Uudellamaalla ja Pirkanmaalla. Vähiten työttömien työnhakijoiden määrä laski Etelä-Savossa (-8 %), Pohjois-Karjalassa (-8 %) ja Etelä-Pohjanmaalla (-8 %).

Työttömien työnhakijoiden määrä laski Hämeessä kaikissa seutukunnissa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Eniten määrä väheni Hämeenlinnan seudulla (-19 %) ja vähiten Riihimäen seudulla (-9 %). Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Riihimäen seudun 7,8 prosentista Lahden seutukunnan 11,6 prosenttiin. Hämeenlinnan seudun työttömyysprosentti oli 8,6%.

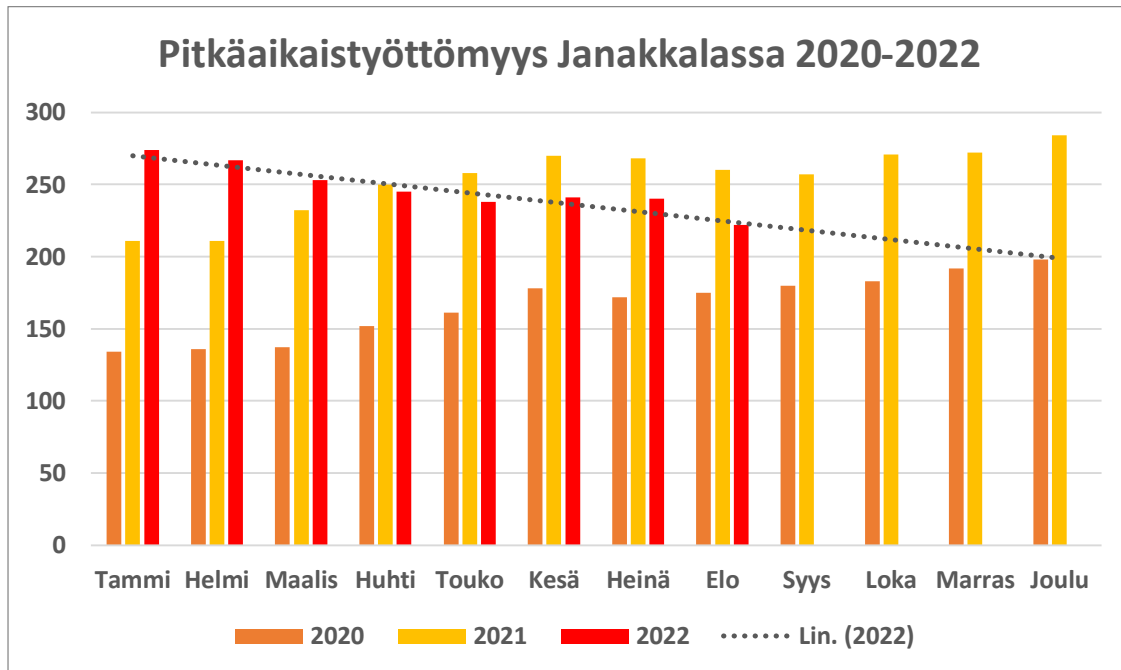
Kanta-Hämeessä työttömien osuus työvoimasta oli 8,3 prosenttia eli 1,6 prosenttia vähemmän kuin elokuussa 2021. Kanta-Hämeen kunnista työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuussa korkein Forssassa (9,9 %), Humppilassa (9,4 %) ja Hämeenlinnassa (9,3 %). Osuus oli matalin Lopella (5,0 %) ja Hattulassa (5,2 %). Työttömyysaste laski edellisvuodesta kaikissa kunnissa lukuun ottamatta Jokioista.

Työttömien työnhakijoiden kokonaismäärä väheni edellisvuodesta kaikissa Kanta-Hämeen kunnissa. Eniten kokonaismäärä väheni Hattulassa (-25 %).

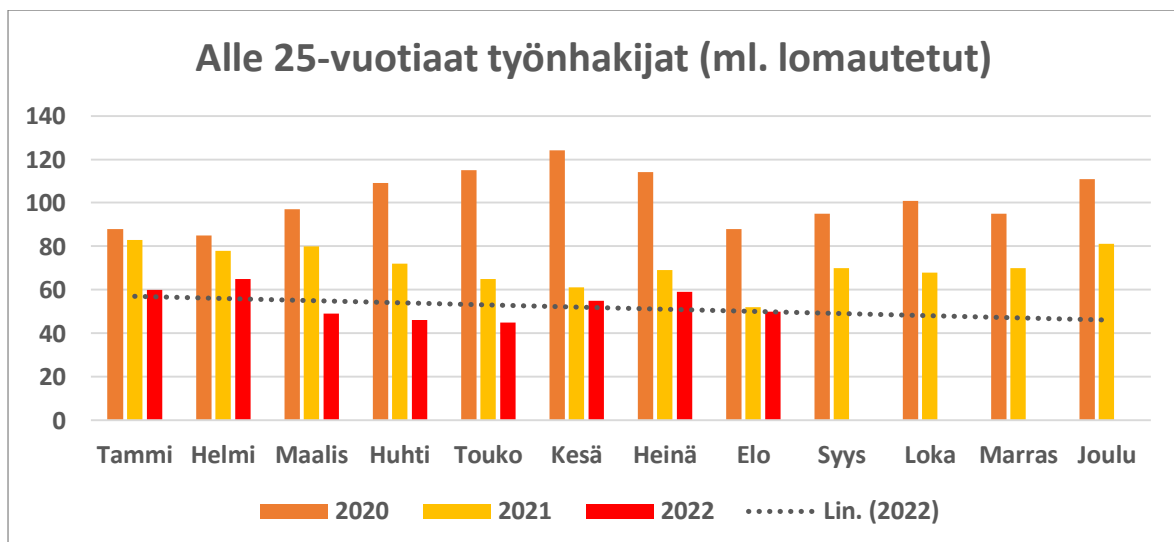
Janakkalassa työttömyysprosentti on 7,5 ja työttömien työnhakijoiden määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 111 henkilöllä.

Elokuun työllisyyskatsauksessa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Kanta-Hämeen alueella 2 763 henkilöä (-5 %), joista 1 715 Hämeenlinnan seudulla (-6 %). Janakkalassa luku oli 222 henkilöä, joka on -15 % vähemmän kuin vuosi sitten.

Elokuun lopussa Kanta-Hämeessä alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 663 (-28 %), joista Hämeenlinnan seudulla 332 (-32 %). Janakkalassa nuoria 50 ja vuoden takaiseen verrattuna laskua on -38 %.

Uusia avoimia työpaikkoja elokuussa 2022 oli Kanta-Hämeessä 2 309 (3 %), joista Hämeenlinnan seudulla 1 410 (3 %) ja Janakkalassa 80 (-35 %).

1.4.3. Elinkeinotoiminnan kehitys sekä alueellisesti että omassa kunnassa

Kunnan on huolehdittava elinkeinoelämän edellytyksistä. Tämä tarkoittaa laajimmillaan kaikkia tekoja elinvoimaisuuden eteen. Kyse onkin systeemistä, jossa hyvä kiertää – tätä olemme korostaneet kuntastrategiassamme.

Mainittujen edellytysten vaalimisessa tasapainotellaan ylläpidon ja kehittämisen akselilla. Yksin kehittäminen on käytännössä hukkaan heitettyä resurssia, viisaampaa ja ekonomista on yhdistää luonnollisesti yhteen sovitettavia päämääriä sekä voimavaroja. Volyymien etujen ohella tämä korostaa näkemyksellisyyttä ja johdonmukaisuutta tekemisessämme. Seutumme on saanut tästä toistuvasti positiivista huomiota eri tasoilla. Kilpailukykyämme on vahvistunut – hyöty kumuloituu, jota käytännöllisyys tukee ja perustelee avoimen tiedon jakamisen myötä. Erinomaisena esimerkkinä toimii More-alueyhteistyö Hämeenlinnan kaupungin ja sen elinkeinoyhtiön kanssa. Toteutamme jälleen EAKR-rahoituksen turvin kansallisen ohjelmoinnin mukaista kehitystyötä vahvuksiamme tukevin kohdistuksin.

Kehittyvä ja reagoiva palveluajatus kantaa myös omaa tekemistä kunnassamme. Ohjelmoinnissa elinvoiman hyväksi, olemme koonneet monitaitoisen asiantuntijakollegion henkilövastuun *elinvoimaohjelmaan*. Tällä on suuri merkitys elinkeinopolitiikan operatiivisessa toiminnassa. Selvitykset, suunnitelmat ja päätöksenteko on saatava oikea-aikaisesti liikkeelle – tässä tiedämme meitä kaikkia tarvittavan toteutuksen onnistumiseksi, joka lopulta onkin tärkeintä. Uusi ohjelmakausi vv. 2023-2025 ohjelmoidaan täydentäen hyviä käytäntöjä, joista mm. yrittäjäpalautte on meille viestinyt.

Yritystalo Veturi tarjoaa maksuttomat yrittäjien palvelut kehittämisestä rahoitusneuvontaan, mutta myös ns. yhden toimipisteen periaatteella kaikkiin kunnan toimintoihin saakka. Lisäksi toimitilayhtiö, Janakkalan teollisuusalueet Oy, palvelee tilatarpeiden osalta. Uusien ja aloittavien yrittäjien personoidun palvelun toteuttaa Hämeen uusyrittäjäkeskus, joka on myös tavoitettavissa kotipaikkakunnallamme. Tarjoamme proaktiivisesti tietoa teematapaamisissa, osallistumme tapahtumiin ja olemme siellä missä yrittäjätkin kysymystensä äärellä. Työvoimakysymys on ja tulee olemaan keskeisimpiä tehtäviä ratkaistavaksi. Osaamisen parantaminen koulutuksen ja innostavan oppimisympäristön kautta sekä houkuttavuustekijät asumisympäristön vaalimisen avulla nähdään tältä osin keskeisinä tekijöinä.

Yritysalueet luovat fyysisen hahmotettavan ympäristön yritystoiminnalle. Logistisen toiminnan erinomaiset mahdollisuudet perustuvat liikenne- ja ratkaisuille, joihin kohdistamme erityisesti sekä omia panostuksia infrainvestointien kautta, mutta edunvalvonnan keinoin tiehallinnon kanssa. Maankäyttöä ja kaavoitusta mietitään monialaisesti ja päämäärähakuisesti.

Seuraava uusi kohdistus on yritystutkimus; tiedonkulku suoraan yrityksistä kaikkine tarpeineen toteutetaan ns. yrityshaavi-työnä. Tällöin kaikki yritykset saavat mahdollisuuden kynnyksettä ja helpolla tavalla tuoda näkemyksensä tarpeineen tiedoksi kuntaan, ja sittemmin käytännön tehtäviksi työssämme.

2. KUNTASTRATEGIA

Kuntalain (410/2015) 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa huomioon otettavat asiat mainitaan Kuntalaissa. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.”

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan ”Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.”

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian kokouksessaan 16.5.2022 § 42. Strategian visiona on ”Turvallisen ilmapiirin kasvukunta, jossa rakennamme hyvinvointia maaseutu- ja kaupunkielämän elementeistä”. Janakkalan kunnan arvoina ovat hyvinvoiva, elinvoimainen, vastuullinen ja saavutettava.

Strategiaa toteutetaan kolmen pääteeman kautta ja niille asetettujen tavoitteiden kautta.

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat
Teeman tavoitteet:

- Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen
- Yhteisöllisyys lisääntyy
- Henkilöstö voi hyvin

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä
Teeman tavoitteet:

- Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet
- Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea
- Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin
Teeman tavoitteet:

- Asiakaspalvelu on erinomaista
- Janakkalassa voidaan hyvin
- Oppimisen ilo kulkee läpi elämän

Edellä mainittuja pääteemoja, tavoitteita ja arvoja tulee noudattaa sekä käytännön työssä, että päätöksenteossa. Valtuustokauden tavoitteet on kirjattu edellä mainittujen pääteemojen alla. [Strategiaan voi tutustua tarkemmin kunnan nettisivuilla.](#)

Vuotta 2023 koskevat talousarviossa asetettavat, valtuustoon nähden sitovat, strategiset tavoitteet pohjautuvat strategiaan.

3. LIKELAITOKSELLE JA TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, vaikuttavuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit, toimitilat, henkilöstö) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisöjen tavoiteasetannassa on kuitenkin syytä huomioida liiketoiminnan näkökulma.

Kuntalain 47 §:n mukaan ”*Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.*” ”*Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.*” Kuntalain edellä mainitussa pykälässä määrätään myös mistä asioista konserniohjeessa on annettava määräykset.

Janakkalan kunnan uudistetut konserniohjeet hyväksyttiin valtuustossa 10.2.2020 § 10. Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Talousarviossa valtuusto asettaa liikelaitokselle ja tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Konserniohjeet on nähtävillä Janakkalan kunnan internetsivuilla.

3.1. Janakkalan Vesi liikelaitos

Janakkalan veden taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2026 ja talousarvio vuodelle 2023 on esitetty tämän kirjan kappaleessa 10.

Tavoitteet Janakkalan Vesi liikelaitokselle

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari
Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot)	> 99 %
Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot)	>99 %
Talousvesiverkoston <50-vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	≥90 %
Jätevesiverkoston <50-vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	≥90 %

Taloudelliset tavoitteet	Mittari
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	Peruspääoman korko
Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava ylijäämäinen.	Tilikauden tulos

3.2. Janakkalan Asunnot Oy

Yleistä

Janakkalan Asunnot Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva, kunnan 100 % omistama, tytäryhtiö, joka on perustettu 2.6.1987 ja rekisteröity 31.12.1987. Yhtiön toimintanimi on ollut 7.7.1993 saakka Janakkalan Asunnonhankinta Oy.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hankkia asuntoja asunnontarvitsijoille. Toiminta perustuu valtion lainoittaman asuntokannan osalta aravalain- ja asetusten määräyksiin sekä valtion asuntohallinnon eri organisaatioiden antamiin ohjeisiin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa toiminnassaan Oy lain määräyksiä.

Kiinteistöt

Yhtiön hallinnassa on 31 kiinteistöä, joista 13 on kerrostaloja ja 18 rivitaloa. Yhteensä asuntoja on 596. Lisäksi yhtiö omistaa 18 asunto-osakehuoneistoa seitsemässä eri asunto-osakeyhtiössä, jotka sijaitsevat Turengissa ja Tervakoskella. Kiinteistöistä 20 on omalla tontilla ja 11 vuokratontilla.

Toiminnan ja talouden haasteet lähivuosina

Yhtiö noudattaa toiminnassaan keväällä 2022 hyväksyttyä strategiaa, jossa pääpaino on uusien asuntojen rakentamishankkeessa, osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämisessä sekä brändityön ja viestinnän kehittämisessä. Haasteena on pienen yhtiön resurssien riittävyys strategian toteuttamisessa. Talouden haasteina lähitulevaisuudessa ovat alati muuttuva toimintaympäristö, nousevat lainan korot, hankkeiden rahoituksen saatavuus, kallistuvat rakennusmateriaalit sekä kohoava energian hinta.

Talous

Vuosi	Arvio 2023	TA 2022	TP2021	TP2020
Liikevaihto	4 114 000	4 114 929	4 115 873	3 957 830
Asuntojen vuokratuottojen toteutuminen %	91 %	90,5 %	91,08 %	88,47 %
Poistot	501 262	527 645	556 127	592 877
Tilikauden voitto ennen veroja	300 000	356 848	346 768	523 559
Taseen loppusumma	16 000 000	16 063 582	16 481 564	17 262 250
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 400 000	9 070 004	8 750 004	9 312 068
Tilikauden tulos	1	1	189 414	5 769,21
Liikevaihdon muutos %	0 %	0 %	4,0 %	4,36 %
Liikevoitto %	10 %	10,78 %	12,39	16,87 %

Tavoitteet Janakkalan Asunnot Oy:lle

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari
Asumispalvelujen tuottaminen ja kehittäminen siten, että asuntokanta kohdentuu kuntalaisten tarpeisiin ja on tehokkaassa käytössä.	Käyttöaste > 92 %. Asukastyytyväisyyskysely kahden vuoden välein alkaen 2023
Taloudelliset tavoitteet	Mittari
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja > 0 Vuosikorjaukset 20% liikevaihdosta.

3.3. Janakkalan Teollisuusalueet Oy

Janakkalan Teollisuusalueet Oy (JTA) on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiön 1860 osakkeesta on merkitty Janakkalan kunnalle 1800, Janakkalan Osuuspankille 40 ja Tervakoski Oy:lle 20.

Yhtiö on rekisteröity 23.8.1984. Yhtiön nimi oli 5.6.1990 saakka Tervakosken Teollisuusalue Oy.

Yhtiön toimialana on omistus- tai vuokraoikeuden nojalla hallita Janakkalan kunnan alueella olevia kiinteistöjä, rakennuttaa toimitiloja yrittäjien käyttöön luovutettavaksi vuokraoikeuden tai myynnin kautta sekä omistaa osakkeita ja osuuksia.

Yhtiö tarjoaa vuokralle omistamiaan tuotanto- ja varastotiloja sekä rakennuttaa toimitiloja vuokrattavaksi ja yritystilasopimuksena lunastettavaksi. Yhtiö hoitaa osaltaan Janakkalan kunnan elinkeinotoiminnan kehittämistä ja neuvontaa elinkeinoyhtiönä. Yrityksen toiminta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimitilojen vuokrausliiketoiminnalla. Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä.

Yhtiön toiminta

Tilikauden lopussa JTA:n omistuksessa on toimitilarakennuksia 22 kappaletta, joiden yhteispinta-ala on n 53.600 m². Rakennuksista 18 kpl on vuokratyössä ja neljään on tehty yritystilasopimus, jossa asiakasyritys tulee lunastamaan tilat omistukseensa. Yhtiö omistaa kaksi rakentamatonta yritystonttia Tervakoskella ja kaksi rakentamatonta yritystonttia Rastikankaalla.

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo, osoitteessa Harvialantie 7 B Turenki, jossa JTA:n omistuksessa on vuokratoimitiloja 1.931 m². JTA:n omistus KOy Janakkalan Virastotalossa on 100 %.

Toiminnan ja talouden haasteet lähivuosina

Lämmitys- ja sähköenergian hinnan nousu on nostanut kiinteistöjen käyttökustannuksia. Kustannusten nousua ei voida siirtää kokonaisuudessa vuokriin, koska tarkistukset on sidottu indekseihin. Näin ollen vuokraustoiminnan kannattavuus heikkenee.

Kiinteistömassassa on paljon vanhoja kiinteistöjä, tämän johdosta kiinteistöjä joudutaan korjaamaan merkittävästi tulevina vuosina.

Rahoituskulujen odotetaan kasvavan, korkojen nousun johdosta.

Tulevien vuosien haasteena tulee olemaan toiminnan pitäminen taloudellisesti kannattavana. Kiinteistöjen korjausten hyvällä suunnittelulla ja korjausten jaksotuksella tulee olemaan merkittävä vaikutus yhtiön kannattavuuteen.

Talous

Tunnuslukuja, Vuosi	Arvio 2023	TA 2022	TP2021	TP 2020
Liikevaihto	1 705 796	1 467 796	1 498 880	1 399 135
Poistot	525 000	475 000	434 221	458 257
Tilikauden voitto ennen veroja	38 604	107 129	202 560	213 799
Taseen loppusumma	15 000 000	13 500 000	12 915 916	12 881 258
Pitkäaikainen vieras pääoma	9 200 000	7 700 000	7 246 870	7 229 704
Tilikauden tulos	17 283	72 103	145 006	158 877
Liikevaihdon muutos %	16,20%	-2,00%	7,10%	7,80 %
Liikevoitto %	2,30%	7,30%	13,50%	15,20 %
Voitto %	1,00%	4,90%	9,70%	11,30 %

Tavoitteet Janakkalan Teollisuusalueet Oy:lle

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari
Janakkalalla on houkutteleva imago. Yhdessä kunnan kanssa tehdään aktiivisia toimenpiteitä, jotta uusia yrityksiä sijoittuu kuntaan. Kunnan elinkeinoalueita kehitetään yhdessä kunnan kanssa.	Yritysten määrä
Janakkala on Suomen yrittäjämysteisin kunta. Tuotetaan laadukkaita ja monipuolisia yritysneuvontapalveluita yhdessä kunnan kanssa Yritystalo Veturissa.	Sijoittuminen elpo-kyselyssä Yritysneuvonnan asiakastytyväisyys
Yritysten ja työpaikkojen määrä lisääntyy. Tarjotaan kilpailukykyisiä ja toimivia tilaratkaisuja, jotka mahdollistavat yritysten kasvun.	Omistuksessa olevien tilojen m2-määrä ja täyttöaste
Kunnassa toimivilla yrityksillä on erinomaiset toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset. Tarjotaan yritysneuvontapalveluja. Yrityskehityksen kautta parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistetaan kasvua sekä kansainvälistymistä. Hyödynnetään laajaa seudullista verkostoa yritysten kasvuedellytysten parantamiseksi.	Yritysneuvonnan asiakas- ja tapahtumamäärät

Taloudelliset tavoitteet	Mittari
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tilikauden tulos on positiivinen

3.4. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy

Yleistä

Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö, joka on perustettu 19.2.2018 ja rekisteröity 4.5.2018. Toiminta on ollut 30.6.2018 saakka Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n alaista toimintaa. Yhtiö toimintoiheen siirtyy Kanta-Hämeen hyvinvointialueen alaisuuteen 1.1.2023. Yhtiön toimintaa ei käsitellä Janakkalan kunnan talousarviossa 2023.

3.5. Kuntakonsernin kannalta olennaiset tulevat tapahtumat

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan ja yhden tai useamman oikeudellisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Kuntalaki korostaa kuntakonsernin johtamista ja ohjausta. Vuodesta 2017 lähtien kunnan talouden kestävyyttä on arvioitu konsernitason kriisikuntakriteerien avulla. Kriisikuntakriteerit asettavat yhtenevät vertailukohtat kaikille kunnille ja ohjaavat taloudenpitoa. Kriteereitä on uudistettu siten että tunnuslukuja ja raja-arvoja on muutettu. Uusien raja-arvojen soveltaminen tapahtuu vuonna 2022. Siihen asti sovelletaan kuntalain 118 § mittareita.

Konserniohjausta harjoittavat kunnanvaltuusto ja hallitus sekä kunnan johtavat viranhaltijat kuntalain ja sen nojalla määritellyn tehtäväjaon mukaisesti. Kuntalaki koskee myös kunnan toimielinten välistä toimivallan jakoa niiden ohjatessa kuntakonserniin kuuluvia yksityisoikeudellisia yhteisöjä. Kunkin toimielimen ja viranhaltijan tehtävät ja vastuut konserniohjauksessa määritellään konserniohjeissa. Kunnan sisäinen toimivallan jako määritellään tarvittavin osin hallintosäännöillä. Konserniohjauksesta vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kunnanhallitus sekä ne kunnan johtavat viranhaltijat, jotka toimivat tytäryhteisöjä koskevien asioiden esittelijöinä kunnanhallituksessa.

Janakkalan kunnan talouteen tulee vaikuttamaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tekemät päätökset, kun 3+1 mallin vuokrasopimukset kunnan kanssa päättyvät. Kunta vuokraa siirtymävaiheessa kiinteistöt hyvinvointialueelle, mutta kantaa kiinteistöistä taloudellisen riskin pitkällä aikavälillä.

Tarkastelun ja tiiviin edunvalvonnan kohteina kuntayhtymistä ovat olleet muun muassa Koulutuskuntayhtymä Tavastia ja Sarastia Oy, joiden suunnitelmat uudistaa toimintaa ja rakennettaan sekä operatiivista toimintaansa ovat edellyttäneet strategista päätöksentekoa. Koulutuskuntayhtymä Tavastiasta on 1.8.2022 erotettu Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia, jonka tehtävänä on tarjota vuokraamalla toimitiloja ensisijaisesti Koulutuskuntayhtymä Tavastialle. Sarastia Oy on vahvasti mukana tarjoamassa aloittaville hyvinvointialueille muun muassa talous- ja henkilöstöhallinnonpalveluita.

Kunta on mukana rahoittamassa Suomi-rata Oy:ta, jonka tavoitteena on Helsingin ja Tampereen väliseen Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta kulkevaan raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Kunnan edunvalvonnan kannalta on tärkeää, että raideyhteys kulkee nykyistä linjausta pitkin.

4. VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA – SUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2026

4.1. Kunnan taloudellinen tilanne sekä talousarvion laatimisprosessi

Vuoden 2021 tilinpäätöksen kumulatiivinen ylijäämä on 4,2 milj.€. Vuoden 2021 hyvä tulos johtui suurelta toimintatuottojen kasvun ja toimintakulujen alentumisena verrattuna muutettuun talousarvioon sekä kasvaneista verotuloista.

Vuoden 2023 talousarvion ja suunnitelmakauden 2023–2026 laadinnan lähtökohtana on ollut kuntalain (410/2015) kunnan taloutta koskevat määräykset.

Kuntalain § 110 määrätään seuraavasti kunnan talousarviosta ja – suunnitelmasta:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Tästä on säädetty määräaikainen poikkeus vuosille 2021 – 2025, jossa kunta voi hakea valtionvarainministeriöltä määrääjän pidennystä kuuteen vuoteen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 23.5.2022 §160 hyväksynyt talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023–2026 laatimisohteet. Laatimisohteiden mukaisesti toimielimet valmistelivat esityksensä syyskuun 23 päivään mennessä. Toimielinten esitykset ylittivät kunnanhallituksen kesäkuussa hyväksymän kehyslaskelman vuoden 2023 osalta noin 200 tuhannella eurolla. Taloussuunnitelmavuosien 2023-2025 osalta esitykset olivat kehysten ylittäviä. Kumulatiivisesti vuosien 2023-2026 toimielinten kehys ylittyi noin 2,4 miljoonaa euroa

Talousarviota ja taloussuunnitelmaa on valmisteltu kulloinkin saatavilla olevien viimeimpien tietojen mukaan.

Kuntaliitto julkaisi 26.9. uuden kuntakohtaisen veroennusteensa vuosien 2022-2025 verotulojen osalta. Veroennuste on muuttunut vuoden aikana, vuodelle 2023 ennakoidaan nyt enemmän verotuloja kuin aiemmissa ennusteissa. Uusimman syyskuun veroennusteen mukaan vuoden 2023 verotuloarvio kasvaa 500 000 € verrattuna talousarviossa 2022 ennakoituun vuoden 2023 veroarvioon. Valtiovarainministeriö julkaisi 19.9. syyskauden Kuntatalousohjelman vuosille 2023-2026. Edellä mainittuun Kuntatalousohjelmaan perustuu kunnanjohtajan talousarvioesityksen toimintatuottojen sekä – kulujen yleiset perusteet.

Kunnanjohtaja esittää kunnanhallitukselle kuntalain mukaisesti tasapainossa olevan talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2026. Kunnanjohtajan esityksessä kiinteistöveroon tehdään muutos, korottamalla voimalaitosten kiinteistövero 1,5%-yksikköä. Aiemmin käytössä oli 0 verokanta. Muut kiinteistöverot pysyvät samoina.

Kunnanhallitus käsittelee kunnanjohtajan talousarvioesitystä kokouksessaan 24.-25.10.2022.

Valtuusto käsittelee kunnanhallituksen talousarvioesitystä kokouksessaan 14.11.2022.

4.2. Hyvinvointialueen aloittamisen vaikutukset kunnan toimintaan ja talouteen

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ottaa 1.1.2023 alkaen kunnalta sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuun. Sivistystoimen vastuualueelta siirtyy opetustoimesta psykologi ja koulukuraattoripalvelut sekä perhekeskuksen palvelut hyvinvointialueen järjestettäväksi. Näitä ei enää käsitellä kunnan talousarviossa. Kunnan ja hyvinvointialueen välille muodostuu useita rajapintoja, joiden myötä Janakkalan kunnalla on jatkossakin merkittävä rooli alueen hyvinvoinnin edistämisessä. Vuoden 2022 sosiaali- ja terveystalveluiden vastuista kunnalle jäävät 1.1.2023 alkaen kotouttamispalvelut.

Janakkalan kunta vuokraa hyvinvointialueelle siirtymäkaudella sote-kiinteistöt 3+1 mallilla. Vuokrasopimus on voimassa vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella. Tämän jälkeen kunta kantaa riskiä, mikäli hyvinvointialue ei tarvitse kaikkia aiemmin käytössä olleita kiinteistöjä.

4.3. Tulo- ja menoperusteet

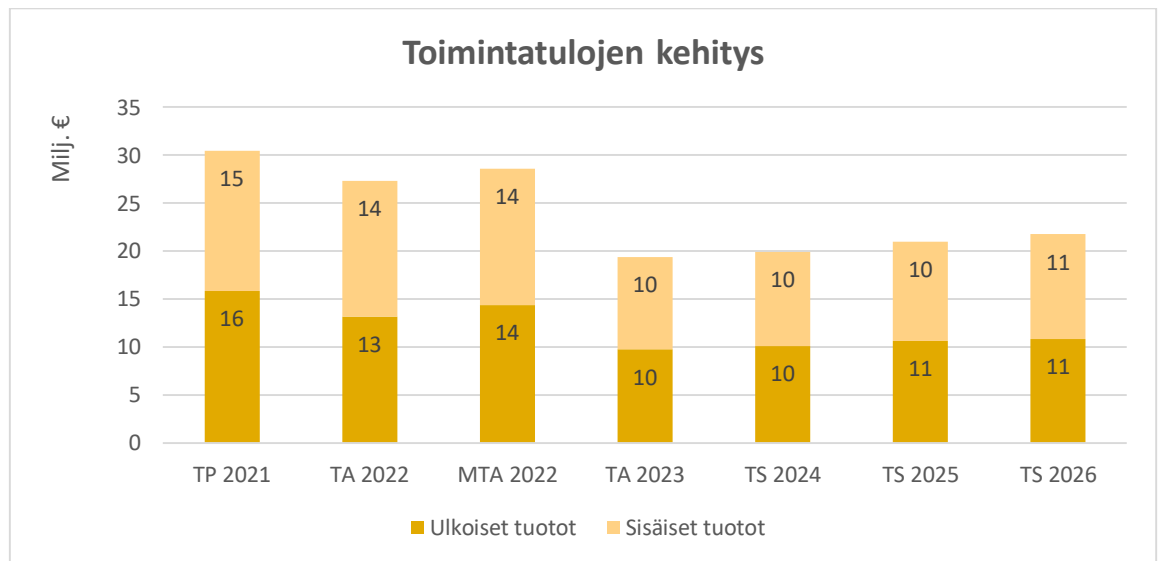
4.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat vuoden 2023 talousarviossa n. 19,4 milj. €. Toimintatuottojen vertailu aiempiin vuosiin ei ole kannattavaa, sillä sote-toiminnan siirtyminen vaikuttaa lukuihin alentavasti. Alla on esitetty toimintatuottojen kehitys viimeisimmän tilinpäätöksen, vuoden 2022 talousarvio, muutetun talousarvion 2022 sekä talousarviovuoden 2023 ja suunnitelmavuosien 2024-2026 osalta.

Talousarviovuoden 2023 tulokehitys perustuu osin voimassa olevan vuoden 2022 talousarvion suunnitelmavuoteen 2023, mutta se on korjattu hyvinvointialueiden alkamisesta tarkentuneilla muutoksilla ja yleisen talouden kehityksen huomioon ottaen. Taloussuunnitelmakaudella on arvioitu saatavan lisää tuloja vuonna 2025 sekä vuonna 2026 Mallinkaisten järven rantatonttien myyntivoitoista 0,3 milj. euroa per vuosi.

Suunnitelmavuosien 2024–2026 tulokehitys pohjautuu laskennalliseen ennusteeseen, jonka pohjana on maltillinen kasvu tulojen osalta.

Tarkemmat toimialojen perustelut löytyvät kunkin toimialan tulosalueiden tekstiperusteista.

Toimintatuottojen kehitys

Vuosi	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Ulkoiset tuotot	15 857 856	13 154 715	14 382 715	9 773 355	10 112 349	10 637 453	10 839 122
Sisäiset tuotot	14 598 549	14 195 480	14 195 480	9 632 952	9 825 384	10 329 860	10 911 084
Tuotot yhteensä	30 456 405	27 350 195	28 578 195	19 406 307	19 937 733	20 967 313	21 750 206

4.3.2. Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuottoon. Valtuuston on kuntalain (410/2015) 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosentista sekä muiden verojen perusteista.

Tässä vuoden 2023 talousarviossa ja vuosien 2023–2026 taloussuunnitelmassa kunnallisveron, kiinteistöveron sekä yhteisöveron tuoton ennusteet perustuvat 26.9.2022 päivitettyyn Kuntaliiton kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon vuoden 2023 osalta ja taloussuunnitelmavuosien osalta arvioidulla asukasluvulla korjattuun kehikkoon. Väestön on arvioitu kehittyvän tämän kirjan kappaleessa 1.4.1. esitetyn väestökehityksen mukaisesti. Kiinteistöverojen osalta taloussuunnitelmavuodet on arvioitu muuttumattomiksi noin 4,15 miljoonan euron tasoon. Kiinteistöverouudistus ei ole tällä hetkellä etenemässä hallituksessa.

Kuntaliiton 26.9.2022 julkaistu kuntakohtainen veroennustekehikko perustuu Valtiovarainministeriön syksyn Kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Talouden kehitys on jatkunut myönteisenä koko kuluvan vuoden.

Kunnallisveroennusteessa on huomioitu toteutuneet verotilitykset elokuuhun 2022 asti ja Verohallinnon ennakkotieto syyskuun verotilityksistä. Palkkasumman kasvu kuluvalla vuodelle lähentelee arvioissa jo 5 prosenttia. Vuoden 2023 huomattava kunnallisveroennusteen kasvu johtuu osin korkean inflaation vaikutuksista työeläkkeiden tasoon. Työeläkkeitä korotetaan vuosittain taitetulla indeksillä, jossa inflaation painoarvo on 80 % ja palkansaajien ansiotason muutoksen 20 %. Arvioiden mukaan suurempi osa verovuoden 2021 jäännösveroista kertyisi vasta vuoden 2023 alussa ja vastaavasti vähemmän vuoden 2022 aikana.

Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Tästä vajaa 40 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka olemme huomioineet aiemmissa veroennusteissa. Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin. Muun muassa matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta kuluvalla vuodelle ehdotetaan jatkettavaksi myös vuonna 2023. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina. Esitetystä määräaikaisesta sähkövähennyksestä ei ole vielä tarkempia tietoja tässä vaiheessa ja näin ollen tätä ei ole huomioitu veroennustekehikossa.

Kiinteistöveroennusteessa on huomioitu valmistuvan verotuksen 2022 päivitetty arviot. Verovuodelta 2022 maksuunpannusta kiinteistöverosta arvioidaan vajaan 6% erääntyvän maksuun tammi-helmikuussa 2023.

Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa elokuun arviosta edelleen. Suurimpina syinä tähän ovat kuntaryhmän korotetut jako-osuudet. Suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat keskimäärin 150 miljoonaa euroa per vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa.

Edellä mainitut tekstit on poimittu Kuntaliiton elokuun ja syyskuun ennusteen saatekirjeestä.

4.3.2.1 Kunnan tulovero

Kunnallisverosta säädetään tuloverolaisissa (1535/1992). Lain 130 §:n mukaan luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava kunnallisverotuksen verotettavasta tulostaan tuloveroa kunnalle 111§:ssä vahvistetun tuloveroprosentin mukaan.

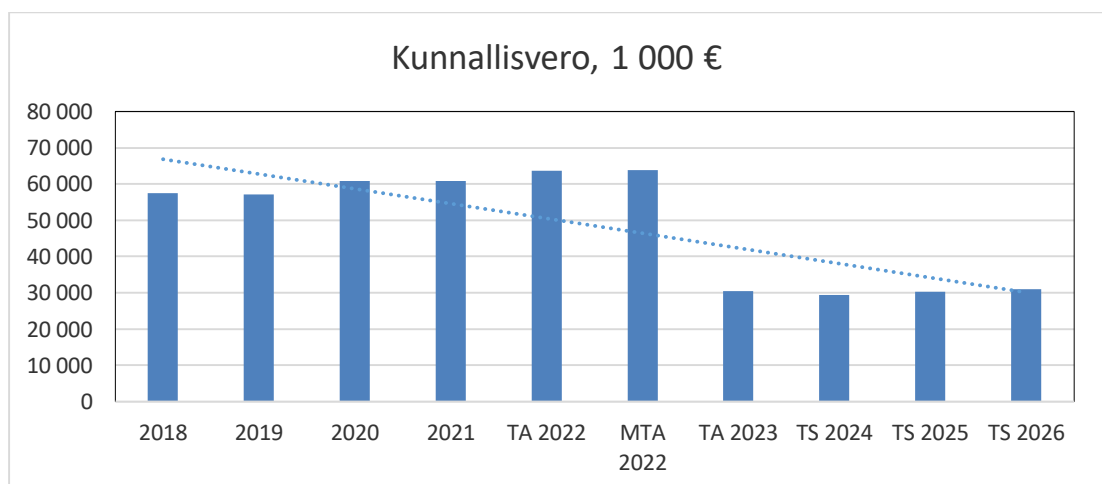
Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Lain kohdan 91 b §:n mukaan kunta poikkeaa 91 a § säädestä vuoden 2023 tuloverotuksessa. Kunta ilmoittaa vuodelle 2023 tuloveroprosentin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella.

Vuoden 2023 talousarviossa tuloveroprosentti on määritetty Laki sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lain-säädännön voimaantulusta (616/2021) 55§ mukaisesti. Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti (Janakkalassa 21,00%) vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Janakkalan tuloveroprosentiksi on määrättävä siten 8,36 vuodeksi 2023.

Vuoden 2023 tuloveroksi arvioidaan 30,5 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024 ennakoitaan verotuloiksi 29,4 miljoonaa euroa, joka on yhden (1) miljoonaa vähemmän kuin vuodelle 2023 arvioitu. Tämä johtuu siitä, että vuonna 2023 tilitetään vielä vanhan järjestelmän jälkierä.

Taloussuunnitelmakaudelle kunnan tulee tehdä muutoksia ilmoitettavaa veroprosenttiin. Verotusmenettelystä annetun lain kohdan 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Tämä muutos astuu voimaan 1.1.2023.

Alla kuva, jossa on nähtävissä kunnan tuloveron kehitys vuodesta 2018 vuoteen 2021 ja ennuste vuosille 2022–2026.

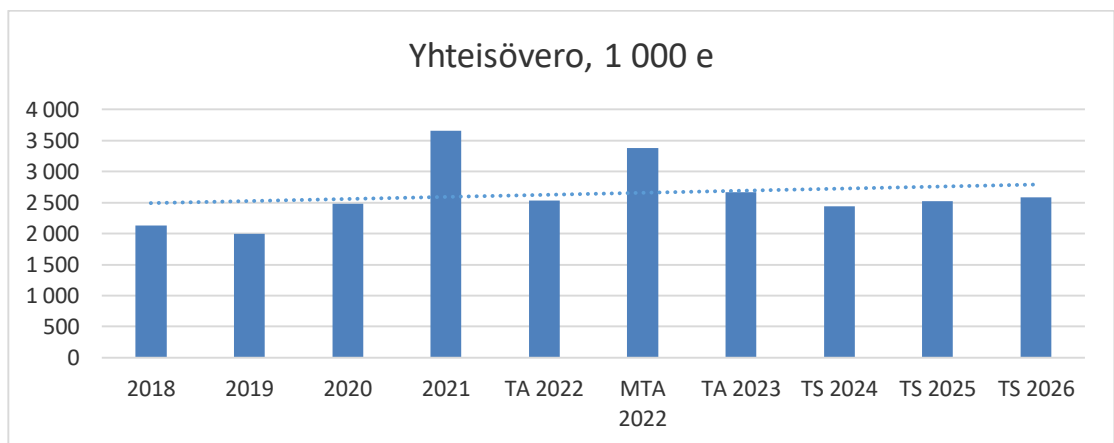
Vuosi	2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kunnallisvero, 1 000 €	60 868	63 578	63 778	30 474	29 446	30 216	30 972
Muutos ed.vuoteen, %	0,1	4,5	4,8	-52,2	-3,4	2,6	2,5

4.3.2.2 Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöt maksavat tuloistaan suhteellista veroa, yhteisöveroa, joka jaetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille. Yhteisöveron jako-osuuden sekä yhteisöveroprosentin määräytymisperusteinen määrä valtio.

Janakkalan kunta sai vuonna 2021 yhteisöveroja noin 3,7 milj. euroa. Vuodelle 2022 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän n. 3,4 milj. euroa ja vuonna 2023 n. 2,7 milj. €. Vuoden 2023 korkea toteutumisarvio perustuu yritysten hyvään tuloskehitykseen. Vero vuonna 2022 kuntien jako-osuus yhteisöveron tuotosta on 33,76 prosenttia.

Sote-uudistuksen myötä kuntaryhmän osuutta yhteisöveron tuotosta leikataan noin kolmanneksella, jonka johdosta yhteisöveron tuotto vuonna 2023 putoaa noin 27 %. Vuoden 2023 talousarviossa ja taloussuunnitelmassa 2023-2026 esitetty yhteisöverotuoton määrä perustuu 26.9.2022 päivitetyn Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikkoon. Vuoden 2023 kuntaryhmän jako-osuus on 23,91 prosenttia.

Vuosi	2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Yhteisövero, 1 000 e	3 662	2 534	3 384	2 669	2 435	2 526	2 589
Muutos ed.vuoteen, %	47,4	-30,8	-7,6	-21,1	-8,8	3,7	2,5

4.3.2.3 Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistön arvon perusteella kunnalle vuosittain suoritettava vero. Verosta on säädetty kiinteistöverolaissa (20.7.1992/654). Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita sekä kiinteistöjä, joita käytetään yleisiin tarkoituksiin, kuten mm. kadut ja torit. Kiinteistövero maksetaan kiinteistön sijaintikunnalle.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentti määrätään sadasosaprosentin tarkkuudella.

Vuoden 2023 kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

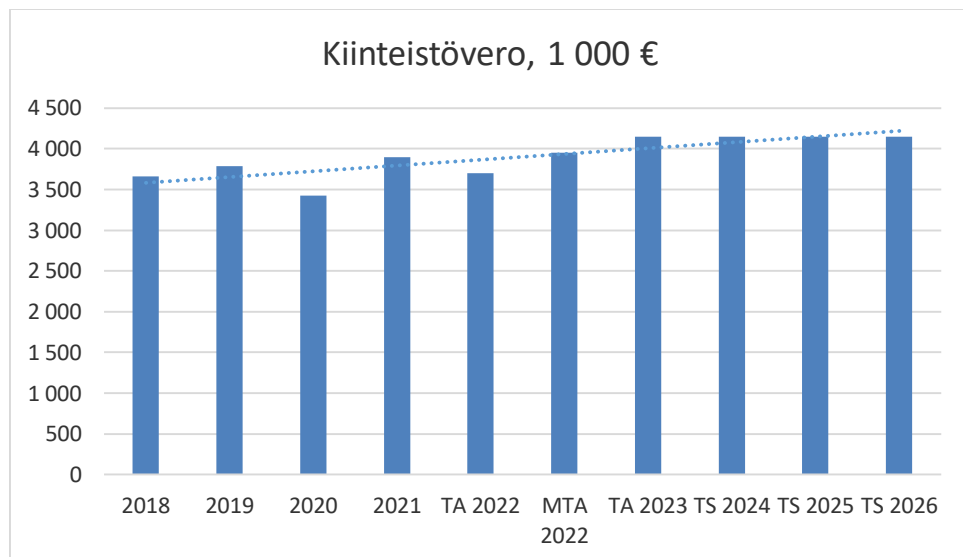
- Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,50 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,10 %
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %
- Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 4,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 1,50 %

Vuoden 2023 talousarvion kiinteistöverojen laskennassa on käytetty edellä mainittuja valtuuston päätöksen mukaisia kiinteistöveroprosentteja, joilla arvioidaan saatavan seuraavat tuotot:

- yleinen kiinteistövero (rakennus+ maapohja) n. 1 900 000 €
- vakituinen asuinrakennus n. 1 800 000 €
- muu kuin vakituinen asuinrakennus n. 300 000 €
- rakentamaton rakennuspaikka n. 48 000 €

Voimalaitoksista ei oleteta saatavan tuloja vuonna 2023.

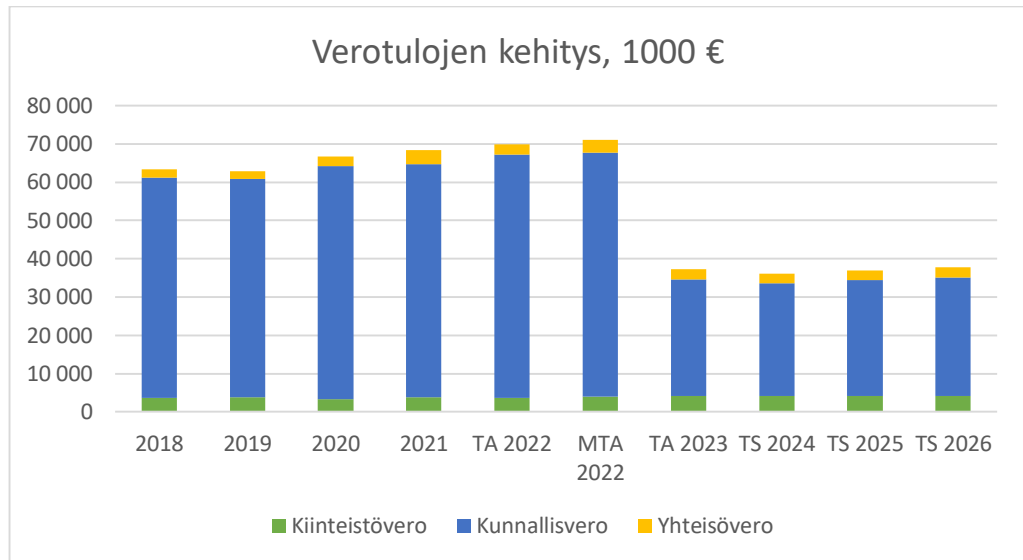
Kiinteisverotusta (verotusperusteita) ollaan uudistamassa tulevaisuudessa, mutta laki on vielä valmisteilla. Hallituksen esitystä ei tulla antamaan eduskunnalle tällä hallituskaudella.

Vuosi	2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kiinteistövero, 1 000 €	3 895	3 702	3 952	4 150	4 150	4 150	4 150
Muutos ed.vuoteen, %	13,9	-5,0	1,5	5,0	0,0	0,0	0,0

4.3.2.4 Verotulojen kehityksen ennuste vuosille 2023–2026

Kuluvan vuoden 2022, talousarviovuoden 2023 sekä suunnitelmavuosien 2023–2026 veroennusteet kappaleessa 1.4.1. esitettyyn väestönkehitykseen.

Verotulojen kehitys	2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kiinteistövero	3 895	3 702	3 952	4 150	4 150	4 150	4 150
Kunnallisvero	60 868	63 578	63 778	30 474	29 446	30 216	30 972
Yhteisövero	3 662	2 534	3 384	2 669	2 435	2 526	2 589
Yhteensä	68 425	69 814	71 114	37 293	36 031	36 892	37 711
Muutos ed. vuoteen, %	2,6	2,0	3,9	-47,6	-3,4	2,4	2,2

4.3.3. Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan taasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja.

Rakenteellisesti Suomen valtionosuusjärjestelmä koostuu kahdesta osasta:

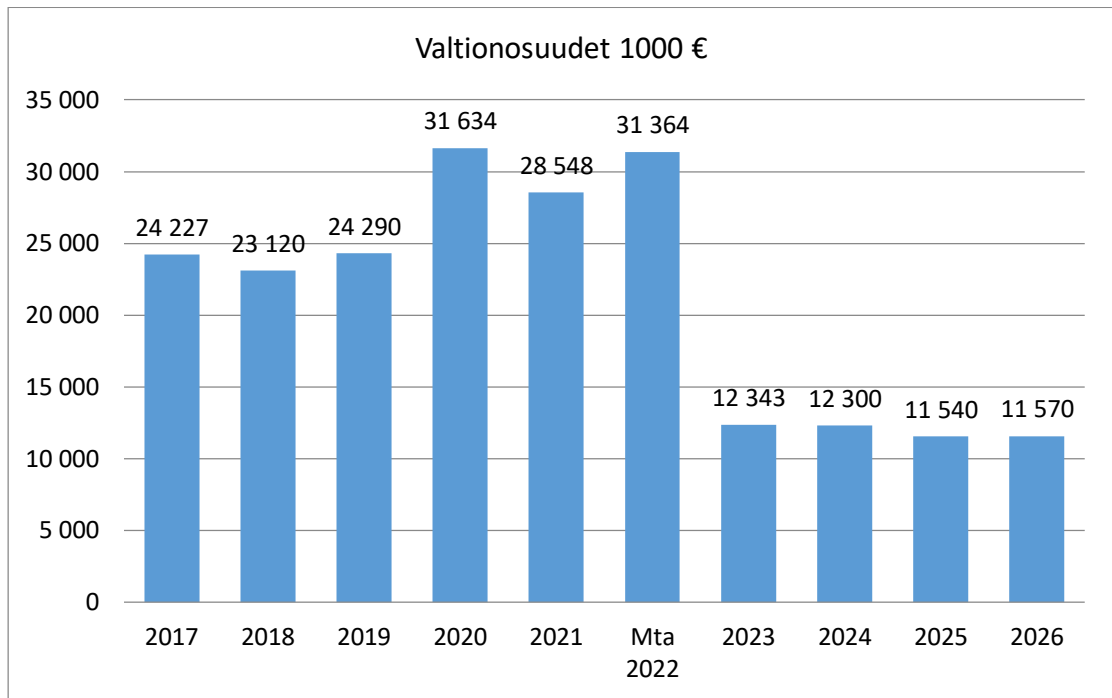
1. kustannus- ja tarve-erojen tasauksesta ja
2. tulopohjan tasauksesta.

Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Suomen järjestelmässä merkittävämpi rooli on kustannuserojen tasauksella, jonka kautta valtion raha ohjataan järjestelmään. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus puolestaan on kuntien välinen. Järjestelmää täydentää tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville kunnille myönnettävä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Vuoden 2023 talousarvion valtionosuusarvio perustuu Kuntaliiton 20.9.2022 julkaise-miin vuoden 2023 tarkennettuihin valtionosuustietoihin sekä Valtiovarainministeriön 19.9.2022 julkaisemaan syksyn Kuntatalousohjelmaan.

Hyvinvointialueiden muodostamisen jälkeen vuoden 2023 alusta valtaosa valtionosuuksista siirtyy hyvinvointialueiden rahoitukseen. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 1,50 prosenttiyksiköllä 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin. Valtionosuusprosentin laskua selittävät pääosin vuonna 2023 käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä. Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä. (Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, syksy 2022.)

	2017	2018	2019	2020	2021	Mta 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Valtionosuudet 1000 €	24 227	23 120	24 290	31 634	28 548	31 364	12 343	12 300	11 540	11 570
muutos, €	-533	-1 107	1 170	7 344	-3 086	2 816	-19 021	-43	-760	30
muutos, %	-2,2	-4,6	5,1	30,2	-9,8	9,9	-60,6	-0,3	-6,2	0,3

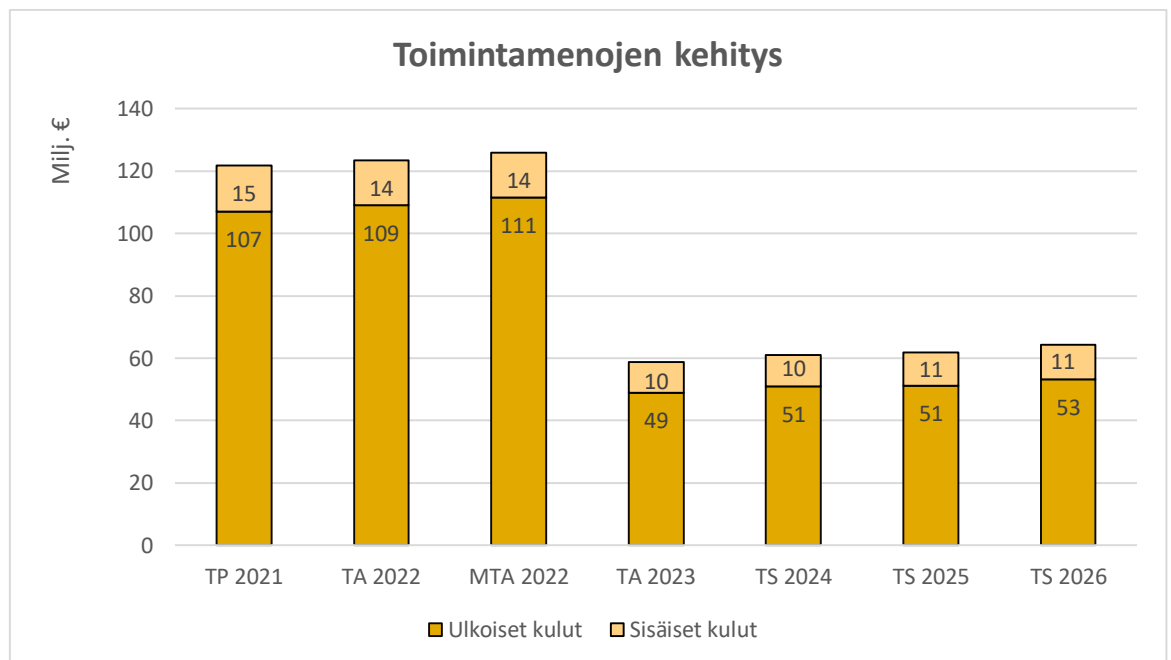
	2017	2018	2019	2020	2021	Mta 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Valtionosuudet €/as.	1 459	1 406	1 480	1 944	1 749	1 918	755	752	706	708
asukasluku	16 607	16 447	16 413	16 273	16 325	16 350	16 350	16 350	16 350	16 350

4.3.4. Toimintakulut

Toimintakulut ovat vuoden 2023 talousarviossa n. 58,8 milj. €. Alla on esitettyä toimintakulujen muutos tilinpäätös 2021, talousarvio 2022, muutetun talousarvion 2022 sekä talousarviovuoden 2023 ja suunnitelmavuosien 2024-2026 osalta. Talousarviovuoden 2023 kustannuskehitys perustuu ennakoituun palkka ja kustannustasojen nousuun. Inflaation on vuoden 2022 ollut korkea, elokuun loppuun mennessä keskimäärin 6,3% kuukaudessa, mutta sen ennustetaan alentuvan vuoden 2023 aikana.

Suunnitelmavuosien 2024–2026 kustannuskehitys on arvioitu perustuvan osin syksyn 2022 kuntatalousohjelmaan. Kunnan kustannuskehityksen on arvioitu olevan vuosittain keskimäärin 2 % muiden kuin henkilöstökulujen osalta. Henkilöstökulujen on arvioitu nousevan 3,1-3,5 % vuosittain.

Tarkemmat toimialojen perustelut löytyvät kunkin toimialan tulosalueiden tekstiperusteista.

Kokonaistoimintakulujen kehitys

Vuosi	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Ulkoiset kulut	107 112 254	108 987 703	111 443 703	48 946 136	51 000 283	51 206 823	53 167 576
Sisäiset kulut	14 790 674	14 447 441	14 447 441	9 876 578	10 074 109	10 583 791	11 170 327
Kulut yhteensä	121 902 928	123 435 144	125 891 144	58 822 714	61 074 392	61 790 614	64 337 903

4.3.5. Rahoitustuotot ja -kulut sekä poistot

Rahoitustuotot, jotka pitävät sisällään mm. osingot ja peruspääoman koron liikelaitokselta on ennakoitu pysyvän vuoden 2023 tasolla koko suunnitelmakauden.

Rahoituskulut pitävät sisällään pääasiassa lainojen korot. Korkotaso on noussut vuoden 2022 aikana nopeasti ja Euroopan Keskuspankki on nostanut ohjauskorkoa hillitäkseen korkeaa inflaatiota. EKP:n ennakoidaan jatkavan koron nostoja myös vuoden 2023 aikana. Korkojen nousun ennakoidaan tasoittuvan ja esimerkiksi kunnan käyttämän 6kk EURIBOR:n ennakoidaan pysyvän noin 2,5-3,0% tasolla koko suunnitelmakauden ajan. Kunnan kaikkien lainojen keskikoron arvioidaan olevan noin 1,5 % talousarviovuonna 2023. Tähän syynä on nopeasti noussut korkotaso.

Poistot on arvioitu investointisuunnitelmien ja voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2024 poistotasoa korottaa noin 900 tuhannella eurolla Turengin koulun alaskirjaus, koska rakennus on suunniteltu purettavan uudisrakennusten tieltä.

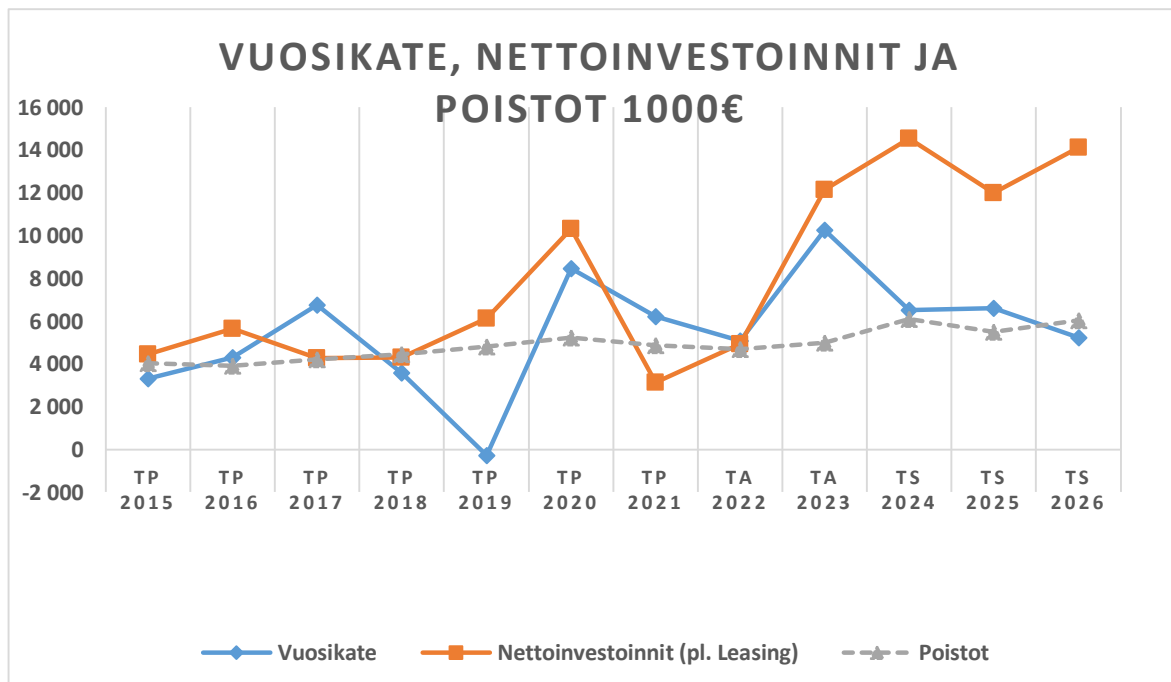
4.4. Investoinnit

Talousarviovuoden 2023 nettoinvestoinnit omaan taseeseen ovat n. 12,1 milj. €. Yhteensä koko suunnitelmakaudelle 2023–2026 on suunnitteilla n. 53 milj. euron nettoinvestoinnit.

Tämän lisäksi rakennetaan parhaillaan Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen ensimmäistä vaihetta, jonka enimmäishinta on 24,5 miljoonaa euroa. Se rahoitetaan leasingrahoituksella. Sen arvioidut kustannukset ovat 9,7 miljoonaa vuonna 2022 ja 6,0 miljoonaa euroa vuonna 2023. Rakennuksen leasingvuokramaksut alkavat vuoden 2023 puolenvälin tienoilla.

Vuosien 2023–2026 yksityiskohtainen investointisuunnitelma löytyy tämän kirjan kappaleesta 7 investointiosa. Investointien sitovuus on kuvattu kappaleessa 1.2.2 Talousarvion sitovuus, seuranta ja muutokset.

Alla on kuvattu reilun kymmenen vuoden kehityskäyrät vuosikatteen, nettoinvestointien ja poistojen osalta. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

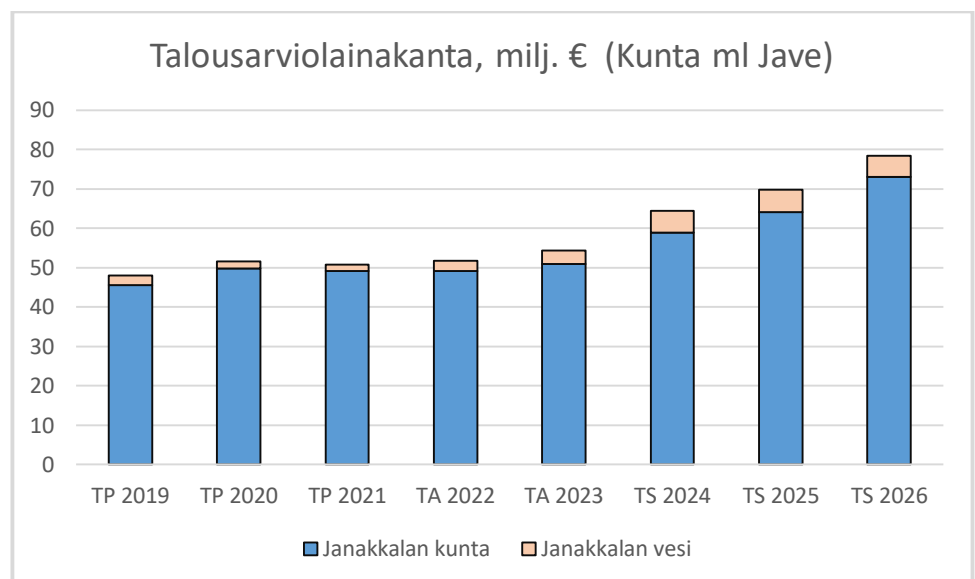

4.5. Lainakanta

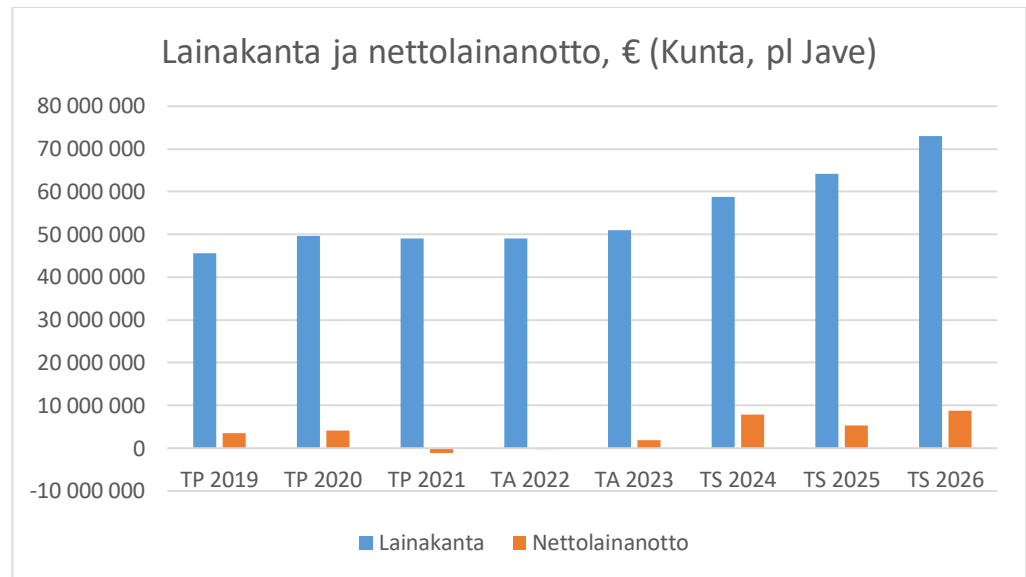
Kunnan vuosittainen lainakannan kasvu johtuu sekä korkeasta investointitasosta että menneiden vuosien toimintamenojen kasvusta. Kunnan vuotuinen korkea investointitaso yhdistettynä alhaiseen vuosikatteeseen ovat kasvattaneet kunnan lainakantaa merkittävästi 2000-luvulla. Tulevien vuosien suuret investoinnit lisäävät lainakannan kasvua seuraavan 10 vuoden ajan.

Taloussuunnitelmavuonna 2023 kunnan lainakanta arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla johtuen hyvästä vuosikatteesta ja Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen ensimmäisen vaiheen leasing-rahoituksesta, joka ei kasvata lainakantaa. Taloussuunnitelmavuosien 2024-2026 aikana lainakannan nousee voimakkaasti. Investoinnit on tässä vaiheessa laskettu tehtävän omaan taseeseen pois lukien rakenteilla oleva Turengin koulu- ja monitoimikeskus, joka valmistuu vuoden 2023 aikana. Kunnan rahoitusvastuut (taselainat ja leasingvastuut huomioiden) nousevat vuoden 2026 loppuun mennessä n.104 milj. euroon.

Kunnan lainakanta on taloussuunnitelmavuoden 2026 lopussa noin 73 milj. € (ilman Janakkalan Vettä).

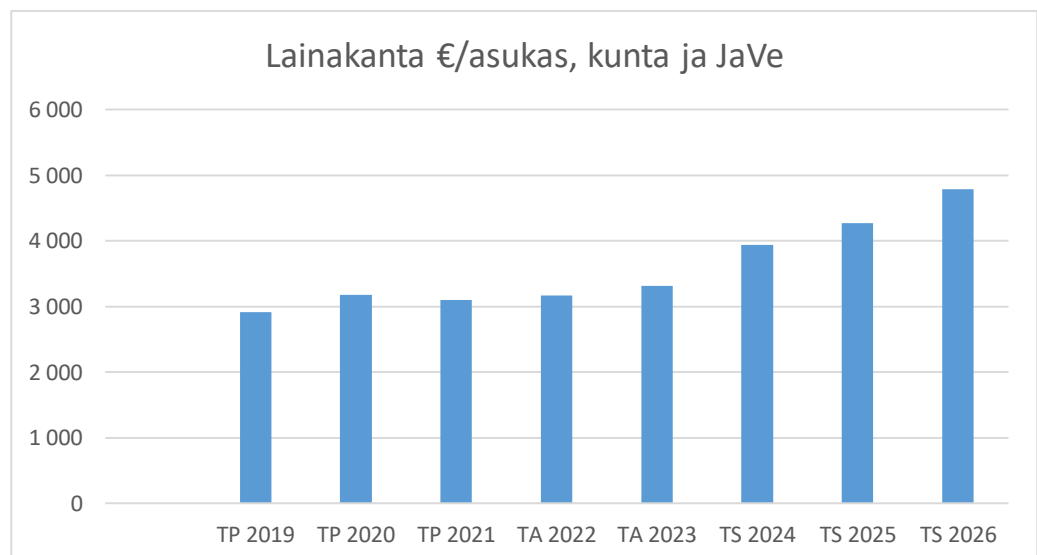
	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Janakkalan kunta	45,6	49,7	49,1	49,0	50,9	58,8	64,1	73,0
Janakkalan vesi	2,3	1,9	1,6	2,7	3,3	5,6	5,7	5,4

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Lainakanta	45 622 676	49 697 525	49 116 139	49 038 823	50 926 074	58 839 877	64 140 321	72 952 163
Nettolainanotto	3 475 800	4 074 849	-1 148 405	-77 316	1 887 251	7 913 803	5 300 444	8 811 842

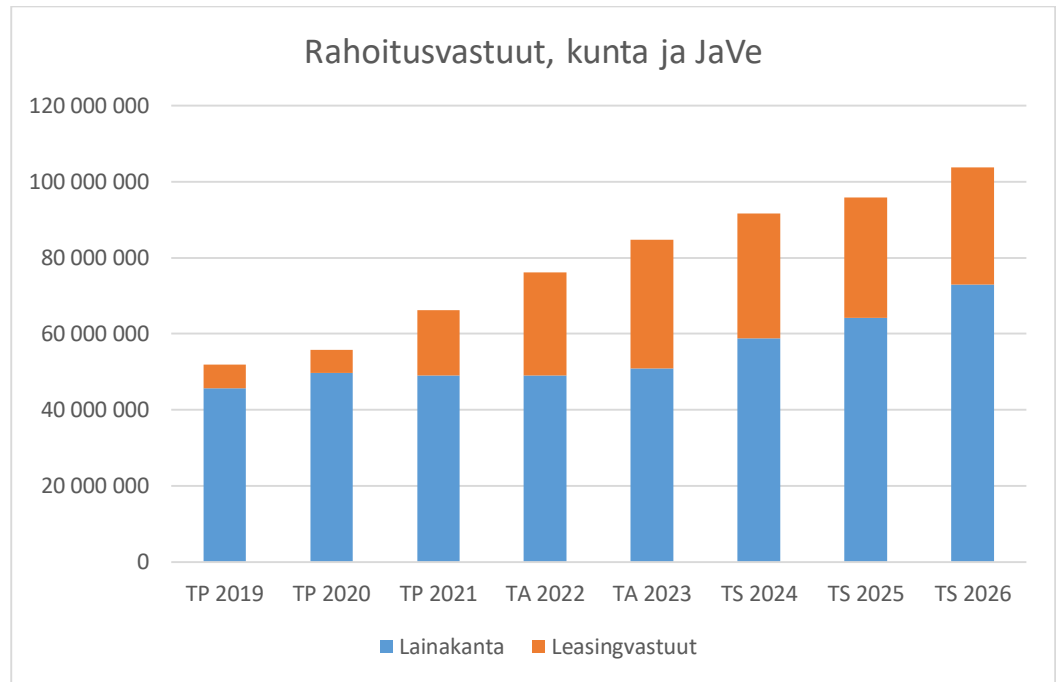
Kunnan lainakanta €/asukas ilman Janakkalan Vesi liikelaitosta on ennusteen mukaan 3 115 €/asukas vuonna 2023 ja viimeisenä suunnitelmavuonna 4 462 €/asukas. Vuosikohtainen lainakanta €/asukas löytyy rahoituslaskelman tunnusluvuista kappaleesta 8.

Kuntaliiton 16.9.2022 julkaiseman tunnuslukutiedoston mukaan koko maan lainakanta €/asukas-tunnusluku oli 3 465 €/as vuonna 2021.

Lainakannan lisäksi Janakkalan kunnalla on rahoitusvastuita, jotka eivät näy suoraan kunnan lainakanta-tunnusluvussa. Nämä rahoitusvastuut ovat leasingrahoituksella toteutettuja käyttötalouden ja investointiosan hankintoja, jotka mainitaan tilinpäätöksen liitetiedoissa vastuissa.

Alla on esitetty rahoitusvastuut, jotka sisältävät lainakannan lisäksi vuonna 2018 valmistuneen paloaseman, vuonna 2021 valmistuneen Tervakosken terveysaseman sekä rakenteilla olevan Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen (arvioitu valmistuminen 2023 alkuvuosi) leasingvastuut. Rahoitusvastuiden arvioidaan olevan vuoden 2026 lopussa 6 349 €/asukas.

	1 000 €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Lainakanta, kunta		49 116	49 039	50 926	58 840	64 140	72 952
Lainakanta, Jave		2	3	3	6	6	5
Leasingvastuut		17 094	27 178	33 868	32 791	31 712	30 843
Yhteensä		66 212	76 220	84 797	91 636	95 858	103 801
Lainat ja leasingvastuut/asukas		4 052	4 662	5 186	5 605	5 863	6 349

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion käyttötalousosa noudattaa bruttoperiaatetta. Tämä tarkoittaa, että menot (toimintakulut) ja tulot (toimintatuotot sekä valmistus omaan käyttöön) budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Edellä mainitut erät ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

Käyttötalousosan toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintakulut ovat tulosalueittain valtuustoon nähden sitovia eriä.

Kunnanjohtajan esityksessä kunnanhallitukselle ei ollut vielä laskettu vyörytyseriä. Ne laskettiin hallituksen päätöksen mukaisesti. Vyörytysellä ei ole tulosvaikutusta.

5.1. Käyttötalousosa tulosalueittain, yhteenveto

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset 2022	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vaalit								
Toimintatulot	18 382	29 000		29 000	33 000	100 000	0	0
Toimintamenot	-104 038	-57 030		-57 030	-61 621	-177 180	-68 322	0
Toimintakate	-85 656	-28 030		-28 030	-28 621	-77 180	-68 322	0
Tarkastustoimi								
Toimintatulot	1 472							
Toimintamenot	-31 248	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
Toimintakate	-29 777	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
Yleishallinto								
Toimintatulot	1 038 216	783 272		783 272	828 260	822 212	1 121 713	1 138 147
Toimintamenot	-1 946 104	-2 170 988	-70 000	-2 240 988	-2 281 044	-2 317 086	-2 347 932	-2 403 677
Toimintakate	-907 889	-1 387 716	-70 000	-1 457 716	-1 452 784	-1 494 874	-1 226 219	-1 265 529
Talousoalvelut								
Toimintatulot	49 608	600		600	600	612	624	637
Toimintamenot	-1 121 208	-1 124 566		-1 124 566	-832 802	-851 772	-872 063	-892 872
Toimintakate	-1 071 600	-1 123 966		-1 123 966	-832 202	-851 160	-871 439	-892 235
Henkilöstöpalvelut								
Toimintatulot	276 244	225 000		225 000	150 000	153 000	156 060	159 181
Toimintamenot	-1 499 921	-1 424 969		-1 424 969	-1 880 838	-1 930 651	-1 986 410	-2 043 885
Toimintakate	-1 223 677	-1 199 969		-1 199 969	-1 730 838	-1 777 651	-1 830 350	-1 884 703
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut								
Toimintatulot	640 695	482 400	150 000	632 400	490 600	500 412	510 420	520 629
Toimintamenot	-1 988 096	-2 240 630	-150 000	-2 390 630	-2 327 285	-2 379 029	-2 434 938	-2 492 575
Toimintakate	-1 347 401	-1 758 230	0	-1 758 230	-1 836 685	-1 878 617	-1 924 517	-1 971 946
Kuntakehitys								
Toimintatulot	21 820	16 540		16 540	14 040	14 321	14 607	14 899
Toimintamenot	-697 771	-693 694		-693 694	-728 173	-745 813	-765 056	-784 834
Toimintakate	-675 951	-677 154		-677 154	-714 133	-731 492	-750 448	-769 935
Teknisen toimen hallinto								
Toimintamenot	-253 426	-382 240		-382 240	-358 297	-290 805	-300 236	-309 982
Toimintakate	-253 426	-382 240		-382 240	-358 297	-290 805	-300 236	-309 982
Maankäyttö								
Toimintatulot	708 131	602 135		602 135	640 035	652 836	665 892	679 210
Valmistus omaan käyttöön	1 905	35 200		35 200	37 300	0	0	0
Toimintamenot	-1 197 936	-1 227 267		-1 227 267	-1 281 082	-1 314 342	-1 351 368	-1 389 511
Toimintakate	-487 901	-589 932		-589 932	-603 747	-661 506	-685 476	-710 300
Maaseutu- ja kyläpalvelut								
Toimintatulot	114 310	99 050		99 050	78 082	79 644	81 237	82 861
Toimintamenot	-262 267	-283 848		-283 848	-273 448	-278 917	-284 495	-290 185
Toimintakate	-147 957	-184 798		-184 798	-195 366	-199 273	-203 259	-207 324

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset 2022	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Maaseutupalvelu yksikkö								
Toimintatulot	399 527	435 604		435 604	452 990	462 050	471 291	480 717
Toimintamenot	-372 536	-429 357		-429 357	-448 313	-461 621	-476 958	-492 815
Toimintakate	26 991	6 247		6 247	4 677	429	-5 667	-12 099
Liikunta								
Toimintatulot	303 694	362 018		362 018	365 318	372 624	380 077	387 678
Toimintamenot	-1 401 615	-1 691 146	-12 000	-1 703 146	-1 643 891	-1 680 614	-1 719 633	-1 759 621
Toimintakate	-1 097 921	-1 329 128	-12 000	-1 341 128	-1 278 573	-1 307 990	-1 339 556	-1 371 942
Tilapalvelut								
Toimintatulot	8 575 829	8 297 186		8 297 186	9 946 322	10 145 135	10 656 239	11 244 220
Valmistus omaan käyt- töön	117 144	340 000		340 000	260 000	130 000	130 000	130 000
Toimintamenot	-5 483 935	-5 747 342	-200 000	-5 947 342	-5 532 351	-6 652 963	-5 780 032	-6 660 133
Toimintakate	3 209 038	2 889 844	-200 000	2 689 844	4 673 971	3 622 172	5 006 207	4 714 088
Aluepalvelut								
Toimintatulot	264 888	246 615		246 615	203 500	307 370	411 317	415 344
Valmistus omaan käyt- töön	70 108	95 300		95 300	177 000	100 000	100 000	100 000
Toimintamenot	-1 690 344	-1 818 073		-1 818 073	-2 175 828	-2 219 711	-2 272 347	-2 326 285
Toimintakate	-1 355 347	-1 476 158		-1 476 158	-1 795 328	-1 812 341	-1 761 030	-1 810 941
PÄ 2022 Jätehuolto								
Toimintatulot	1 011 814	0		0				
Toimintamenot	-990 126	0		0	0	0	0	0
Toimintakate	21 688	0		0	0	0	0	0
Ateria- ja puhtauspalvelut								
Toimintatulot	4 707 336	4 788 478		4 788 478	3 869 159	3 946 428	4 025 125	4 105 397
Toimintamenot	-4 394 877	-4 368 161		-4 368 161	-4 391 408	-4 503 635	-4 628 010	-4 756 073
Toimintakate	312 459	420 317		420 317	-522 249	-557 206	-602 885	-650 676
Sivistystoimen hallinto								
Toimintamenot	-483 847	-506 635		-506 635	-484 989	-519 410	-516 036	-533 226
Toimintakate	-483 847	-506 635		-506 635	-484 989	-519 410	-516 036	-533 226
Varhaiskasvatus								
Toimintatulot	514 606	570 644		570 644	594 000	605 880	617 998	630 358
Toimintamenot	-10 142 815	-10 899 867	-260 000	-11 159 867	-11 459 953	-11 597 326	-11 885 696	-12 185 664
Toimintakate	-9 628 209	-10 329 223	-260 000	-10 589 223	-10 865 953	-10 991 446	-11 267 599	-11 555 306
Opetustoimi								
Toimintatulot	1 483 526	1 408 896		1 408 896	1 422 349	1 450 796	1 479 812	1 509 408
Toimintamenot	-19 213 720	-19 760 051		-19 760 051	-20 838 212	-21 283 227	-22 178 402	-23 039 947
Toimintakate	-17 730 194	-18 351 155		-18 351 155	-19 415 863	-19 832 431	-20 698 590	-21 530 538
Kirjasto								
Toimintatulot	17 223	21 588		21 588	22 056	22 497	66 947	67 406
Toimintamenot	-853 639	-904 893		-904 893	-872 406	-895 389	-921 078	-947 553
Toimintakate	-836 416	-883 305		-883 305	-850 350	-872 891	-854 131	-880 147
Nuorisio								
Toimintatulot	151 166	224 863		224 863	295 996	301 916	307 954	314 113
Toimintamenot	-779 048	-908 948		-908 948	-901 985	-925 051	-950 620	-976 946
Toimintakate	-627 882	-684 085		-684 085	-605 989	-623 135	-642 665	-662 833

5.2. Käyttötalousosa, toimielimet tulosalueittain

Käyttötalousosan toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintakulut ovat tulosalueittain valtuustoon nähden sitovia eriä.

Toimielin Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan ja sen tulosalueen vaalit tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten, alueellisten ja kuntavaalien järjestämisestä ja tarvittavasta päätöksenteosta kuntatasolla. Valtio korvaa kunnalle valtiollisten vaalien kulut laskennallisilla perusteilla.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
KESKUSVAALILAUTAKUNTA								
Tuloarviot ja määrärahat								
Tuet ja avustukset	18 382	29 000		29 000	33 000	100 000	0	0
Toimintatuotot	18 382	29 000		29 000	33 000	100 000	0	0
Henkilöstökulut	-60 016	-46 636		-46 636	-45 511	-137 902	-46 512	0
Palvelujen ostot	-11 481	-7 970		-7 970	-7 550	-20 527	-12 260	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 534	-1 874		-1 874	-1 460	-3 296	-2 050	0
Muut toimintakulut	-17 007	-550		-550	-7 100	-15 455	-7 500	0
Toimintakulut	-104 038	-57 030		-57 030	-61 621	-177 180	-68 322	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>				
Toimintakate	-85 656	-28 030		-28 030	-28 621	-77 180	-68 322	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>				
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-2 462	-664	0	-664	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-88 118	-28 694	0	-28 694	-28 621	-77 180	-68 322	0

Tulosalue Vaalit

Toiminnan kuvaus

Suomessa toimitetaan seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit) joka viides vuosi ja
- aluevaalit joka neljäs vuosi.

Tuloarviot ja määrärahat

Vaalit	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Tuet ja avustukset	18 382	29 000		29 000	33 000	100 000	0	0
Toimintatuotot	18 382	29 000		29 000	33 000	100 000	0	0
Henkilöstökulut	-60 016	-46 636		-46 636	-45 511	-137 902	-46 512	0
Palvelujen ostot	-11 481	-7 970		-7 970	-7 550	-20 527	-12 260	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 534	-1 874		-1 874	-1 460	-3 296	-2 050	0
Muut toimintakulut	-17 007	-550		-550	-7 100	-15 455	-7 500	0
Toimintakulut	-104 038	-57 030		-57 030	-61 621	-177 180	-68 322	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>				
Toimintakate	-85 656	-28 030		-28 030	-28 621	-77 180	-68 322	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>				
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-2 462	-664	0	-664	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-88 118	-28 694	0	-28 694	-28 621	-77 180	-68 322	0

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

- eduskuntavaalit

SUUNNITELMAVUOSI 2024

- presidentinvaali (mahdollisesti kaksi kierrosta)
- europarlamenttivaalit

SUUNNITELMAVUOSI 2025

- aluevaalit ja kuntavaalit samanaikaisesti

SUUNNITELMAVUOSI 2026

- ei vaaleja

Toimielin Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan ja sen tulosalueen tarkastustoimen tehtävä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus sekä valmistella tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunta valmistelee kunnanhallitukselle esitykset tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan lakisäateinen tehtävä on myös arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on tarkastuslautakunnan arvioitava talouden tasepainotuksen toteutumista ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TARKASTUSLAUTAKUNTA								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	508							
Muut toimintatuotot	964							
Toimintatuotot	1 472							
<i>josta sisäiset</i>	<i>508</i>							
Henkilöstökulut	-7 810	-13 983		-13 983	-13 911	-14 278	-14 707	-15 123
Palvelujen ostot	-23 362	-34 700		-34 700	-34 700	-35 392	-36 096	-36 818
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-180		-180	-180	-180	-180	-180
Muut toimintakulut	-76							
Toimintakulut	-31 248	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
<i>josta sisäiset</i>	<i>-22</i>							
Toimintakate	-29 777	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
<i>josta sisäiset</i>	<i>486</i>							
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	22 854	-568	0	-568	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 922	-49 431	0	-49 431	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121

Tulosalue Tarkastustoimi

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta pyrkii kattavaan ja tehokkaaseen hallinnon ja talouden tuloksellisuuden arviointiin. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen. Toiminnassa keskitytään valtuustotason tavoitteiden arviointiin, mikä tukee valtuustoa tavoitteiden asettamisessa ja koko kuntakonsernin kehittämisessä.

Tuloarviot ja määrärahat

Tarkastustoimi	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	508							
Muut toimintatuotot	964							
Toimintatuotot	1 472							
<i>josta sisäiset</i>	<i>508</i>							
Henkilöstökulut	-7 810	-13 983		-13 983	-13 911	-14 278	-14 707	-15 123
Palvelujen ostot	-23 362	-34 700		-34 700	-34 700	-35 392	-36 096	-36 818
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-180		-180	-180	-180	-180	-180
Muut toimintakulut	-76							
Toimintakulut	-31 248	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
<i>josta sisäiset</i>	<i>-22</i>							
Toimintakate	-29 777	-48 863		-48 863	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121
<i>josta sisäiset</i>	<i>486</i>							
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	22 854	-568	0	-568	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 922	-49 431	0	-49 431	-48 791	-49 850	-50 983	-52 121

Toimielin **Kunnanhallitus**

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus vastaa valtuuston tekemien päätösten toimeenpanosta ja kuntakonsernin yleisestä johtamisesta kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallitus vastaa konsernipalvelujen järjestämisestä kunnassa (yleishallinto, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työllistäminen sekä kuntakehitys).

Kokonaiskuva toimialan kehittamisestä vuosina 2023–2026

Valtuusto on hyväksynyt Janakkalalle kuntastrategian (Kv 16.5.2022 § 42), Tämä talousarvio on siten ensimmäinen uuden strategian pohjalta laadittu. Elinvoiman kehittäminen Janakkalassa ja janakkalalaisille on kaiken toiminnan pohjalla. Kunnan rooli laadukkaiden peruspalveluiden tuottajana siinä korostuu. Kuntastrategian tavoitteiden toteutumisen seuranta ja valvontavastuu on ensisijaisesti kunnanhallituksella.

Laki edellyttää, että kunnanhallituksen on omalla toiminnallaan tavoiteltava kuntatalouden tasapainoa. Tasapainoisen kuntatalouden tavoittelu ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisten päätösten tekemisen merkitys on korostunut viime vuosina ensi vuoden alusta aloittavien maakunnallisten hyvinvointialueiden vuoksi. Hyvinvointialueille siirtyy sosiaali- ja terveystalot sekä pelastustoimi. Kuntaan jää suurimpana toimintana sivistystoimi sekä tekninen toimi kiinteistöineen. Uudet raja- ja yhdyspinnat tulevat haastamaan paitsi operatiivista toimintaa ja palvelutarjontaa myös taloutta. Kunnan tärkeimmäksi kilpailuvaltiksi näyttää tulevaisuudessa muodostuvan sivistystoimeen ja teknisen toimen palveluihin ja investointeihin liittyvät satsaukset sekä hallinnon jouhevuus.

Kuntatalouden ylläpitoon kuuluu osaltaan aktiivinen elinvoimatekijöiden vaaliminen. Ympäristötekijät, kuten toimintaympäristö, palvelualltius ja -kyky sekä myönteinen ilmapääpiiri houkuttavat asumaan ja yrittämään veto- ja pitovoimaisessa kunnassa. Elinvoimatekijöiden ja elinkeinoelämän edellytysten ylläpito sekä kehittäminen on yhteinen asiamme, jonka takana on koko kuntakonserni. Siihen liittyy niin ylätasoon toimenpiteet, edunvalvonta kuin käytännöllinen neuvonta- ja kehityspalvelut. Kunnan toiminnan ollessa keskeisintä ja velvoittavaa, teemme laajaa yhteistyötä yhteisen kokonaisedun näkökulmasta.

Viestinnän rooli korostuu organisaation muuttuessa ja palveluita markkinoitaessa. Lisäksi uuden strategian saattaminen käytäntöön on viestinnän ytimessä. Kuntamme oma viestintä, joka tarjoaa viestintä- ja markkinointipalveluja kuntakonsernille sisäisesti, vastaa kuntamarkkinoinnista, ylläpitää ja kehittää kunnan verkkopalveluja ja sosiaalisen median kanavia, järjestää tapahtumia sekä koordinoi osallistavaa yhteistyötä kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten kanssa.

Työllisyyspalvelujen kuntakokeilussa on tavoitteena nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Työllistäminen-tulosalueen hallinnointi talouden näkökulmasta on haasteellista siihen sisältyvän kehittämis- ja uudistustehtävien vuoksi.

Kunnan kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaa erityisesti veto- ja pitovoiman näkökulmasta. Lisäksi tulevaisuudessa korostuva asukkaiden hyvinvointi kuuluu tärkeältä osaltaan myös kulttuuripalveluita. Kulttuuripalvelut toimivat yhteistyössä eri yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa mahdollistaen monipuolisia kulttuuriharrastusmuotoja ja kulttuuritapahtumia.

Toimialan pysyvänä tavoitteena on koko kunnan palvelutuotannon digitalisoinnin kehittäminen ja uusien sähköisten palvelujen innovointi sekä toteuttaminen kuntalaisten hyödyksi.

Toimialan strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	Kunta23-suunnitelmaan kirjatut toimenpiteet ja uudistuvat tavat tuottaa kunnan palveluita. Edunvalvonta ja yhteistyö mm. hyvinvointialueen, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa	
Yhteisöllisyys lisääntyy	Uuden kuntabrändin rakentaminen yhdessä kuntalaisten kanssa kumppanuuspöydässä Vapaa!-hankkeen ideoiden toimeenpano: Digiäppi, Järjestä talkoot-kannustus, kyläkummit. Yhdistisyhteistyön Yhdessä-käsikirjan toimenpiteiden päivitys ja toteutus.	Asukaskokemustutkimus Henkilöstökertomus Henkilöstökysely Hyvinvointikertomus
Henkilöstö voi hyvin	Kannustava koko työyhteisön hyvinvointivalmennus yhteistyökumppanin kanssa. Työyhteisön ajankäytön ja työtehtävien priorisointi mm. kokouskäytännöt.	

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	Hybridityön tilaratkaisut	Asukasluku Energiatehokkuussopimus (KETS)
Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea	Taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kehittämisen tasapaino päätöksenteossa.	Yritysbarometri Kanta-Hämeen järjestökartta
Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija	Prosessien joustavoittaminen ja keventäminen, mm. kehityskeskustelut.	Yhteisöveron kehitys Yritysten nettomäärä Työllisyyden kehitys Huoltosuhde Ilmastovahti

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asiakaspalvelu on erinomaista	Uuden palautejärjestelmän käyttöönotto, palautteiden seuranta ja reagointi Päivitettyjen nettisivujen käyttöönotto UKK-sivuston perustaminen nettiin Päivitetään ja otetaan käyttöön asiakaspalveluteesit.	Palautekanavan palaute Hyvinvointikertomus, Kouluterveyskysely, Asukaskokemustutkimus
Janakkalassa voidaan hyvin	Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laadinta, hyvinvointisuunnitelman osana.	
Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	Hiljainen tieto tallennetaan siirtymissä perehdyttämiprosessia kehittämällä Kaiku-kortin käyttöönotto kulttuuritapahtumiin ja opintoihin (VOP).	

Toimielimen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	15	16	16	16	16	16
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Määräaikaiset	3	3	6	5	5	5
Työllistetyt	1	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	1	1	0	0

Tuloarviot ja määrärahat

KUNNANHALLITUS	TP 2021	TA 2022	TA Muut- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	821 276	555 172	150 000	705 172	598 860	588 224	583 045	594 706
Maksutuotot	42	4 500		4 500	3 000	3 060	3 121	3 184
Tuet ja avustukset	422 739	475 000		475 000	392 000	399 840	407 837	415 994
Muut toimintatuotot	782 526	473 140		473 140	489 640	499 433	809 421	819 609
Toimintatuotot	2 026 582	1 507 812	150 000	1 657 812	1 483 500	1 490 557	1 803 425	1 833 493
<i>josta sisäiset</i>	292 725	316 172		316 172	213 655	217 928	222 287	226 733
Henkilöstökulut	-2 022 147	-2 457 430	-210 000	-2 667 430	-3 228 934	-3 340 182	-3 451 663	-3 584 092
Palvelujen ostot	-3 564 115	-3 594 571		-3 594 571	-3 234 953	-3 299 652	-3 365 605	-3 432 837
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 508	-84 905		-84 905	-70 399	-78 746	-73 242	-74 707
Avustukset	-1 208 018	-1 087 600	-10 000	-1 097 600	-1 110 682	-1 092 495	-1 094 345	-1 096 232
Muut toimintakulut	-366 311	-430 341		-430 341	-405 174	-413 277	-421 543	-429 973
Toimintakulut	-7 253 100	-7 654 847	-220 000	-7 874 847	-8 050 141	-8 224 352	-8 406 398	-8 617 842
<i>josta sisäiset</i>	-417 912	-448 887		-448 887	-397 522	-405 472	-413 581	-421 853
Toimintakate	-5 226 517	-6 147 035	-70 000	-6 217 035	-6 566 641	-6 733 795	-6 602 973	-6 784 349
<i>josta sisäiset</i>	-125 187	-132 715		-132 715	-183 867	-187 544	-191 295	-195 120
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-45 246	-101 533		-101 533	-174 588	-185 759	-155 352	-149 276
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 660	-5 368	0	-5 368	-3 195	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	2 401 466	2 486 053	0	2 486 053	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 873 957	-3 767 883	-70 000	-3 837 883	-6 744 424	-6 919 554	-6 758 325	-6 933 625

Tulosalue Yleishallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala.

Toiminnan kuvaus

Yleishallinnon tulosalue vastaa mm. valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä täytäntöönpanosta omalta osaltaan. Tulosalue huolehtii myös valtuuston ja kunnanhallituksen toiminnan käytännön järjestelyistä.

Yleishallinnon tulosalue sisältää myös kunnan johtamisen ja se huolehtii mm. kunnan kokonaiskehittämisestä, suhdetoiminnasta, kunnan valmius- ja varautumisasioista sekä joukkoliikennepalvelujen ja keskitettyjen kuljetuspalvelujen hankinnasta. Yleishallinnon tulosalueelle kuuluu myös hallinnon tukipalvelut (asianhallinta, palvelutoimisto, monistamo, postitus ja toimistotarvikevarasto) Lisäksi yleishallinnon tulosalue huolehtii niistä asioista, jotka eivät kuulu muille toimielimille tai viranomaisille.

Joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupunki ja luottamustoimielimenä kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto.

Vuonna 2023 yleishallinnon tulosalueella varaudutaan myös hyvinvoinnin edistämisen yhdyspintatyöskentelyyn hyvinvointialueen kanssa.

31.3.2023 mennessä valmistellaan yhdessä poliittisten ryhmien kanssa, miten terveys- ja hyvinvoinnin edistämässä kunnassa jatkossa toimitaan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Yleishallinto palvelee sekä kuntakonsernin sisällä muita tulosalueita, että toimialoja, konserniyhtiöitä ja liikelaitosta että kuntaorganisaation ulkopuolisia asiakkaita turvaten laadukkaan ja lainmukaisen päätöksenteon. Tulevina vuosina keskeistä on suunnitella kuntaan jäävän yleishallinnon toimintatapaa laajemmin sekä yhteistyötä hyvinvointialueen suuntaan. Keskeistä on kunta23 –suunnitelman toteuttaminen.

Päätöksenteon valmistelussa tullaan kiinnittämään lisäksi entistä enemmän huomiota päätösten vaikutusten arviointiin sekä ketterään ja hyvään hallintoon. Kuntastrategian osalta keskitytään kunnanhallituksen toimielimen alle kirjattujen toimenpiteiden toteuttamiseen sekä henkilöstön sitouttamiseen strategian mukaiseen toimintaan.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Määräaikaiset	1	1	1			
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1	1		

Lisätietoja: Oppisopimuspiskelija 31.5.2024 asti

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Yleishallinto								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	261 132	321 272		321 272	358 260	342 812	332 725	339 380
Muut toimintatuotot	777 084	462 000		462 000	470 000	479 400	788 988	798 767
Toimintatuotot	1 038 216	783 272		783 272	828 260	822 212	1 121 713	1 138 147
<i>josta sisäiset</i>	<i>260 620</i>	<i>316 172</i>		<i>316 172</i>	<i>213 655</i>	<i>217 928</i>	<i>222 287</i>	<i>226 733</i>
Henkilöstökulut	-552 512	-565 539	-60 000	-625 539	-592 339	-587 667	-591 044	-611 730
Palvelujen ostot	-1 145 991	-1 298 566		-1 298 566	-1 403 851	-1 431 928	-1 460 527	-1 489 657
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 415	-45 155		-45 155	-43 062	-50 863	-44 802	-45 698
Avustukset	-113	-1 000	-10 000	-11 000	-1 000	-1 020	-1 040	-1 061
Muut toimintakulut	-211 074	-260 728		-260 728	-240 792	-245 608	-250 520	-255 530
Toimintakulut	-1 946 104	-2 170 988	-70 000	-2 240 988	-2 281 044	-2 317 086	-2 347 932	-2 403 677
<i>josta sisäiset</i>	<i>-169 369</i>	<i>-187 512</i>		<i>-187 512</i>	<i>-176 640</i>	<i>-180 173</i>	<i>-183 776</i>	<i>-187 452</i>
Toimintakate	-907 889	-1 387 716	-70 000	-1 457 716	-1 452 784	-1 494 874	-1 226 219	-1 265 529
<i>josta sisäiset</i>	<i>91 252</i>	<i>128 660</i>		<i>128 660</i>	<i>37 015</i>	<i>37 755</i>	<i>38 510</i>	<i>39 281</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-15 165	-10 126		-10 126	-72 043	-79 168	-69 500	-69 500
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 692	-2 660	0	-2 660	-1 255	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	442 085	452 032	0	452 032	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-482 660	-948 470	-70 000	-1 018 470	-1 526 081	-1 574 042	-1 295 719	-1 335 029

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Myyntituotot: HV-alueelta on arvioitu saatavan myyntituottoja noin 28 000 € kunnan tuottamista aula-, monistus-, ja toimistotarvikepalveluista.
- Myyntituotoissa korvaus oppisopimusopiskelijasta 38 455 €
- Muut toimintatuotot: käyttöomaisuuden myyntivoitoista on tonttien osalta ennakoitu saatavan 310 000 € talousarviovuodelle 2023 ja edelleen suunnitelmavuosille. (Vuoden 2022 TA 300 0000 €). Yritystonttien myyntivoitoista on arvioitu saatavan 160 000 €. Muun omaisuuden myyntivoitoja ei ole ennakoitu saatavan lainkaan.

Toimintakulut:

- Henkilöstökuluissa oppisopimusopiskelijan kustannukset 38 455€
- Palvelujen ostot: Joukkoliikenteen ostoiksi on arvioitu 430 000 euroa (vuoden 2022 TA 430 000 €). Keskitettyjen kuljetuspalvelujen (Tassu) kustannukset ovat 195 000 € (TA 2022 184 500 €).

- Palvelujen ostot: Suomen Kasvukäytävä-hankkeeseen on varattu 10 000 €, Vanajavesi-hankkeeseen on varattu 1 €/asukas (16 400) sekä Kuntaliiton kehyskuntaverkostotyöhön 3 000 €. Hämeen Liiton maksuosuuteen on varattu 191 500 €.
- Muihin palveluihin on varattu 50 000 € yhdyspintatyöhön hyvinvointialueen kanssa sekä muuhun kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen
- Osallisuuden työkalun kumppanuuspöytätyöskentelyn myötä syntyvät hankkeet 30 000 €.
- Muut toimintakulut: sisältää jäsenmaksuja eri yhteisöille mm. Suomen Kuntaliitolle 50 000 €.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintatuotot

- Muut toimintatuotot: omaisuuden myyntivoittojen taso nousee tilapäisesti Mallinkaisten rantatonttien myynnillä, joista arvioidaan saatavan myyntivoittoa 300 000 euroa.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintatuotot

- Muut toimintatuotot: omaisuuden myyntivoitoissa on arvioitu Mallinkaisten rantatonttien myynnistä saatavan myyntivoittoa 300 000 euroa.

Tulosalue Talouspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Talousjohtaja Juha Halen

Toiminnan kuvaus

Talouspalveluiden tehtävänä on kunnan talouden johtaminen, suunnittelu, seuranta sekä kehittäminen.

Taloushallinnon tehtäviin kuuluu myös valvonta ja raportointi. Talouspalvelut (kirjanpito, reskontrat ja sähköinen laskunkierrätyspalvelu) ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Kunnan ICT-asioiden johtaminen ja kehittäminen sekä kunnan yleisten ICT-palvelujen tuottaminen kuuluvat myös tämän tulosalueen tehtäviin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Talouspalvelut kehittää talouden suunnittelua ja seurantaan siten, että talouden ennakointi sekä olemassa olevan tiedon hyödyntäminen on mahdollisimman ajantasaista, helppoa ja tehokasta. Talouspalvelujen toiminta perustuu niin tiedolla johtamisen kuin taloushallinnon perustoimintojen toteuttamisessa Sarastia Oy:n palveluihin ja Sarastia 365 taloushallinto-ohjelmistokokonaisuuteen. Tällöin johtaminen perustuu mahdollisimman ajantasaiseen tietoon ja reagointi tarvittaviin muutoksiin on sekä suunniteltua että hallittua. Järjestelmä vastaa myös lainvaatiman KuntaTieto-ohjelman raportoinnin vaatimuksiin sähköisestä rajapinnasta. KuntaTieto-ohjelman raportointiaikatauluvaatimukset muuttivat ja tiivistivät kunnan käytännön toimenpiteitä ja edellyttää talouden toteutumisen raportointia valtiokonttorille neljännesvuosittain sekä muuta määräaikoisiin sidottua raportointia

ICT tuottaa toimivan ja tietoturvallisen tietoliikenneympäristön koko kunnalle yhteistyössä Kuntien Tiera Oy:n ja seudun muiden kuntien kanssa. Toimiva ja turvallinen tietoliikenneympäristö mahdollistaa digitalisaation kehittämisen kunnan toiminnassa. ICT toimii osaltaan digitalisaatiokehityksen edelläkävijänä ja tukee toiminnallaan kunnan sähköisten palvelujen kehittämistä ja tietoturvallista toteuttamista.

Arvioitavaksi tulee se, millä tavoin talouspalveluja on tarkoituksenmukaista tuottaa tulevina vuosina, jotta kustannusten kehitystä pystytään hillitsemään jatkossa.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4	3	3	3	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset	1					
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja:

Tuloarviot ja määrärahat

Talousohjelma	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Talousohjelma								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	49 275							
Muut toimintatuotot	333	600		600	600	612	624	637
Toimintatuotot	49 608	600		600	600	612	624	637
<i>josta sisäiset</i>	<i>25 906</i>							
Henkilöstökulut	-171 100	-221 728		-221 728	-210 449	-216 973	-224 567	-232 427
Palvelujen ostot	-923 571	-889 303		-889 303	-606 979	-619 119	-631 501	-644 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 090	-2 869		-2 869	-3 762	-3 837	-3 914	-3 992
Muut toimintakulut	-23 447	-10 666		-10 666	-11 611	-11 843	-12 080	-12 322
Toimintakulut	-1 121 208	-1 124 566		-1 124 566	-832 802	-851 772	-872 063	-892 872
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 210</i>	<i>-12 399</i>		<i>-12 399</i>	<i>-12 791</i>	<i>-13 047</i>	<i>-13 308</i>	<i>-13 574</i>
Toimintakate	-1 071 600	-1 123 966		-1 123 966	-832 202	-851 160	-871 439	-892 235
<i>josta sisäiset</i>	<i>31 116</i>	<i>-12 399</i>		<i>-12 399</i>	<i>-12 791</i>	<i>-13 047</i>	<i>-13 308</i>	<i>-13 574</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-11 381	-67 176		-67 176	-62 064	-58 610	-55 852	-49 776
Korko sitoutuneelle pääomalle	-228	-209	0	-209	-205	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	686 368	802 470	0	802 470	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-396 842	-388 881	0	-388 881	-894 470	-909 770	-927 291	-942 011

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Muut tuotot: Tuotot ovat sisäisiä tuottoja eri yksiköiltä.

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot: Talouspalvelujen ostot Sarastia Oy:ltä 290 000 € (TA 2022 384 500 €) huomioituna volyymin väheneminen. Kunnan osuus (verottajalle maksettavasta) verotuskustannusosuuksista puolittuu aiemmasta tasosta HVA uudistuksen vuoksi ja se on verottajan tietojen mukaan 171 300€ kun vuonna 2022 sitä maksetaan 356 400 €.
- Palvelujen ostot: ICT palvelujen ostoihin on varattu Keskitetyn Atk:n kustannuspaikalle 60 500 €, näistä merkittävimmät ovat internet yhteydet noin 10 000 €, verkon turvajärjestelmä 21 000 €, verkkoon liitettävien laitteiden tunnistamisjärjestelmä 13 000 €.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintakulut

Kustannukset vakiintunevat uudelle tasolle HV alueiden toiminnan vakiinnuttua

Tulosalue Henkilöstöpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala.

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut hoitavat kunnalle työnantajana kuuluvat henkilöstöasiat. Palkanlaskentapalvelut ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Henkilöstöpalvelut keskittyvät tulevina vuosina erityisesti henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen, joka on kuntastrategian mukainen tavoite. Lisäksi keskeistä on saada toimintatapoja uudistettua niin, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin kuntaan jäljelle jäävän henkilöstön ja koko uuden kuntaorganisaation toimintaa. Arvioitavaksi tulee myös, se millä tavoin henkilöstöpalveluja on tarkoituksenmukaista tuottaa tulevina vuosina.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset		1	1	1	1	1
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: Määräaikaisissa näkyy yksi henkilö joka on lähes päätoiminen luottamushenkilö.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Henkilöstöpalvelut								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	4 848							
Tuet ja avustukset	267 727	225 000		225 000	142 000	144 840	147 737	150 692
Muut toimintatuotot	3 669				8 000	8 160	8 323	8 490
Toimintatuotot	276 244	225 000		225 000	150 000	153 000	156 060	159 181
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 848</i>							
Henkilöstökulut	-364 237	-398 486		-398 486	-1 108 710	-1 143 080	-1 183 088	-1 224 496
Palvelujen ostot	-1 077 989	-945 078		-945 078	-709 849	-724 046	-738 527	-753 297
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 809	-27 592		-27 592	-16 565	-16 896	-17 234	-17 579
Avustukset	-4 088	-5 000		-5 000	-3 300	-3 366	-3 433	-3 502
Muut toimintakulut	-32 797	-48 813		-48 813	-42 414	-43 262	-44 128	-45 010
Toimintakulut	-1 499 921	-1 424 969		-1 424 969	-1 880 838	-1 930 651	-1 986 410	-2 043 885
<i>josta sisäiset</i>	<i>-142 122</i>	<i>-141 159</i>		<i>-141 159</i>	<i>-116 753</i>	<i>-119 088</i>	<i>-121 470</i>	<i>-123 899</i>
Toimintakate	-1 223 677	-1 199 969		-1 199 969	-1 730 838	-1 777 651	-1 830 350	-1 884 703
<i>josta sisäiset</i>	<i>-137 273</i>	<i>-141 159</i>		<i>-141 159</i>	<i>-116 753</i>	<i>-119 088</i>	<i>-121 470</i>	<i>-123 899</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-17 981	-24 231		-24 231	-25 481	-32 981	-15 000	-15 000
Korko sitoutuneelle pääomalle	-72	-958	0	-958	-170	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	1 250 470	1 213 953	0	1 213 953	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	8 740	-11 205	0	-11 205	-1 756 489	-1 810 632	-1 845 350	-1 899 703

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Tuet ja avustukset: Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä 142 000 € (v. 2022 tuloarvio on ollut 225 000 €), tässä on huomioitu henkilömäärän väheneminen.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: hyvinvointialueuudistuksen johdosta entinen Kuel -eläkemenoperusteinen maksu päättyi. Maksu on korvattu uudella ns. Tasausmaksulla. Kevan arvion mukaan tasausmaksun suuruus on 909 000 €. Koko tasausmaksu kirjataan henkilöstöpalvelujen kuluihin ja vyörytetään muille hallintokunnille tilinpäätöksen yhteydessä. Aiempi Kuel-eläkemenoperusteinen oli jaettu hallintokunnille maksuperusteiden mukaisesti. Tämä uudistus nostaa henkilöstökuluja tulosalueella noin 700 000 €.
- Henkilöstökulut: työkykyä tukevan ohjelman määräraha 10 000 € (v. 2022 määrärahavaraus on 20 000 €)
- Palvelujen ostot/asiantuntijapalvelut: varattu määrärahaa 4 000 € mahdollista lakiapua varten. Palkanlaskentakustannuksiin on varattu 255 000 €, (v. 2022 325 000 €), jossa on huomioitu volyymin väheneminen.
- Palvelujen ostot/opetus- ja kulttuuripalvelut: 29 500 €. Tämä sisältää esimiesten koulutukseen, työhyvinvoinnin kehittämiseen sekä liikuntapäivään varatun määrärahan. Tarvittaessa määrärahaa käytetään työyhteisöjen tukemiseen.
- Muu materiaali: 13 000 € henkilökunnan huomioimiseen

- Avustukset: henkilöstön omaehtoisen koulutuksen tukemiseen varataan 3 300 € (TA 2022 5 000 €).
- Muut palvelut: määrärahavaraus Eazybreak (Epassi v. 2023) –liikunta- ja kulttuuri-seteleihin sekä virkistystoimintaan 26 000 € (max. 50 €/työntekijä/vuosi).
- Muut palvelut: määrärahavaraus työsuhdepolkupyöriin 5 000 €
- Muut palvelut: määrärahavaraus siviilipalvelukseen (puoli vuotta) 3 000 €
- ICT-palveluihin on varattu n. 20 000 euroa uuden työajanseurantajärjestelmän käyttöönottoon

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024-2026

Toiminta vakiintunee vuoden 2023 aikana uudelle tasolle hyvinvointialueiden muodostumisen jälkeen.

Tulosalue Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Työllisyyskoordinaattori Pauliina Polvinen

Toiminnan kuvaus

Tulosalueella hoidetaan TE-palvelut kuntakoikeilun kohderyhmän asiakkaille, valtion palkkatuettu työllistäminen sekä kunnan omat työllistämistoimenpiteet. Tulosalue vastaa työllisyyden kuntakoikeilun toiminnasta. Kuntakoikeilulaki on voimassa 31.12.2024 saakka, jonka jälkeen työllisyyden hoidon on määrä siirtyä kuntien vastuulle.

Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä linjasi 28.9.2021, että pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista siirtyisi kuntien vastuulle. Näiden palvelujen hankintatehtävät siirtyisivät myös ELY-keskuksilta kunnille. Valtio vastaisi työllisyydenhoidon järjestelmästä ja sen valtakunnallisesta toimivuudesta.

Työllistämisen tulosalueella toimii vakituisena viranhaltijana työllisyyskoordinaattori sekä määräaikaisina viranhaltijoina kolme (3) omavalmentajaa ja työllisyyssihteeri. TE-toimiston henkilökuntaa on kunnan työnjohdon alaisuudessa neljä (4) omavalmentajaa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Voimassa olevan kuntastrategian tavoitteena on, että Janakkala on elinvoimainen kunta, jossa on hyvä työllisyystilanne. Työllisyysohjelma vuosille 2022-2024 valmistuu syksyn 2022 aikana.

Tulevina vuosina työllisyyspalveluiden palvelu painottuu edelleen työllisyyden kuntakoikeiluun yhdessä Hämeenlinnan ja Hattulan kanssa. Kuntakoikeilulakia on jatkettu 31.12.2024 saakka, jonka jälkeen työllisyyden hoidon on määrä siirtyä kuntien järjestämisvastuulle.

Janakkalan työllisyyspalvelut panostavat oikea-aikaiseen ja oikeasuuntaiseen palveluun, joka huomioi asiakkaiden erilaiset tilanteet. Tätä on vahvistettu luomalla monialainen henkilöstörakenne, jotta palvelun laatuun, tehokkuuteen ja monialaiseen näkemykseen voidaan panostaa. Lisäksi kehitetään palveluja ja rakenteita huomioimaan yhä enenevässä määrin yksilöllisyys ja räätälöinti.

Tavoitteena kuntakoikeilussa on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Työllisyyspalvelut osallistuvat aktiivisena toimijana valtakunnalliseen ja seudulliseen TE2024-valmisteluun, jonka tavoitteena työllisyyden hoidon siirtäminen kuntiin vuoden 2025 alusta. Valmistelu etenee alustavan suunnitelman mukaan suhteellisen nopealla aikataululla, johon liittyy mm. myös TE-palveluista siirtyvän henkilöstön vastaanottaminen liikkeen luovutuksen periaatteella.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	3	3	3	3	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset	1	1	3,7	3,7	3,7	3,7
Työllistetyt	1					
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: vakinaisissa kokoaikaisissa näkyvät kotoutumispalvelujen henkilöt (2 hlöä) jotka jäävät kuntaan, aiemmin olleet sosiaali- ja terveystalouksissa.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	488 479	232 400	150 000	382 400	240 600	245 412	250 320	255 327
Tuet ja avustukset	152 216	250 000		250 000	250 000	255 000	260 100	265 302
Toimintatuotot	640 695	482 400	150 000	632 400	490 600	500 412	510 420	520 629
Henkilöstökulut	-670 504	-1 005 093	-150 000	-1 155 093	-1 037 711	-1 104 064	-1 154 473	-1 206 501
Palvelujen ostot	-109 012	-136 765		-136 765	-159 744	-162 939	-166 197	-169 521
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 634	-5 400		-5 400	-905	-923	-942	-961
Avustukset	-1 183 818	-1 066 600		-1 066 600	-1 091 382	-1 072 809	-1 074 266	-1 075 751
Muut toimintakulut	-19 128	-26 772		-26 772	-37 543	-38 294	-39 060	-39 841
Toimintakulut	-1 988 096	-2 240 630	-150 000	-2 390 630	-2 327 285	-2 379 029	-2 434 938	-2 492 575
<i>josta sisäiset</i>	<i>-36 101</i>	<i>-31 747</i>		<i>-31 747</i>	<i>-15 505</i>	<i>-15 815</i>	<i>-16 131</i>	<i>-16 454</i>
Toimintakate	-1 347 401	-1 758 230	0	-1 758 230	-1 836 685	-1 878 617	-1 924 517	-1 971 946
<i>josta sisäiset</i>	<i>-36 101</i>	<i>-31 747</i>		<i>-31 747</i>	<i>-15 505</i>	<i>-15 815</i>	<i>-16 131</i>	<i>-16 454</i>
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	-480	-485	0	-485	-478	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-30 078	-36 833	0	-36 833	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 377 959	-1 795 548	0	-1 795 548	-1 837 162	-1 878 617	-1 924 517	-1 971 946

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

Aiemmin sosiaali- ja terveystalouksien alla olleet maahanmuuton kustannuspaikat on siirretty tälle tulosalueelle, koska ne eivät siirry 1.1.2023 alkaville hyvinvointialueille. Ihan tarkkaa tietoa ei ole vielä tulojen ja kustannusten jaosta, joten arvio on tehty nykyisillä määrärahoilla. Tuloiksi valtiolta on arvioitu 230 000 € ja kustannuksiksi 213 000 €

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Palkkatukea on arvioitu saatavan 250 000 € (v. 2022 250 000 €).

Toimintakulut:

- Työllistämispalkkoihin on varattu 590 500 €:n määräraha (+sivukulut 125 000 €), jolla voidaan työllistää linjausten mukaisesti. Vuonna 2022 määrärahavaraus oli 610 500 €.
- Työmarkkinatuen jatkuvasti kasvavaan kuntaosuuteen on varattu 1 020 000 €. Vuonna 2022 määrärahavaraus oli 950 000 €, joka on alimitoitettu. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen vaikuttaa kuntaosuuden kustannusten rakenne, jossa 68,5% on yli 1000 päivää (70% osuus) työttöminä olleita henkilöitä. Vastaavasti 300 – 499 päivää työnhakijoina (kunnan osuus 50%) olevien osuus on tipahtanut 8,5 %: in.
- Toimintakulut sisältävät työllisyyskoordinaattorin ja työllisyyden kuntakokeilun ajalle, 31.12.2024 saakka, kolmen (3) omavalmentajan palkkauskustannukset. Lisäksi määrärahat sisältävät kahden maahanmuuttopalvelujen henkilön kustannukset
- Työllisyyssetelit ja kuntalisä (yhdistyksille) 51 000€ (v. 2022 25 600 €).
- Ulkopuoliselta vuokranantajalta vuokrattuja asiakastapaamistiloja varten 14 500 €.
- Hankkeisiin varataan 11 000€, joista TriPla-hanke 3000€, TyöPolku-hanke 3 000 € ja Loikka-hanke 5 000€.
- Lisäksi määrärahaa työllistämistä edistäviin harkinnanvaraisiin palveluostoihin (mm. lupakorttikoulutukset) 22 000 € ja eläkeselvittelyihin 20 000 €.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintakulut:

- Työllistämispalkkoihin on varattu 637 000 €:n määräraha.
- Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu 1 000 000 €. Työmarkkinatuen kuntaosuuden rakenne painottuu lähivuosina pitkäaikaistyöttömiin, joiden työttömyysturvan rahoitusosuus on 70%.
- Työllistämisen kuntakokeilulaki on voimassa 31.12.2024 saakka, jonka jälkeen työllisyyden hoidon on määrä siirtyä kunnan järjestämisvastuulle.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintakulut:

- Työllistämispalkkoihin on varattu 669 000 €:n määräraha.
- Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu 1 000 000 koska kunnan rahoitusvastuutta tai työmarkkinatuen kuntaosuuteen liittyviä kustannuksia ei voida arvioida rahoitusmallin muuttuessa vuodesta 2025. Ilman tarkempaa tietoa kustannuksista ei voida arvioida kulujen suuruutta. Jos rahoitusmalliin liittyvä uudistus astuu voimaan nykyisessä valmistelussa olevalla suunnitelmalla, niin työmarkkinatuen kuntaosuus kasvaa entisestään.
- Työllisyyden hoidon on määrä siirtyä kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintakulut:

- Työllistämispalkkoihin on varattu 702 000 €:n määräraha.
- Kuntien rahoitusmallin uudistus astuu voimaan vuonna 2025. Ilman tarkempaa tietoa kustannuksista ei voida arvioida kulujen suuruutta. Kulut arvioidaan tässä vaiheessa vuoden 2025 mukaisesti.

Tulosalue Kuntakehitys

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Toiminnan kuvaus

Kuntakehitys sisältää elinvoima- viestintä- ja kulttuuripalvelut.

Elinvoimaohjelmakauden taittuessa uusi ohjelmointi on käynnissä. Vuoden 2022 loppupuolelta lähtien elinvoimaohjelma sisältää tehtävät ja vastuulliset tahot yrityspalveluista, elinkeinoelämän edellytysten hoidosta ja yleensä elinvoiman kehittämistä. Elinvoimapalveluihin on osoitettu määrärahat uusyrityskeskukseen yhteistyösopimuksen rahoitukseen sekä EU- ja aluekehityshankkeisiin.

Viestintä tarjoaa viestintä- ja markkinointipalveluja kuntaorganisaatiolle, vastaa kunta-markkinoinnista mukaan lukien matkailumarkkinointi, ylläpitää ja kehittää kunnan verkkopalveluja ja sosiaalisen median kanavia sekä koordinoi osallistavaa yhteistyötä kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten kanssa sekä tuottaa tapahtumia em. tahojen kanssa.

Kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaa ja asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuriharrastusmuotoja ja kulttuuritapahtumien järjestämistä tuetaan mm. yhdistysten toiminta-avustuksella ja tapahtumatuella. Kunta järjestää matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lasten ja nuorten kulttuuria tuetaan ARX – os-
topalveluna toteutettavan seudullisen lastenkulttuuriyhteistyön kautta, johon kuuluu mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuuripolku. Kulttuuripalveluihin kuuluu lisäksi museotoiminta ja taidekokoelma sekä -hankinnat.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Elinvoimapalvelujen toimenpidesuunnitelma on esitelty elinvoimaohjelmassa, joka löytyy nettisivuilta: www.janakkala.fi. Oleellista on vahvistaa kunnan kilpailukykyä elinkeinopalveluiden osalta, koska tämä vastaa yritysten kykyyn ja haluun kehittyä. Tämä tapahtuu vastaamalla yksilöllisiin yrityskentän tarpeisiin oikea-aikaisesti ja riittävin resurssein. Yhteistyö seudulla on merkittävä osa kilpailukykyä, jonka puitteissa osallistumme tiiviiseen MORE-projektityöhön Hämeenlinnan kanssa.

Viestinnällä on tärkeä rooli historiallisessa tilanteessa, jossa lähdetään rakentamaan uutta, sote-palveluiden jälkeistä kuntaa. Viestinnän sydämenä on vuoden alusta julkaistava päivitetty nettisivusto. Viime vuonna Janakkalan markkinointi noteerattiin sijoittumisella Kuntamarkkinoinnin Sm-kisojen kärkikymmenikköön. Markkinointiponnisteluja on jatkettava, jotta kunta edelleen säilyy potentiaalisten muuttajien ja matkailijoiden mielessä. Kanta-Hämeen matkailun organisoiduttua uudelleen seutukunnittain, monivuotista Parhaat Palat esitettä ei enää tuoteta, vaan Janakkala tuottaa oman matkailuesitteen.

Kuntalaisten osallistaminen on yhä tärkeämpi osa kunnan toimintaa ja päätöksentekoa ja tietoa ja vuoropuhelua kaivataan yhä reaaliaikaisemmin. Viestintä ylläpitää osallisuuden rakenteita some-vuoropuhelusta mm. palautekanavan ja kumppanuuspöydän ylläpitoon. Hyvin hoidettu vuoropuhelu toteuttaa strategiaa lisäämällä yhteisöllisyyttä. Tarinankerronta onnistumisista ja elinvoiman elementeistä kiihdyttää tavoitteissa mainittua hyvän kierrettä ja elinvoimaa.

Kulttuuripalvelut toteuttaa strategiaa tukien elinvoimaa, asukkaiden hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä. Ketterä yhteistyö, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja tapahtumat sekä kestävä kulttuuriperintö lisäävät Janakkalan veto- ja pitovoimaa. Kulttuuripalvelut tuotetaan kuntalaisia ja yhdistyksiä osallistaen, yhteistyökumppanuuksia solmien sekä hanke -ja avustusmahdollisuuksia hyödyntäen. Kulttuuriharrastusmuotoja ja kulttuuritapahtumien järjestämistä tuetaan mm. yhdistysten toiminta-avustuksella ja tapahtumatuella. Laurinmäen säilyttämiseen ja kehittämiseen kulttuuri-, luonto- ja matkailukohdeena sekä tapahtumien näyttämönä panostetaan.

Kulttuuripalvelut tekee runsaasti monialaista yhteistyötä niin seudullisesti kuin kuntaorganisaation sisällä. Kulttuurihyvinvointiin panostetaan mm. laatimalla kulttuurihyvinvointisuunnitelma osaksi kunnan hyvinvointisuunnitelmaa, ottamalla käyttöön Kaikukortti yhteistyössä sote-palvelujen kanssa ja järjestämällä matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia. Seudullista lastenkulttuuriyhteistyötä, Kulttuurikeskus ARX:in – ostopalvelua jatketaan ja Janakkalan kulttuurikasvatussuunnitelmaa, eli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kattavaa kulttuuripolkua tuetaan ja kehitetään kohderyhmää ja sivistystoimialaa osallistaen. Teknisen toimen kanssa luodaan julkisen taiteen hankintaperiaatteet ja organisoidaan julkisen taiteen taidehankinnat Janakkalan merkittävässä rakennushankkeissa. Kulttuuripalvelut ja viestintä vastaavat lisäksi matkailun markkinoinnista, kehittämisestä ja verkostoista.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4	4	4	4	4	4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset			0,3	0,3	0,3	0,3
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja:

Tuloarviot ja määrärahat

Kuntakehitys	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	17 541	1 500		1 500		0	0	0
Maksutuotot	42	4 500		4 500	3 000	3 060	3 121	3 184
Tuet ja avustukset	2 796							
Muut toimintatuotot	1 440	10 540		10 540	11 040	11 261	11 486	11 716
Toimintatuotot	21 820	16 540		16 540	14 040	14 321	14 607	14 899
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 350</i>							
Henkilöstökulut	-263 794	-266 584		-266 584	-279 725	-288 397	-298 491	-308 938
Palvelujen ostot	-307 552	-324 859		-324 859	-354 530	-361 621	-368 853	-376 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 561	-3 889		-3 889	-6 104	-6 226	-6 351	-6 478
Avustukset	-20 000	-15 000		-15 000	-15 000	-15 300	-15 606	-15 918
Muut toimintakulut	-79 864	-83 362		-83 362	-72 814	-74 270	-75 755	-77 270
Toimintakulut	-697 771	-693 694		-693 694	-728 173	-745 813	-765 056	-784 834
<i>josta sisäiset</i>	<i>-75 530</i>	<i>-76 070</i>		<i>-76 070</i>	<i>-75 833</i>	<i>-77 349</i>	<i>-78 896</i>	<i>-80 474</i>
Toimintakate	-675 951	-677 154		-677 154	-714 133	-731 492	-750 448	-769 935
<i>josta sisäiset</i>	<i>-74 181</i>	<i>-76 070</i>		<i>-76 070</i>	<i>-75 833</i>	<i>-77 349</i>	<i>-78 896</i>	<i>-80 474</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-719	0		0	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 188	-1 056	0	-1 056	-1 089	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	52 622	54 431	0	54 431	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-625 236	-623 779	0	-623 779	-730 221	-746 492	-765 448	-784 935

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintakulut:

- Elinvoimaan on varattu elinvoimapäällikön lisäksi 30 % yhden työntekijän kustannuksista. Työntekijän pääasiallinen menokohta on Työllisyys- ja kotoutumispalvelut. Työpanoksella kehitetään työllisyyspalveluiden ja elinvoiman yhteistyötä.
- Henkilöstökulut: Laurinmäen kesäaikaisen oppaan palkkaukseen on varattu määräraha (4 000 €).
- Palvelujen ostot: Uusyrityskeskukseen rahoitusosuus vuoden 2022 sopimuksen pohjalta 37 000 € ja muihin elinvoimalle ostettaviin palveluihin on varattu 23 000 €.
- Hankkeiden kuntarahoitusosuudet n. 90 000 €, sisältävät mm MORE hankkeen kustannuksia 30 000 €, Leader n. 34 000 €/vuosittain (sitouduttu koko ohjelmakaudeksi 2021–2027 ja varataan ohjelmakaudelle yhteensä 240 000 €). Alueellisen elinvoiman markkinointiin ja muihin hankkeisiin on varattu 25 000€
- Kulttuurin ostopalveluita 25 000 eurolla (Arx).
- Muuhun markkinointiin on varattu noin 133 500 €, joka alustavasti jakautuu seuraavasti: Painotuotteet 15 500 €, Tapahtumat ja messut 21 000 €, Verkkoviestintä 15 000 €, ja Imagomainonta ja muu markkinointi 80 500 €.
- Jäsenmaksut: Hämeen Kauppakamarin jäsenmaksuun 5 000 €.
- Avustukset: Kulttuuritoimen avustukset ovat vuoden 2021 tasolla ollen 15 000 €.

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja avoin.

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaista toimintaa on teknisen toimen hallinto, maankäyttö (yhdistetty ympäristöpalvelut ja maankäyttö –tulosalueet), maaseutu- ja kyläpalvelut, maaseutupalveluyksikkö, tilapalvelut, aluepalvelut, liikuntapalvelut ja ateria- ja puhtauspalvelut.

Kokonaiskuva toimialan kehittamisestä vuosina 2023–2026

Tekninen toimiala tuottaa vastuullaan olevat palvelut päämääränään kuntalaisten hyvinvointi ja tekee sen jatkuvasti kehittyen ja tehokkaammin niin kustannusten kuin tuotosten suhteen. Teknisen toimen palveluita ohjataan ja tuotetaan siten, että vaikuttavuus, laatu, saatavuus, taloudellisuus (palvelun hinta ja kokonaiskustannukset) ja tuotavuus toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Toiminnan painopisteitä ovat mm. asiakaspalvelun kehittäminen, sähköisten palveluiden lisääminen, toimialan tiedottaminen ja viestinnän kehittäminen.

Vuoden 2023 talousarviossa on tila- ja aluepalvelu jaettu kahteen tulosalueeseen tilapalvelut ja aluepalvelut. Tilapalvelut vastaavat kunnan omistamien toimitilojen ylläpidosta ja uusien toimitilojen rakennuttamisesta. Aluepalvelut vastaavat alueiden (katualueet, metsä- ja viheralueet, liikunta-alueet, kiinteistöjen ulkopuoliset alueet sekä erityisalueet), infran suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

Kunnan omien kiinteistöjen käyttöä optimoidaan myymällä ja purkamalla tarpeettomat tilat ja kehittämällä rakennusten energiatehokkuutta. Uusien energiamuotojen käyttöönottoa suositellaan ja tuetaan lupamenettelyissä ja hyödynnetään perustelluin osin kunnan peruskorjaushankkeissa. Tavoitteena on löytää paras mahdollinen ratkaisu suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä käyttäjien kanssa. Turengin koulukeskuksen vaihe 1 on rakenteilla ja Tervakosken koulukeskuksen suunnittelu- ja rakentaminen aloitetaan. Kiinteistöjen tiedot ja hallinnointi keskitetään yhden ohjelmiston alle. Ohjelmiston hankinta on talousarviokirjaa laadittaessa vielä kesken. Uuden ohjelmiston myötä kaikille kiinteistöille laaditaan PTS-suunnitelma. Hyvinvointialueen perustamisen myötä osa kunnan omistamista rakennuksista siirtyy hyvinvointialueelle vuokralle ja näin ollen sisäisestä asiakkaasta tulee ulkoinen asiakas.

Maankäyttö vastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä. Asiantuntevalla, luotettavalla ja joustavalla viranomaistoiminnalla tulosalue edistää aktiivista elinvoimapolitiikkaa ja kunnan elinvoimaa. Kaavoituksella luodaan monipuolista asumis- ja palvelurakennetta vastaten kysyntään, jota aktiivisesti seurataan ja jonka muutoksiin reagoidaan nopeasti. Kaavoitusprosesseja nopeutetaan ja sujuvoitetaan lain sallimissa puitteissa. Lupakäytäntöjä yksinkertaistetaan ja nopeutetaan lain sallimalla tavalla sekä siirrytään kokonaisvaltaisemmin sähköiseen luvanhaakuun.

Maaseutupalveluiden keskeisin tehtävä on suorittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Hattulan, Hausjärven, Hämeenlinnan, Janakkalan, Lopen ja Riihimäen alueelle. Janakkalan kunnassa tulosalue hoitaa yksityisteihin liittyvien avustusten

käsittelyä, maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita sekä kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraustoimintaa.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävälle liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentaa/rakennuttaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapalvelut pyrkivät kannustamaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Keskeisten päätösten tekemisessä kehitetään asukkaiden kuulemista sekä yhteistyötä eri toimialojen kanssa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Liikuntapaikkarakentamisen suunnitteluun otetaan alusta lähtien käyttäjien edustajat mukaan.

Ateria- ja puhtauspalvelut tuotetaan kuntalaisille ammattitaitoisella ja osaavalla henkilöstöllä, kehittäen osaajien ammatillista monitaitoisuutta. Tavoitteenamme on edesauttaa asiakkaidemme ydintehtävän onnistumista järjestämällä asiakaslähtöisiä ateria- ja puhtauspalveluja. Valtuusto on päättänyt kesäkuussa 2022, että virkahenkilöt valmistelevat ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistamista. Ateria- ja puhtauspalvelu toiminnan kehittäminen on tavoite saada valmiiksi keväällä 2023, joka auttaa vastamaan hyvinvointialueen aiheuttamiin muutoksiin.

Toimialan strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat.

Teeman kuntatason mittarit: Asukaskokemustutkimus, henkilöstökertomus, henkilöstökysely, hyvinvointikertomus.

Strategian tavoite	Toimenpide
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	<ul style="list-style-type: none"> • otetaan käyttöön huoltokirjajärjestelmän perusominaisuudet • Trimble Cloud (paikkatietojen käsittely) laajemmin käyttöön • haetaan Trimble Cloud pääkäyttäjyyttä Janakkalaan • iltakäytön tilavarausten hallinnoinnin keskittäminen.
Yhteisöllisyys lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> • tapahtumiin ja kylätoimintaan osallistuminen ja järjestäminen • talkoiden järjestäminen (mm. vieraslajit) • yhdistysten tukeminen avustuksin ja tilojen osittaisella maksuttomuudella • kuntalaisten osallistaminen päätöksenteon valmisteluun • toimialan sisäisen ja ulkoisen yhteistyön vahvistaminen • yritys- ja yhdistysyhteistyön vahvistaminen.
Henkilöstö voi hyvin	<ul style="list-style-type: none"> • tehtävien edellyttämän henkilöstömäärän turvaaminen, myös poikkeustilanteissa (toimialojen välisen yhteistyön lisääminen) • organisaatiomuutoksissa toiminnan turvaaminen ja tehtäväkuvien laaja-alainen tarkastelu • henkilöstön tukeminen muutostilanteessa • tehtävien selkeyttäminen ja johdon tuki yhteisten toimintamallien aikaansaamiseksi.

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä.

Teeman kuntatason mittarit: Asukasluku, energiatehokkuussopimus (KETS), yritysbarometri, Kanta-Hämeen järjestökartta, yhteisöveron kehitys, yritysten nettomäärä, työllisyyden kehitys, huoltosuhde, Ilmastovahti.

Strategian tavoite	Toimenpide
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	<ul style="list-style-type: none"> tonttitarjonta on monipuolista ja joustavaa, luvitus mukautuvaa turvataan Janakkalan maaseudun yksityistieverkko riittävänä palvelemaan maaseudun asumisen ja yrittämisen tarpeita osallistetaan käyttäjiä toimintaolosuhteiden parantamisessa tehdään pitkántähtäimen suunnitelmia oleellisista kuntalaisten käyttökohteista.
Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea	<ul style="list-style-type: none"> kestävyys huomioidaan hankintaprosesseissa kiertotalouden periaatteiden noudattaminen maa-ainesten ja rakennusmateriaalien kierrättämisessä. liikuntapaikat ja luonto ovat lähellä (kuntalaisten luontosuhteen vahvistaminen) suunnitellaan matkaketjuja ja edistetään niiden toteutumista tarjotaan ja mahdollistetaan liikkumisen uusia muotoja.
Kunta on rohkea kehittäjä ja ko-keilija	<ul style="list-style-type: none"> uusiutuvien energiamuotojen käyttömahdollisuuksien kartoittaminen ja mahdollistaminen. saatujen palautteiden hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin.

Teeman kuntatason mittarit: Palautekanavan palaute, hyvinvointikertomus, kouluterveyskysely, asukaskokemustutkimus.

Strategian tavoite	Toimenpide
Asiakaspalvelu on erinomaista	<ul style="list-style-type: none"> asiakaspalautejärjestelmän käyttöönotto palvelutason nosto digitalisaation avulla tarjotaan asiantuntevaa ja asiakasystävällistä palvelua asiakaspalvelun toimenpiteiden rationalisointi, (mm. ELY palautteet Elylle) viranomaispalvelun vasteaikojen huomiointi ja tiedottaminen käsittelyn etenemisestä.
Janakkalassa voidaan hyvin	<ul style="list-style-type: none"> ennakkovaikutuksien arviointi, tehdään esitys EVA-kohteista ja sisällöstä kunnassa on erinomaiset liikuntapalvelut ja olemassa olevista pidetään hyvää huolta tarjotaan uusia toimintamahdollisuuksia asukkaille.

Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	<ul style="list-style-type: none"> • tuetaan uusia toimintatapoja ja kokeilumyönteisyyttä • opitaan ja kehitetään saadun palautteen ja kokemuksen pohjalta • kehitetään työyhteisötaitoja.
----------------------------------	---

Toimielimen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	139	141,95	110,85	111,15	111,15	111,15
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osaaikaiset	9,55	9,55	6,55	6,55	6,55	6,55
Määräaikaiset	13,33	13,63	9,13	6,63	6,03	6,03
Työllistetyt	1	3	10	1	1	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	3				

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	6 458 252	5 563 187		5 563 187	4 625 615	4 718 014	4 812 142	4 908 154
Maksutuotot	510 159	538 871		538 871	566 640	577 973	589 532	601 323
Tuet ja avustukset	-2 490				7 000	7 140	7 283	7 428
Muut toimintatuotot	9 119 608	8 729 028		8 729 028	10 356 151	10 662 960	11 282 221	11 878 522
Toimintatuotot	16 085 529	14 831 086		14 831 086	15 555 406	15 966 087	16 691 178	17 395 427
<i>josta sisäiset</i>	<i>12 956 308</i>	<i>12 364 265</i>		<i>12 364 265</i>	<i>9 378 448</i>	<i>9 565 790</i>	<i>10 065 074</i>	<i>10 641 002</i>
Valmistus omaan käyttöön	189 157	470 500		470 500	474 300	230 000	230 000	230 000
Henkilöstökulut	-5 447 473	-5 695 953		-5 695 953	-5 516 311	-5 609 255	-5 805 579	-6 008 775
Palvelujen ostot	-4 401 627	-3 790 277	-12 000	-3 802 277	-3 879 430	-4 950 299	-4 027 585	-4 856 316
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 833 730	-3 853 413	-200 000	-4 053 413	-4 269 947	-4 355 346	-4 442 453	-4 531 302
Avustukset	-168 278	-176 529		-176 529	-179 008	-182 588	-186 240	-189 965
Muut toimintakulut	-2 195 954	-2 431 260		-2 431 260	-2 259 922	-2 305 120	-2 351 222	-2 398 247
Toimintakulut	-16 047 062	-15 947 432	-212 000	-16 159 432	-16 104 618	-17 402 608	-16 813 079	-17 984 604
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 265 466</i>	<i>-2 323 316</i>		<i>-2 323 316</i>	<i>-2 165 881</i>	<i>-2 209 198</i>	<i>-2 253 382</i>	<i>-2 298 450</i>
Toimintakate	227 624	-645 846	-212 000	-857 846	-74 912	-1 206 521	108 099	-359 177
<i>josta sisäiset</i>	<i>10 690 842</i>	<i>10 040 949</i>		<i>10 040 949</i>	<i>7 212 568</i>	<i>7 356 592</i>	<i>7 811 692</i>	<i>8 342 553</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-4 588 640	-4 658 756		-4 658 756	-4 652 142	-5 691 274	-5 025 807	-5 562 695
Korko sitoutuneelle pääomalle	-52 564	-62 985	0	-62 985	-58 098	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-165 718	-164 654	0	-164 654	129 661	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 579 298	-5 532 241	-212 000	-5 744 241	-4 655 491	-6 897 795	-4 917 708	-5 921 872

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää teknisen toimen hallinnon, teknisen lautakunnan ja sen alaisen lupajaoston.

Teknisen toimen hallinnon palveluihin kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen (ohjaus, kehittäminen, tukeminen, yhteisten asioiden hoito, tehtävien koordinointi), henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät yhteiset toimenpiteet, keskitetyt talouspalvelut (talouden suunnittelu ja seuranta) ja hallintopalvelut (teknisen lautakunnan päätösten valmistelu ja täytäntöönpano).

Tekninen lautakunta vastaa koko toimialan toiminnan kehittämisestä ja tavoitteiden toteutumisesta.

Lupajaos toimii maankäyttö- ja rakennuslain, kuntien ympäristöhallintolain ja ympäristönsuojelulain sekä maa-aineslain mukaisena lupa-valvontaviranomaisena, lukuun ottamatta niitä maankäyttö- ja rakennuslain tehtäviä, jotka on määrätty tekniselle lautakunnalle. Lupajaoksen asiat valmistellaan ympäristöpalveluissa. Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään ja tuotetaan 1.1.2023 alkaen kuntien yhteistoiminta-alueen toimesta (Riihimäki, Forssa, Janakkala, Hausjärvi, Loppi, Tammela, Jokioinen, Ypäjä ja Humpila), vastuukuntana on Riihimäen kaupunki.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Teknisen lautakunnan keskeisenä tehtävänä on ohjata ja seurata toimialan palvelutuotantoa. Palveluita ohjataan ja tuotetaan siten, että vaikuttavuus, laatu, saatavuus, taloudellisuus (palvelun hinta ja kokonaiskustannukset) sekä tuottavuus toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Toiminnan painopisteitä ovat asiakaspalvelun kehittäminen, prosessien kehittäminen/yksinkertaistaminen, yhteydenottojen mahdollistaminen eri palvelukanavien kautta (sähköisten palveluiden lisääminen), toimialan oikea-aikainen tiedottaminen ja viestinnän kehittäminen.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	2	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osaaikaiset						
Määräaikaiset	1	1	1			
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: Ma. kehittämisspäällikkö 28.6.2021-31.12.2023, 25 % palvelusihteeri.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Teknisen toimen hallinto								
Tuloarviot ja määrärahat								
Henkilöstökulut	-213 420	-328 609		-328 609	-309 428	-240 959	-249 393	-258 121
Palvelujen ostot	-23 618	-34 969		-34 969	-31 336	-31 963	-32 602	-33 254
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 423	-5 034		-5 034	-5 532	-5 643	-5 755	-5 871
Muut toimintakulut	-10 966	-13 628		-13 628	-12 001	-12 241	-12 486	-12 736
Toimintakulut	-253 426	-382 240		-382 240	-358 297	-290 805	-300 236	-309 982
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 624</i>	<i>-16 313</i>		<i>-16 313</i>	<i>-13 849</i>	<i>-14 126</i>	<i>-14 408</i>	<i>-14 697</i>
Toimintakate	-253 426	-382 240		-382 240	-358 297	-290 805	-300 236	-309 982
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 624</i>	<i>-16 313</i>		<i>-16 313</i>	<i>-13 849</i>	<i>-14 126</i>	<i>-14 408</i>	<i>-14 697</i>
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	-252	-236	0	-236	-231	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-5 272	-9 338	0	-9 338	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-258 950	-391 814	0	-391 814	-358 528	-290 805	-300 236	-309 982

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Henkilöstökulut: Kehittämispäällikön määräaikaisen viran kulut vähennetty (n. 70.000 €), koska määräaikainen virka päättyy 31.12.2023.

Tulosalue Maankäyttö

Tilivelvollinen viranhaltija: Maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko.

Toiminnan kuvaus

Yhdyskuntarakenteiden muodostumista ja maankäyttömuotojen ohjausta hoidetaan maankäytön strategiaan pohjautuen. Välineinä ovat yleis- ja asemakaavat sekä suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat. Lisäksi tulosalue vastaa maapolitiikan hoidosta ja päätösten viennistä käytäntöihin. Maankäytössä toimii maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) edellyttämä kaavoittaja sekä kaavoitusmittauksen valvoja. Lisäksi tulosalueella hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusvalvonnan tehtävät.

Ympäristönsuojelun yksikkö ja lupajaosto vastaavat ympäristönsuojelulain ja maa-ainelain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lisäksi tehtäviin kuuluu vesilain, jätelain, luonnonsuojelulain, maasto- ja vesiliikennelain ja vesihuoltolain mukaisia tehtäviä. Ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisuuden ja valvonnan piiriin kuuluvat myös mm. jake-luasemat, eläinsuojat, lämpölaitokset, jätteen ja jätevesien käsittely, elintarviketeollisuus ja metsäteollisuus.

Maankäytön tehtäviä ovat mm.:

- maankäytön suunnittelu sekä MRL:n kunnalle määräämät viranomaistehtävät
- kiinteistönmuodostamislainsäädännön kunnalle määräämät tehtävät
- kunnan kiinteistöjen hankintaan ja luovutuksiin liittyvä valmistelu sekä kiinteän omaisuuden luovutus
- maanrakentamisen ja rakennuspaikkojen mittaukset sekä muut mittauspalvelut
- ajantasaisten pohjakartta- ja opaskartta-aineistojen sekä osoiterekisterin ja asema-kaavayhdistelmän ylläpito
- ympäristön tilan seuranta
- luonnonsuojelu, monimuotoisuus ja virkistyskäyttö
- vesiensuojelu ja -kunnostus sekä pohjavesien suojelu
- jätehuollon kehittämis- ja valvontatehtävät
- vesihuollon kehittämiseen osallistuminen ja vesihuoltolain valvonta.

Ympäristöterveydenhuollon toteutusvastuu on Riihimäen kaupungilla vastuukuntana. Maankäytön ympäristöpalvelut vastaavat toiminnan sisällöllisestä tilaajaohjauksesta sekä lainsäädännön velvoitteiden noudattamisesta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Maankäyttö vastaa ennakoiden ja tarpeen mukaisesti tonttitarjonnan ylläpidosta. Tulosalue hoitaa maanhankintaa oikea-aikaisesti tavoitteena hintatason maltillinen kehitys. Uudisrakentamisen tarpeiden lisäksi ylläpidetään olevien alueiden toimintaedellytyksiä muuttuvassa ympäristössä mm. kaavalliset sisältövaatimukset huomioiden. Palvelujen järjestämiseen varaudutaan laskennallisesti (talous) ja ohjelmallisesti (ajankäyttö) riittävän ajoissa. Oleellista on myös tehdä kuntaa ja kuntalaisia hyödyttäviä toimintaan ja päätöksentekoon kohdistuvia valmistelun tarkistuksia muuntuvan toimintaympäristön ja lainsäädännön helpotusten puitteissa (uusi rakennusjärjestys).

Kunnassa laaditaan maapoliittinen ohjelma ensimmäistä kertaa. Kaavoitusohjelma laaditaan valtuustokausittain. Kunnan karttapalveluja parannetaan viranhaltijoiden ja päätäjien sekä kuntalaisten, kesäasukkaiden ja matkailijoiden avuksi. Sähköinen luvan-haku otetaan käyttöön kaivu- ja katulupiin sekä poikkeamisten ja suunnittelutarveratkaisuiden hakuun. Rakennusluvut voi hakea jatkossa vain sähköisesti.

Kunnassa jatketaan rekistereiden päivitystyötä sekä seudullisen Trimble Locus Cloud –pilviratkaisun kehittämistä ja siihen siirtymistä. Kunta on saanut valtiovarainministeriön apurahaa vuosille 2022-2024 *Tieto lisää toimivuutta* -hankkeeseen, jossa edistetään maankäytön tulosalueen digitalisaatiota laajasti. Lupa-asiointien kehittäminen, ohjelmien hankinta, konsultoinnit ja mahdollinen hanketyöntekijän palkkaaminen sisältyvät hankebudjettiin. Myös valtakunnalliset uudistukset mm. rakennetun ympäristön tietojärjestelmän osalta vaativat kunnalta paikkatieto-osaamista ja aineistojen toimittamista toimiakseen. Tavoitteena on olla aktiivisesti mukana uudistuksissa, hoitaa asiantuntija-tehtäviä jatkossa kustannustehokkaammin ja parantaa palvelutasoa.

Asiantuntevalla, luotettavalla, tasapuolisella ja joustavalla viranomaistoiminnalla turvataan kuntalaisille hyvä ympäristö ja rakentaminen. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma ohjaavat kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa. Valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit on tavoitteena tehdä vuosittain. Laadukas viranomaistoiminta parantaa ja varmistaa yritysten ja rakentajien toimintaympäristöä. Tulosalueella pyritään lisäämään ympäristötietoisuutta ja kestävää kehitystä.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Yleiskaavoitus						
Valmistuneet yleiskaavat kpl	0	1	1	1	1	1
Valmistuneet yleiskaavat ha	0	1500	1500	1500	1500	1500
Asemakaavoitus						
Valmistuneet asemakaavat kpl	5	5	7	5	7	5
Valmistuneet asemakaavat ha	61,5	50	100	50	100	50
Tonttimyynti						
Myyntikaupat kpl (asuin- ja toimitilat)	20	25	20	25	20	25
Myyntikaupat ha (asuin- ja toimitilat)	6,1	15	15	15	15	15
Uudet vuokrasopimukset kpl	9	5	5	5	5	5
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut kpl	150	190	190	190	190	190
Asuinrakennusten rakennusluvut kpl	22	15	15	15	15	15
Ympäristönsuojelu						
Valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit, kpl	-	-	10	10	10	10
Ympäristö- ja maa-ainesluvut, rekisteröinnit ja ilmoitukset	7	13	3	3	3	3

Lisätietoja: Rastila-Rastikankaan osayleiskaava hyväksymiskäsittelyssä v. 2022. Vuonna 2023 Puncan osayleiskaava, v. 2024 Harvialan asuinalueet, v. 2025-26 Tervakosken taajaman itäosan ja Viralan osayleiskaavat. Vuonna 2023 tavoitteena asemakaavojen valmistuminen: Ahilampi, Etelä-Jannakkala, Vanhakylä, Kanssi, Kalpalinnankulma, Kalpalinna ja Myllyharju. Uuden rakennusjärjestyksen valmistuminen v. 2023. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaiset tarkastuskäynnit on tavoitteena tehdä vuosittain.

Ympäristönsuojelun tunnusluvuiksi lisättiin vuoden 2023 talousarviosta lähtien valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit. Ympäristö- ja maa-aineslupien sekä rekisteröintien ja ilmoitusten tavoitemääriä päivitettiin vastaamaan toteutuneita lukemia. Lupa- tai ilmoitushakemusten määrään kunnan ympäristönsuojelu ei voi vaikuttaa.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	9,6	9,95	10,55	10,55	10,55	10,55
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset	1	1	1	1	0,4	0,4
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: Paikkatietosuunnittelijan toimi on vakinaistettu 1.1.2023 alkaen (valtuusto 6.6.2022). Rakennustarkastajan osa-aikaisuus 60 %. Digihankkeeseen työntekijä 60 % + rakennustarkastukseen 40 %.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Maankäyttö								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	47 366	35 725		35 725	35 963	36 682	37 416	38 164
Maksutuotot	423 933	353 210		353 210	378 510	386 080	393 802	401 678
Tuet ja avustukset					7 000	7 140	7 283	7 428
Muut toimintatuotot	236 832	213 200		213 200	218 562	222 933	227 392	231 940
Toimintatuotot	708 131	602 135		602 135	640 035	652 836	665 892	679 210
<i>josta sisäiset</i>	<i>24 917</i>	<i>20 500</i>		<i>20 500</i>	<i>20 500</i>	<i>20 910</i>	<i>21 328</i>	<i>21 755</i>
Valmistus omaan käyttöön	1 905	35 200		35 200	37 300	0	0	0
Henkilöstökulut	-630 781	-675 062		-675 062	-694 424	-715 951	-741 009	-766 945
Palvelujen ostot	-502 818	-485 986		-485 986	-515 705	-526 019	-536 539	-547 270
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 727	-14 178		-14 178	-19 382	-19 770	-20 165	-20 568
Avustukset	-1 175	-2 000		-2 000	-2 030	-2 071	-2 112	-2 154
Muut toimintakulut	-51 435	-50 041		-50 041	-49 541	-50 532	-51 542	-52 573
Toimintakulut	-1 197 936	-1 227 267		-1 227 267	-1 281 082	-1 314 342	-1 351 368	-1 389 511
<i>josta sisäiset</i>	<i>-81 952</i>	<i>-72 803</i>		<i>-72 803</i>	<i>-71 354</i>	<i>-72 781</i>	<i>-74 237</i>	<i>-75 721</i>
Toimintakate	-487 901	-589 932		-589 932	-603 747	-661 506	-685 476	-710 300
<i>josta sisäiset</i>	<i>-57 036</i>	<i>-52 303</i>		<i>-52 303</i>	<i>-50 854</i>	<i>-51 871</i>	<i>-52 909</i>	<i>-53 967</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-22 696	-22 696		-22 696	-600	-2 400	-2 400	-2 400
Korko sitoutuneelle pääomalle	-840	-775	0	-775	-815	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-30 389	-34 634	0	-34 634	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-541 826	-648 037	0	-648 037	-605 162	-663 906	-687 876	-712 700

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:**TALOUSARVIOVUOSI 2023**

Toimintatuotot:

- Toiminnassa ja taloudessa ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia. Tuotoista suurin osa on lupamaksuja sekä tonttien tai muiden maa-alueiden vuokria. Myös yksityisistä asemakaavahankkeista on odotettavissa kaavoitusmaksuja sekä maankäytösopimuksista tuloja – yksityisten kaavahankkeiden ajoittuminen epävarmaa.
- Tuet ja avustukset: Tieto lisää toimivuutta –hanke, päättyy syksyllä 2024.

Toimintakulut:

- Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja, joissa on huomioitu muutoksena edellisvuosiin määräaikaisen paikkatietosuunnittelijan vakinaistaminen sekä rakennusvalvonnan ja ympäristöpalveluiden sihteerin työpanos kokoaikaisena.
- Asiantuntijapalveluihin on varattu yht. n. 165.000 € vuodelle 2023, joilla tuotetaan mm. kaavoituksen ja ympäristön tilan seurannan edellyttämiä selvityksiä. Myös sopimuksellisten asioiden asiantuntija-avulle on ajoittain tarvetta riita-asioiden ratkaisemiseksi tai niiden syntymisen välttämiseksi. Tonttien lohkomiskulut vaihtelevat vuosittain. Vuonna 2023 on varauduttu osaan Moisio ja Rastikankaan tonttien sekä katualueiden lohkomiseen.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintatuotot:

- Tuotoista suurin osa on lupamaksuja sekä tonttien tai muiden maa-alueiden vuokria.
- Maankäyttösopimuksista/kaavoitusmaksuista tuloja – kaavahankkeiden ajoittuminen epävarmaa.

Toimintakulut:

- Toiminnassa ja taloudessa ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia.
- Asiantuntijapalveluiden varaus edellisvuoden tapaan. Lisäksi tavoitteena rakennusvalvonnan arkiston digitointi omana työnä.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintatuotot:

- Tuotoista suurin osa on lupamaksuja sekä tonttien tai muiden maa-alueiden vuokria.
- Maankäyttösopimuksista/kaavoitusmaksuista tuloja – kaavahankkeiden ajoittuminen epävarmaa.

Toimintakulut:

- Toiminnassa ja taloudessa ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia.
- Asiantuntijapalveluiden varaus edellisvuoden tapaan.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintatuotot:

- Tuotoista suurin osa on lupamaksuja sekä tonttien tai muiden maa-alueiden vuokria.
- Maankäyttösopimuksista/kaavoitusmaksuista tuloja – kaavahankkeiden ajoittuminen epävarmaa.

Toimintakulut:

- Toiminnassa ja taloudessa ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia.
- Asiantuntijapalveluiden varaus edellisvuoden tapaan.

Tulosalue Maaseutu- ja kyläpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Toiminnan kuvaus

Maaseutu- ja kyläpalvelut tulosalue hoitaa Janakkalan osalta yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittelyä sekä kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita. Lisäksi hoidetaan Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraustoiminta

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Janakkalan maaseutualueiden yksityistieverkon liikennöitävyyden ylläpitämistä pyritään turvaamaan riittävin avustuksin yksityisteiden kunnossapitoon ja perusparannukseen. Tuettavia yksityisteitä on noin 260 km.

Avustaa Janakkalan kylätoimintayhdistysten kylätoimintaa ja kylätoimintaa tukevien järjestöalojen ylläpitoa.

Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraaminen viljelykyttöön Janakkalan kunnan maankäytön suunnittelun antamin ohjein.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Avustettu yksityistiematka	259	260	260	260	260	260

Tulosalueen HTV

Tulosalueella ei ole omaa henkilökuntaa vaan palvelut ostetaan Maaseutupalveluyksikkö tulosalueelta.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Maaseutu- ja kyläpalvelut								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	10 644	9 050		9 050	2 082	2 124	2 166	2 209
Muut toimintatuotot	103 666	90 000		90 000	76 000	77 520	79 070	80 652
Toimintatuotot	114 310	99 050		99 050	78 082	79 644	81 237	82 861
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 506</i>	<i>2 050</i>		<i>2 050</i>	<i>2 082</i>	<i>2 124</i>	<i>2 166</i>	<i>2 209</i>
Henkilöstökulut	-10 266	-7 093		-7 093				
Palvelujen ostot	-88 900	-102 697		-102 697	-113 376	-115 644	-117 956	-120 316
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 501	-4 133		-4 133	-1 094	-1 116	-1 138	-1 161
Avustukset	-149 376	-156 629		-156 629	-158 978	-162 158	-165 401	-168 709
Muut toimintakulut	-11 224	-13 296		-13 296		0	0	0
Toimintakulut	-262 267	-283 848		-283 848	-273 448	-278 917	-284 495	-290 185
<i>josta sisäiset</i>	<i>-95 850</i>	<i>-108 770</i>		<i>-108 770</i>	<i>-106 430</i>	<i>-108 559</i>	<i>-110 730</i>	<i>-112 944</i>
Toimintakate	-147 957	-184 798		-184 798	-195 366	-199 273	-203 259	-207 324
<i>josta sisäiset</i>	<i>-93 344</i>	<i>-106 720</i>		<i>-106 720</i>	<i>-104 348</i>	<i>-106 435</i>	<i>-108 564</i>	<i>-110 735</i>
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-4 758	-5 324	0	-5 324	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-152 715	-190 122	0	-190 122	-195 366	-199 273	-203 259	-207 324

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:**TALOUSARVIOVUOSI 2023**

Toimintatuotot: Toimintatuotot ovat pääosin kunnan omistamien viljelysmaiden vuokratuottoja, jossa vuodesta 2023 lähtien taimitarhatuotannossa olevia peltoalueita ei katsota viljelysmaaksi vaan taimitarha-alueeksi, jolloin niiden vuokrauksesta sopii maankäyttö, jolloin myös vuokratuotot ohjautuvat maankäytön tuloiksi.

Toimintakulut: Kustannukset käsittävät Janakkalan kunnan osuuden Maaseutupalveluyksikkö Hämeen suorittamasta lakisääteisestä maaseutuhallinnon palvelusta sekä työpanosta Janakkalan maaseudun kehittämistehtävissä. Näiden lisäksi kuluissa on mukana Janakkalan kunnan avustukset yksityisteille, kylätoimintaan sekä keskeisesti kylätoiminnassa olevien kylätalojen kunnostukseen ja materiaalihankintoihin.

TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2024 - 2026

Toimintatuotoissa ja –kuluissa ei muutoksia edelliseen vuoteen. Yksityistieavustukset (kunnossapito ja perusparannus) nostettu kunnassa sovituin prosenttikorotuksin.

Tulosalue Maaseutupalveluyksikkö

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluyksikkö Häme vastaa lakisääteisten maaseutuhallinnon palvelujen tuotannosta koko Riihimäen sekä Hämeenlinnan seuduilla siten, että syntyneet kustannukset jaetaan alueen kunnille palvelun tarpeen laajuutta kuvaavilla mittareilla. Yksikkö voi tämän lisäksi myydä alueen kunnille lisäpalveluja maaseutuhallinnon ei-lakisääteisiin tehtäviin. Maaseutupalveluyksikön toimintaa on osin hajautettu toiminta-alueen kuntiin, mutta päätoimipaikka on Janakkalassa, josta myös yksikön toimintaa ohjataan. Toiminta-alueella tukien piirissä on peltoa noin. 67000 hehtaaria.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Maaseutupalveluyksikkö Häme tuottaa kuntien lakisääteiset maaseutuhallintopalvelut riittävin ja asiantuntevin viranhaltijoin Hämeenlinnan ja Riihimäen seudun kuntiin ja kaupunkeihin.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuettu peltoala ha	66 570	67 000	67 000	67 000	67 000	67 000

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	7	7	8	8	8	8
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	1	1				
Määräaikaiset		0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Työllistetyt						
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Tuloarviot ja määrärahat

Maaseutupalvelu yksikkö	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	399 527	435 604		435 604	452 990	462 050	471 291	480 717
Toimintatuotot	399 527	435 604		435 604	452 990	462 050	471 291	480 717
<i>josta sisäiset</i>	84 547	94 293		94 293	106 351	108 478	110 648	112 861
Henkilöstökulut	-345 327	-389 163		-389 163	-394 722	-406 958	-421 202	-435 944
Palvelujen ostot	-12 246	-21 805		-21 805	-22 683	-23 137	-23 599	-24 071
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 346	-4 639		-4 639	-8 234	-8 399	-8 567	-8 738
Muut toimintakulut	-11 618	-13 750		-13 750	-22 674	-23 127	-23 590	-24 062
Toimintakulut	-372 536	-429 357		-429 357	-448 313	-461 621	-476 958	-492 815
<i>josta sisäiset</i>	-13 678	-17 730		-17 730	-26 730	-27 265	-27 810	-28 366
Toimintakate	26 991	6 247		6 247	4 677	429	-5 667	-12 099
<i>josta sisäiset</i>	70 869	76 563		76 563	79 621	81 213	82 838	84 494
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-14 595	-14 746	0	-14 746	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	12 396	-8 499	0	-8 499	4 677	429	-5 667	-12 099

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot: Maaseutupalveluyksikkö tuottaa maaseutuhallinnon palvelut Hattulan, Hausjärven, Janakkalan ja Lopen kuntiin sekä Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkeihin. Kukin kunta vastaa sovittujen mittareiden mukaan laskettuna saamansa palvelun kustannukset Janakkalan kunnalle, joista muodostuu Maaseutupalveluyksikön tulot.

Toimintakulut: Maaseutupalveluyksikön kustannukset muodostuvat pääosin yksikön henkilöstön palkkauskuluista sekä toimitiloista kalusteineen. Toimintakulut lisättynä vyörytyerillä on pohjana, josta kulut jaetaan palvelun ostajille, jolloin Maaseutupalveluyksikön tulojen ja menojen erotus on lopullisessa kustannusjaossa nolla.

TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2024 - 2026

Toimintatuotoissa ja -kuluissa ei muutoksia edelliseen vuoteen.

Tulosalue Tilapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö Esa Heikkinen.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ylläpito kokonaistaloudellisesti hyödyntäen olemassa olevien tilojen kapasiteetti. Kunnan omaan käyttöön tulevien tilojen uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien kiinteistöjen kunnossapito.

Sisältää palvelut: kiinteistöjen ylläpito yleiset, kiinteistöjen kunnossapito (kiinteistöjen ylläpito, rakennuskorjaukset, rakennuttaminen).

Tehtävät:

- kunnan omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen kiinteistöjen sekä
- kiinteistöjen energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- ylläpitokorjauksien, kiinteistönhoitotöiden, rakennuttamispalvelujen ja kunnossapidon toteuttaminen
- talonrakennusinvestointien toteuttaminen

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

- Yhteistyön tiivistäminen edelleen käyttäjähallintokuntien kanssa tilojen kustannustehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön tehostamiseksi.
- Energiatehokkuussopimuksen jatkokauden säästötavoitteiden toteuttaminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen.
- Kouluverkkoratkaisun edellyttämien investointien rakennuttaminen.
- Sisäilmapirosessin luominen käyttäjäystävälliseksi.
- Kiinteistöjen tietojen ja hallinnan siirtäminen yhden ohjelman alle ja PTS-suunnitelman luominen kaikille kiinteistöille (PTS -> pitkän tähtäimen suunnitelma, yleensä 5-10 vuotta). Ohjelmisto kilpailutettu ja käyttöönotto vuoden 2023 aikana.
- Paperiarkistojen digitoiminen (aloitettu vuonna 2022).
- Hyvinvointialueen tuomien muutosten sopeuttaminen toimintaan.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Energia ja vesi € / R-m ³ / v	6,04	6,2	7,0	7,2	7,4	7,4
Rakennus R-m ³	368 074	345 023	362 036	333 106	359 106	359 106

Lisätietoja: Energian ja veden kulutusta on arvioitu aiemman toteutuneen kehityksen pohjalta. Rakennustilavuudessa on huomioitu tiedossa olevat poistuvat ja rakennettavat rakennukset.

Vuosi 2023:

- Valmistuu: Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen 1. vaihe, + 39.000 m³
- Poistunee: Musiikkiopisto 1.935 m³ (kulut n. 15.000 €/vuosi, tuotot n. 1.000 € vuonna 2023), Vapari 5.200 m³ (kulut n. 45000 €/vuosi)

tuotot 37750 € vuodelle 2023), Seuratalo 12.930 m³ (kulut n. 61.000 €/vuosi, tuotot 126.467 € vuodelle 2023), Nikkari 1 päiväkotiki 1.922 m³ (ei vaikutusta talouteen, koska ko. tilasta ei ole tuottoja eikä kuluja). Tiloja ennakoidaan poistuvan yhteensä n. 21.987 m³.

Vuosi 2024:

- Poistuu Turengin vanha koulu n. 28.930 m³. Purkukustannus 1M€ lisätty käyttötalouteen.
- Valmistuu Hakamäen urheilukentän latukonevarasto n. 250 m³
- Valmistuu Hakamäen huoltorakennus n. 1500 m³.

Vuosi 2025:

- Valmistuu Tervakosken koulukeskuksen 1.vaihe, + 26.000 m³.
- Poistuu ylläpidosta Tervakosken yhteiskoulun ja lukion 19400 m³ (ennakoidaan poistuvan n. 6 kk osalta).

Vuodelle 2026

- Ei ole talousarviokirjaa laadittaessa tiedossa valmistuvia rakennushankkeita
- Poistuu Tervakosken yhteiskoulu. Purkukustannus 0,75 M€ lisätty käyttötalouteen.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	28	28	16	16	16	16
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,55	0,55				
Määräaikaiset	4	4	3,5	3	3	3
Työllistetyt	0	3	2			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja:

- Vuoden 2023 alusta tila- ja aluepalvelut on jaettu tilapalveluihin ja aluepalveluihin.
- Määräaikaiset toimet (5 vuotta) talonrakennusinvestointien toteuttamiseksi (valtuusto hyväksynyt v. 2019 talousarviossa)
  - rakennuttajainsinööri 1.1.2019 - 31.12.2023
  - LVI-rakennuttaja 1.1.2019 - 31.12.2023
  - sähkötoiden rakennuttaja 1.6.2019 - 31.5.2024 (ei vielä täytetty)
  - projektirakennuttaja 1.6.2019 - 31.5.2024.
 Määräaikaisen henkilöstön tarvetta tarkastellaan talonrakennushankkeiden edetessä (Turengin ja Tervakosken koulu- ja monitoimikeskukset) ja tehdään tarvittavat esitykset em. toimien määräaikaisuuksien jatkamiseksi. Huoltokirjan (kiinteistöjen tiedot ja hallinta) käyttöönottoon määräaikainen työntekijä v. 2023 (6 kk)
- Kiinteistöhoitajien tarve kunnan palveluksessa vähenee HV-alueen vuoksi. Jos kiinteistöpäivystys halutaan ylläpitää, niin kiinteistöhoitajien määrää ei voida vähentää. Selvityksessä on päivystyksen hoitaminen muulla tavalla, mm. yhteistyöllä tai ostopalveluna.
- Korjausmies (osa-aikainen 60 %) eläköityy 31.12.2022. Tilalle ei palkata uutta henkilöä. Tarvittavat työt hankitaan ostopalveluina.

Tuloarviot ja määrärahat

Tilapalvelut	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	25 888	18 203		18 203	19 821	20 217	20 622	21 034
Muut toimintatuotot	8 549 941	8 278 983		8 278 983	9 926 501	10 124 917	10 635 617	11 223 186
Toimintatuotot	8 575 829	8 297 186		8 297 186	9 946 322	10 145 135	10 656 239	11 244 220
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 953 724</i>	<i>7 648 772</i>		<i>7 648 772</i>	<i>5 826 832</i>	<i>5 943 255</i>	<i>6 370 322</i>	<i>6 872 585</i>
Valmistus omaan käyttöön	117 144	340 000		340 000	260 000	130 000	130 000	130 000
Henkilöstökulut	-1 150 868	-1 133 022		-1 133 022	-905 905	-933 988	-966 677	-1 000 511
Palvelujen ostot	-1 356 704	-1 507 378		-1 507 378	-1 496 461	-2 526 390	-1 556 918	-2 338 056
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 126 714	-2 169 042	-200 000	-2 369 042	-2 432 261	-2 480 906	-2 530 524	-2 581 135
Muut toimintakulut	-849 649	-937 900		-937 900	-697 724	-711 678	-725 912	-740 430
Toimintakulut	-5 483 935	-5 747 342	-200 000	-5 947 342	-5 532 351	-6 652 963	-5 780 032	-6 660 133
<i>josta sisäiset</i>	<i>-560 677</i>	<i>-434 077</i>		<i>-434 077</i>	<i>-203 764</i>	<i>-207 839</i>	<i>-211 996</i>	<i>-216 236</i>
Toimintakate	3 209 038	2 889 844	-200 000	2 689 844	4 673 971	3 622 172	5 006 207	4 714 088
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 393 048</i>	<i>7 214 695</i>		<i>7 214 695</i>	<i>5 623 068</i>	<i>5 735 416</i>	<i>6 158 325</i>	<i>6 656 349</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-2 710 549	-2 647 828		-2 647 828	-2 473 880	-3 498 805	-2 727 901	-3 326 222
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 856	-1 554	0	-1 554	-88	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	109 749	126 372	0	126 372	129 661	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	605 382	366 834	-200 000	166 834	2 329 664	123 367	2 278 306	1 387 866

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

- Vuonna 2023 poistunee Musiikkiopisto 1.935 m³, Vapari 5.200 m³ ja Seuratalo 12.930 m³, Nikkari 1 päiväkotit 1.922 m³, puretaan kunnalle tarpeettomana.
- Yhteensä poistuu n. 21.987 m³.
  - Vaikutus toimintakuluihin: Kulut vähenevät 122.750 €. Ei sisällä Nikkari 1:n purkamista (noin 10 000€)
  - Vaikutus toimintatuottoihin: Tuotot vähenevät 194.700 €. Ei sisällä Nikkari 1:n purkamista.
- Turengin koulukeskus (39.000 m³) valmistuu elokuussa, ylläpitokulut arviolta 8-12.2023 177.000 €. Koulukeskuksen vuokra arviolta 8-12.2023 460 791€.
  - Vaikutus toimintakuluihin: Nykyisen alakoulun, Turengin koulun kulut vähenevät hieman koulun tyhjentyessä elokuussa 2023, arvio -25.000 €.
  - Vaikutus toimintatuottoihin: Nykyisen Turengin koulun tuotot vähenevät n. -115.000 € koulutoiminnan lakatessa elokuussa 2023. Uuden koulukeskuksen tuotot ovat elokuusta 2023 alkaen 177.000 €.
- Veden hintaan tulossa perusmaksun korotus arviolta 15 % kehyksessä arvioitujen korotusten lisäksi.
- Turengin koulun ylläpitoa ei jatketa 1.9.2023 jälkeen, sille ei ole varattu määrärahoja.
- Hyvinvointialueiden tilatarve vaikuttaa tuottoihin jauluihin. Sopimukset laaditaan syksyllä 2022 ja astuvat voimaan 1.2.2023 alkaen ja ovat voimassa 3 vuotta ja lisäksi yksi optiovuosi. Vuokrat määrittyvät lainsäädännön kautta.
- Tervakosken kirjaston alakerta on käyttämättömänä ja siitä ei saada tuloja tilapalveluille.
- Sibeliuspisto siirtyy vaparilta 1.9.2023 alkaen uuteen koulukeskukseen.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

- Ensimmäinen Turengin koulukeskuksen täysi toimintavuosi, jolloin tuotot lisääntyvät edellisvuodesta n. 221.800 €.

Toimintakulut:

- Turengin koulun purku vähentää r-m³ 28.930 m³. Purkukustannukset ovat n. 1 M €.
- Ensimmäinen Turengin koulukeskuksen täysi toimintavuosi, jolloin kulut lisääntyvät edellisvuodesta 170.000 €.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

- Koulukeskus Tervakoski 1.vaihe, 26.000 m³ (tilavuus on karkea arvio).
  - Vaikutus toimintakuluihin: Tervakosken koulukeskuksen kulu elokuusta 2025 on 82.000 € (5 kk ajalta).
  - Vaikutus toimintatuottoihin: Tervakosken koulukeskuksen tuotto elokuusta 2025 on 106.600 € (5 kk ajalta).
- Haltian päiväkodin peruskorjaus ja mahdollinen Paulinkulmasta luopuminen vähentävät kuluja.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

- Vuodelle 2026 talousarviossa on Tervakosken yhteiskoulun purku.
- Turengin koulukeskuksen 2. vaihe ja liikuntatilat ovat rakenteilla.
- Leppäkosken koulun peruskorjaus ja lämmitystavan muutos pois öljystä. Toiminnot pyritään keskittämään uudempaan osaan, jolloin vanhasta osasta voitaisiin luopua.
- Heinäjoen koulun peruskorjauksen hankesuunnittelu ja suunnittelun käynnistäminen.
- Pikkuniitun päiväkodin peruskorjaus.
- Kettukallion päiväkodin peruskorjauksen suunnittelu.
- Jänispolun päiväkodin peruskorjaus, jos tarveselvityksen (2025) mukaan tämä on tarpeellista.
- Turengin kirjasto/liikuntahallin peruskorjaus.
- Peruskorjaukset ja lämmitysjärjestelmien muutokset pienentävät käyttökustannuksia.

Muuta yleistä:

Maakaasun hinta moninkertaistui 2021-2022 aikana. Tämä vaikutti Tervakosken yhteiskoulun ja Kivitaskun päiväkodin lämmityskustannuksiin. Koulussa siirryttiin nopealla aikataululla öljylämmitykseen, koska laitteet sallivat tämän pienillä muutoksilla. Päiväkodin lämmitysjärjestelmän muutos on suunnittelussa (todennäköisesti maalämpö).

Arviolta lämmityskulut tulevat vuonna 2023 olemaan noin 300.000€ arvioitua korkeammat. Määräaikainen sähkösopimus on voimassa vielä vuoden 2023 loppuun. Vuodesta 2024 eteenpäin sähkön hinta on arvioitu pitkäaikaisten tilastojen perusteella.

Veden perusmaksu nousee 15% vuoden 2023 alussa, tämä on huomioitu talousarviossa.

Tulosalue Aluepalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Maanrakennuspäällikkö Marko Kalela.

Toiminnan kuvaus

Kunnan omaan käyttöön tulevan infran uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien alueiden kunnossapito.

Sisältää palvelut: alueiden kunnossapito (katu-, metsä-, viher-, liikunta-, kiinteistö- ja erityisalueet) sekä infran suunnittelu ja rakennuttaminen.

Tehtävät:

- tulosalueen vastuulla olevien alueiden hoito ja ylläpito kokonaistaloudellisesti
- alueiden energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- alueiden kunnossapidon toteuttaminen
- infra- ja liikuntapaikkainvestointien toteuttaminen
- liikennesuunnittelu
- konepalveluiden tuottaminen
- katu- ja reittivalaistuksen ylläpito ja kehittäminen.
- kiinteistöjen pihat.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

- Yhteistyön tiivistäminen edelleen käyttäjähallintokuntien kanssa alueiden kustannustehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön tehostamiseksi.
- Energiatehokkuussopimuksen jatkokauden säästötavoitteiden toteuttaminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen.
- Infrainvestointiohjelman toteuttaminen yhteistyössä JaVe:n kanssa.
- Liikuntapaikkainvestointien rakennuttaminen.
- Paperiarkistojen digitoiminen. Aloitettu vuonna 2022.
- Hyvinvointialueen tuomien muutosten sopeuttaminen toimintaan.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Katujen kunnossapito €/km	4 050	4 060	4 260	4 300	4 400	4 500
Metsien hakkuusuorite m ³	4 043	6 200	6 000	5 500	5 000	5 000

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset			12,3	12,6	12,6	12,6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			0,55	0,55	0,55	0,55
Määräaikaiset			1			
Työllistetyt			7			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: Vuoden 2023 alusta tila- ja aluepalvelut on jaettu tilapalveluihin ja aluepalveluihin. Tila ja aluepalveluista siirtyy aluepalveluihin maanrakennusinsinööri, jonka nimike muuttuu maanrakennuspäälliköksi, rakennuttajainsinööri (infra), jonka toimi muuttuu viraksi, rakennuttaja-valvoja, kunnossapitotyöpäällikkö, sekä alueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapitotyöntekijät.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Aluepalvelut								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	228 346	223 357		223 357	193 500	197 370	201 317	205 344
Muut toimintatuotot	36 542	23 258		23 258	10 000	110 000	210 000	210 000
Toimintatuotot	264 888	246 615		246 615	203 500	307 370	411 317	415 344
<i>josta sisäiset</i>	28 644	12 600		12 600		0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	70 108	95 300		95 300	177 000	100 000	100 000	100 000
Henkilöstökulut	-513 096	-532 610		-532 610	-644 184	-664 154	-687 399	-711 458
Palvelujen ostot	-851 274	-955 389		-955 389	-1 050 355	-1 064 642	-1 084 215	-1 104 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-315 171	-316 445		-316 445	-375 783	-383 299	-390 965	-398 784
Muut toimintakulut	-10 802	-13 629		-13 629	-105 506	-107 616	-109 768	-111 964
Toimintakulut	-1 690 344	-1 818 073		-1 818 073	-2 175 828	-2 219 711	-2 272 347	-2 326 285
<i>josta sisäiset</i>	-121 681	-132 288		-132 288	-212 761	-217 016	-221 357	-225 784
Toimintakate	-1 355 347	-1 476 158		-1 476 158	-1 795 328	-1 812 341	-1 761 030	-1 810 941
<i>josta sisäiset</i>	-93 037	-119 688		-119 688	-212 761	-217 016	-221 357	-225 784
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-1 718 275	-1 824 364		-1 824 364	-2 006 835	-1 928 264	-1 977 218	-1 939 217
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-44 053	-43 429	0	-43 429	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 117 675	-3 343 951	0	-3 343 951	-3 802 163	-3 740 605	-3 738 248	-3 750 158

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:

TALOUSARVIOVUOSI 2023

- Metsien myyntituotot: Mikäli suojeleuhjelma Metso alkaa, poistuu noin 50 ha hakkuukypsää puustoa suojelemaan piiriin. Vaikutus toimintatuottoihin n. -6.000 €.
- Vesimaksujen korotus (Jave korotus 15%) noin 5.000 €.
- Alueurakoiden indeksikorotukset, kustannusten lisäys n. 4 %.
- Janakkalan kunnan ja Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa on neuvoteltu MRL:n mukaisesti teiden siirtymisestä kunnan ylläpidettäviksi kaduiksi, MRL 86 §:n mukaisesti kadunpito päätös

on tehty Harvialantien tiealueella Koulutien liittymästä etelän suuntaan n. 190 metriä, kustannuksen lisäys 23.000 €.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

- Kusiaismäen (Rehakka) maa-ainesmyyntituotot 100.000 €.
- Hakamäen urheilualueen kunnossapitomäärärahoja ei ole huomioitu.
- ELY:n maanteiden muuttaminen kunnan ylläpitämiksi kaduiksi jatkuu, kustannusten lisäys 10.000 €/v.
- Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidon tarve on lisääntynyt käytön ja kunnossapidettävien alueiden lisääntymisen vuoksi, kustannusten lisäys 20.000 €/v.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

- Kusiaismäen (Rehakka) maa-ainesmyyntituotot 200.000 €.
- ELY:n maanteiden muuttaminen kunnan ylläpitämiksi kaduiksi jatkuu (tekninen lautakunta 11.5.2021 § 101), kustannusten lisäys 30.000 €/v.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

- ELY:n maanteiden muuttaminen kunnan ylläpitämiksi kaduiksi jatkuu (tekninen lautakunta 11.5.2021 § 101), kustannusten lisäys 30.000 €/v.

Tulosalue Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikuntapäällikkö Inkeri Jortikka.

Toiminnan kuvaus

Liikuntalain (390/2915) mukaisesti liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävälle liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seura-toiminta sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Liikuntapalveluiden tulosalueelle kuuluvat varsinainen liikuntapalveluiden toiminta, uimahalli, liikuntahallit, keilahalli sekä urheilu- ja ulkoilualueet (kentät, luistinradat, reitit, ladut, uimarannat) kunnossapitoa lukuun ottamatta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Liikuntapalvelut pyrkivät luomaan yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Liikuntapalvelut pyrkivät kannustamaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Keskeisissä päätöksissä osallistetaan kuntalaisia sekä käyttäjiä eri kohderyhmät huomioidaan sekä tehdään yhteistyötä eri toimialojen kanssa. Liikuntapaikkarakentamisen suunnitteluun otetaan alusta lähtien käyttäjien edustajat mukaan. Liikuntapalvelut toimii Yhdessä kunta ja yhdistykset 2021 –käsikirjan periaatteiden mukaisesti.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikuntatoiminnan avustukset €/vuosi		17 705	17 900	18 000	18 100	18 200
Avustusten vaikutuspiirissä olevat hlö/vuosi			2 640	2 650	2 660	2 670
Uimahalli						
Kävijämäärä/vuosi	27 472	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
70 + kävijöiden määrä/vuosi (sis. vuosittaiseen kävijämäärään)		6 500	6 500	6 500	7 000	7 000
Liikunnanohjaus						
Erytysliikunta, osallistujat /vuosi	372	350	400	400	400	400
Muu ohjattu liikunta, osallistujat/vuosi	2 532	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Uinninopetus, osallistujat/vuosi	3 546	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Digitaaliset palvelut						
Liikuntavideoiden katselukertojen määrä	6 606	9 000	50 000	55 000	60 000	65 000

Lisätietoja: Liikunta-avustusten vaikutuspiirissä olevien lukumääräksi raportoidaan TA vuoden avustustenhaussa ilmoitettujen lukumäärien mukaan. Lukumäärät koskevat aina edellistä toimintakautta.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	7,4	7,75	7,75	7,75	7,75	7,75
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset						
Määräaikaiset	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33
Työllistetyt			1	1	1	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat						

Lisätietoja: Määräaikaisena latujen kunnossapitäjä talvikautena. Työllistettynä Delfort Areenan iltavahti

Tuloarviot ja määrärahat

Liikunta	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	28 735	52 770		52 770	52 100	53 142	54 205	55 289
Maksutuotot	86 233	185 661		185 661	188 130	191 893	195 730	199 645
Tuet ja avustukset	-3 631							
Muut toimintatuotot	192 357	123 587		123 587	125 088	127 590	130 142	132 744
Toimintatuotot	303 694	362 018		362 018	365 318	372 624	380 077	387 678
<i>josta sisäiset</i>	<i>155 820</i>	<i>75 407</i>		<i>75 407</i>	<i>74 263</i>	<i>75 748</i>	<i>77 263</i>	<i>78 808</i>
Henkilöstökulut	-322 967	-360 415		-360 415	-349 566	-360 402	-373 016	-386 072
Palvelujen ostot	-176 262	-258 267	-12 000	-270 267	-262 355	-267 602	-272 954	-278 413
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 746	-41 234		-41 234	-48 289	-49 255	-50 240	-51 245
Avustukset	-17 727	-17 900		-17 900	-18 000	-18 360	-18 727	-19 102
Muut toimintakulut	-844 913	-1 013 330		-1 013 330	-965 682	-984 995	-1 004 695	-1 024 789
Toimintakulut	-1 401 615	-1 691 146	-12 000	-1 703 146	-1 643 891	-1 680 614	-1 719 633	-1 759 621
<i>josta sisäiset</i>	<i>-947 367</i>	<i>-1 160 827</i>		<i>-1 160 827</i>	<i>-1 119 923</i>	<i>-1 142 321</i>	<i>-1 165 167</i>	<i>-1 188 471</i>
Toimintakate	-1 097 921	-1 329 128	-12 000	-1 341 128	-1 278 573	-1 307 990	-1 339 556	-1 371 942
<i>josta sisäiset</i>	<i>-791 547</i>	<i>-1 085 420</i>		<i>-1 085 420</i>	<i>-1 045 660</i>	<i>-1 066 573</i>	<i>-1 087 904</i>	<i>-1 109 662</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-102 376	-122 726		-122 726	-98 522	-210 837	-269 393	-248 183
Korko sitoutuneelle pääomalle	-30 844	-43 576	0	-43 576	-40 941	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-26 474	-30 903	0	-30 903	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 257 615	-1 526 333	-12 000	-1 538 333	-1 418 036	-1 518 827	-1 608 949	-1 620 125

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:**TALOUSARVIOVUOSI 2023****Toimintatuotot**

- Tuotot koostuvat uimahallin ja liikuntahallien lippumyyntituotoista sekä liikunta- paikkojen sekä siirtokatsomoista saaduista vuokrista.
- Sisäisten tuottojen osuus on arviolta 74.000 €. Tämä koostuu eskareiden ja koululaisten uimaopetuksesta sekä muiden toimialojen tilojen käytöstä perittävistä sisäisistä maksu- ja vuokratuotoista.

Toimintakulut:

- Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja n. 350.000 € sekä sisäisesti laskutettuja kiinteistöjen ylläpitokustannuksia 965 682 €.
-

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintatuotot

- Tuotot koostuvat uimahallin ja liikuntahallien lippumyyntituotoista sekä liikunta- paikkojen sekä siirtokatsomoista saaduista vuokrasta.
- Hakamäen urheilukentän valmistuminen ei vaikuttane vuokratuottoihin, koska Liinalammin urheilukenttä poistuu käytöstä ja toiminta siirtyy Hakamäkeen.

Toimintakulut:

- Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja sekä sisäisesti laskutettuja kiinteistöjen ylläpitokustannuksia.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintatuotot

- Tuotot koostuvat uimahallin ja liikuntahallien lippumyyntituotoista sekä liikunta- paikkojen sekä siirtokatsomoista saaduista vuokrasta.

Toimintakulut:

- Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja sekä sisäisesti laskutettuja kiinteistöjen ylläpitokustannuksia.
- Talonrakennusinvestoinnin Hakamäen urheilukentän huoltorakennuksen valmistuttua sisäiset kustannukset rakennuksen ylläpidosta nostavat toimintakuluja, koska Liinalammin uimarannan yhteydessä oleva pukutila säilyy käytössä.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintatuotot

- Tuotot koostuvat uimahallin ja liikuntahallien lippumyyntituotoista sekä liikunta- paikkojen sekä siirtokatsomoista saaduista vuokrasta.

Toimintakulut:

- Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja sekä sisäisesti laskutettuja kiinteistöjen ylläpitokustannuksia.

Tulosalue Ateria- ja puhtauspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Palvelupäällikkö Mervi Erkkilä-Rautiainen

Toiminnan kuvaus

Ateriapalvelujen toimintaa ohjaavat arvot ovat terveellisyys, asiakaslähtöisyys ja taloudellisuus. Päivittäinen aterioiden määrä on n. 2 500 annosta.

Puhtauspalveluissa vastaamme pääosin kunnan kiinteistöjen siisteydestä ja puhtaudesta omana työnä ja yhteistyökumppaneidemme kanssa. Sisältää palvelut: yhteiset kulut, keskuskeittiö, palvelukeittiöt, puhtauspalvelu/laitossiivous

Tehtävät:

- ateria- ja puhtauspalveluiden suunnittelu ja johtaminen
- keskuskeittiön toiminnan ja tuotannon suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- palvelukeittiöiden ateriapalvelun toiminnan suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- kunnan omistamien ja omassa käytössä olevien vuokrattujen tilojen toimintojen vaatiman puhtauspalvelun tuottaminen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023–2026

Tuotamme palvelun kuntalaisille ammattitaitoisella ja osaavalla henkilöstöllä, kehittäen osaajien ammatillista monitaitoisuutta. Tavoitteenamme on edesauttaa asiakkaidemme ydintehtävän onnistumista järjestämällä hyvinvointia lisääviä tukipalveluja. Palvelumme on asiakaslähtöistä ja taloudellisesti kannattavaa.

Ateria- ja puhtauspalveluiden v. 2020 talousarviossa on päätetty, että kehittämishankkeen toimet tuovat toimintakuluihin säästöjä (TS 2023, 420 000 €)

Kehittämishankkeessa, esitetyistä vaihtoehdoista, valtuusto on kokouksessaan 6.6.2022 (50§) päättänyt valita järjestämistavaksi ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistamisen osittain tai kokonaan.

Valmistaudumme mahdolliseen ulkoistamiseen, liikkeenluovutukseen ja Tuuvingin vuokraamiseen/myymiseen. Palveluiden ulkoistamisen kilpailutuksen valmistelut on aloitettu 22.8.2022. Alustavasti on keskusteltu, hyvinvointialueen kanssa, että kilpailutus tehdään yhteishankintana ja samalla aikataululla.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Koululounaat	362 537	385 655	386 790	386 790	386 790	386 790
Varhaiskasvatuksen lounaat	110 551	105 727	119 396	119 396	119 396	119 396

Lisätietoja: Ateriamäärät ovat tilaajaorganisaation antamien ennakkotilausten mukaiset

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	85	87	54	54	54	54
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	8	8	6	6	6	6
Määräaikaiset	7	7	2	2	2	2
Työllistetyt	1					
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	3				

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Ateria- ja puhtauspalvelut								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	4 705 932	4 788 478		4 788 478	3 869 159	3 946 428	4 025 125	4 105 397
Maksutuotot	-7							
Tuet ja avustukset	1 141							
Muut toimintatuotot	270							
Toimintatuotot	4 707 336	4 788 478		4 788 478	3 869 159	3 946 428	4 025 125	4 105 397
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 603 475</i>	<i>4 510 643</i>		<i>4 510 643</i>	<i>3 348 420</i>	<i>3 415 275</i>	<i>3 483 348</i>	<i>3 552 785</i>
Henkilöstökulut	-2 202 331	-2 269 981		-2 269 981	-2 218 083	-2 286 843	-2 366 883	-2 449 723
Palvelujen ostot	-471 278	-423 786		-423 786	-387 159	-394 902	-402 800	-410 856
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 328 433	-1 298 708		-1 298 708	-1 379 372	-1 406 959	-1 435 099	-1 463 801
Muut toimintakulut	-392 834	-375 686		-375 686	-406 794	-414 930	-423 228	-431 693
Toimintakulut	-4 394 877	-4 368 161		-4 368 161	-4 391 408	-4 503 635	-4 628 010	-4 756 073
<i>josta sisäiset</i>	<i>-404 995</i>	<i>-380 508</i>		<i>-380 508</i>	<i>-411 070</i>	<i>-419 291</i>	<i>-427 677</i>	<i>-436 231</i>
Toimintakate	312 459	420 317		420 317	-522 249	-557 206	-602 885	-650 676
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 198 480</i>	<i>4 130 135</i>		<i>4 130 135</i>	<i>2 937 350</i>	<i>2 995 983</i>	<i>3 055 671</i>	<i>3 116 554</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-34 744	-41 142		-41 142	-72 305	-50 968	-48 895	-46 673
Korko sitoutuneelle pääomalle	-17 712	-16 781	0	-16 781	-16 024	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-136 998	-150 759	0	-150 759	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	123 005	211 635	0	211 635	-610 577	-608 174	-651 780	-697 349

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut:**TALOUSARVIOVUOSI 2023**

Jos ateria- ja puhtauspalvelut ulkoistetaan, muuttuu sisäiset kulut ja tuotot ulkoisiksi. Tässä talousarvioesityksessä kaikki muut paitsi hyvinvointialueelle myytävät ateriapalvelut 2023 on laitettu sisäisiksi kuluiksi ja -tuotoiksi. Koska ulkoisten palveluiden kuluista ei ole tietoa, on talousarviossa kulut arvioitu oman toiminnan mukaan.

Hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023 (ulkoisen tuotto)

- Laitospalveluiden henkilöstö (n.34 henkilötyövuotta), siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen
- Hyvinvointialueen kanssa on sovittu, että se ostaa Janakkalan kunnalta hyvinvointialueen, Janakkalan kunnan kohteisiin tarvitsemat ateriapalvelut. 1.1.2023 – 31.3.2023 (Hyvinvointialue voi ostaa Hankintalain mukaan vain 3 kuukauden ajan, ateriapalvelut kunnalta, jonka jälkeen hankita raja tulee täyteen)

Turengin koulun 1. vaiheen puhtauspalvelujen tarve kasvaa uuden koulun käyttöönoton myötä. Puhtauspalveluiden kustannukset eivät muutu, koska samanaikaisesti poistuu Turengin vanha koulu ja musiikkiopisto. Jos palvelut tuotetaan omana palveluna, on investointimäärärahoihin esitetty ensikertainen kalustaminen ateria- ja puhtauspalveluiden osalta.

Puhtauspalveluiden tarve vähenee seuraavissa kohteissa, jos ne poistuvat:
Vapari 5.200 m³ ja Seuratalo 12.930 m³, Nikkari 1 päiväkotia 1.922 m³.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Hakamäen urheilukentän huoltorakennuksen valmistuminen lisää puhtauspalveluiden tarvetta, koska Liinalammin uimarannan yhteydessä oleva pukutila säilyy käytössä.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Tervakosken koulun 1 vaiheen valmistuminen, lisää puhtauspalveluiden tarvetta. Puhtauspalveluiden kustannukset eivät muutu, jos samanaikaisesti Tervakosken yhteiskoulu poistuu käytöstä.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Muutoksia ei tiedossa.

Tulosalue Jätehuolto, päättyy vuonna 2022

Toiminnan kuvaus

Jätehuolto on siirtynyt 1.1.2022 Kiertokapula Oy:n vastuulle. Vuoden 2022 aikana on vielä pienimuotoista laskutusta vuoden 2021 osalta.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
PÄ 2022 Jätehuolto								
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	1 011 814	0		0				
Toimintatuotot	1 011 814	0		0				
<i>josta sisäiset</i>	102 675							
Henkilöstökulut	-58 415	0		0				
Palvelujen ostot	-918 528	0		0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-669	0		0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-12 514	0		0				
Toimintakulut	-990 126	0		0	0	0	0	0
<i>josta sisäiset</i>	-25 641	0		0	0	0	0	0
Toimintakate	21 688	0		0	0	0	0	0
<i>josta sisäiset</i>	77 035							
Laskennalliset kustannukset								
Korko sitoutuneelle pääomalle	-60	-63	0	-63	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-12 928	-1 893	0	-1 893	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	8 700	-1 956	0	-1 956	0	0	0	0

Toimielin **Sivistyslautakunta**

Tilivelvollinen viranhaltija: Sivistysjohtaja Jouni Wilpola.

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen, koululaisten iltapäivätoimintaan, kirjastoon ja nuorisotoimintaan liittyvistä asioista. Taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut sisältyvät ostopalveluihin.

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen sekä oppimisen iloon.

Kokonaiskuva toimialan kehittämisestä vuosina 2023 - 2026

Toimielimen yhteisinä tavoitteina ovat valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteuttaminen vuosittain määriteltävien toimenpiteiden kautta. Tarjoamme toimivia ja laadukkaita sivistyspalveluita kuntalaisille sekä edistämme lasten ja nuorten oppimista ja hyvinvointia. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien kanssa. Tärkeimpänä tavoitteena on uudistaa kunnan nykyistä kouluverkkoa rakentamalla modernit koulukeskukset molempiin taajamiin.

Suunnitelmakaudelle sisältyvät Turengin sekä Tervakosken ensimmäisten vaiheiden valmistuminen sekä Turengin koulukeskuksen toisen vaiheen suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen. Suunnitelmakaudelle sisältyvät myös Tanttalan sekä Vähikkälän koulujen toiminnan päätyminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistuksen vaikutukset toimintaympäristöön huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Erityisinä painopisteinä ovat yhdyspintatyö hyvinvointialueen eri toimijoiden sekä alueelle siirtyvän henkilöstön kanssa.

Lasten hyvinvointia ja lapsen oikeuksia kehitetään Unicefin lapsiystävällinen kunta –mallin mukaisesti. Tavoitteena saada Unicefin myöntämä *lapsiystävällinen kunta* –status vuonna 2023 ja jatkaa kehittämistyötä edelleen.

Lautakunnan alaiset tulosalueet tekevät yhteistyötä seudullisesti osallistumalla hankkeisiin ja yhteistyöpalaveriin sekä kehittämisverkostoihin.

Toimialan strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat

Teeman kuntatason mittarit: Asukaskokemustutkimus, henkilöstökertomus, henkilöstökysely, hyvinvointikertomus

Strategian tavoite	Toimenpide
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	Tehdään aktiivista ja osallistuvaa yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa.
Yhteisöllisyys lisääntyy	Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen toimialalla.
Henkilöstö voi hyvin	Kehitetään palautteen ja palkitsemisen keinoja. Kohdennettu työhyvinvointivalmennus.

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä

Teeman kuntatason mittarit: Asukasluku, energiatehokkuussopimus (KETS), yritysbarometri, Kanta-Hämeen järjestökartta, yhteisöveron kehitys, yritysten nettomäärä, työllisyyden kehitys, huoltosuhde, Ilmastovahti

Strategian tavoite	Toimenpide
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	Turengin koulukeskuksen valmistuminen ja varustaminen.
Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea	Sähköisen materiaalin käytön lisääminen kirjastoissa, varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.
Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija	Henkilöstöä tuetaan ja kannustetaan kokeiluihin ja kehittämiseen. Lisäksi toimintaa kehitetään osallistumalla kehittämishankkeisiin.

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin

Teeman kuntatason mittarit: Palautekanavan palaute, hyvinvointikertomus, kouluterveyskysely, asukaskokemustutkimus

Strategian tavoite	Toimenpide
Asiakaspalvelu on erinomaista	Asiakaspalvelun säännöllinen arviointi ja kehittäminen osana toimialan ja tulosalueiden johtoryhmien työskentelyä.
Janakkalassa voidaan hyvin	Lapsiystävällinen kunta –statuksen saavuttaminen ohjelmaan liittyviä toimenpiteitä toteuttamalla.
Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	Lukuinnostuksen lisääminen järjestämällä tilaisuuksia ja tempauksia.

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan **fyysinen aktiivisuus lisääntyy** -tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman ala-tavoitteen, mittarinsa sekä toimenpiteensä vuodelle 2023.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2023	Toimialan aset-tama mittari	Toimialan talous-arviovuoden toimenpide
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Liikutaan ja ollaan ulkona sekä otetaan digitaaliset välineet avuksi.	Ulkona toteutettavan toiminnan määrä.	Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden kehittäminen. Ulkoilun lisääminen kaikessa toiminnassa.

Toimielimen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	311	312	308	311	308	305
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	26,7	28,3	28,2	28,2	28,2	28,2
Määräaikaiset	19,1	18,7	25,6	21,6	21,6	21,6
Työllistetyt	4	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0	0	0	0

Tuloarvot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Tuloarvot ja määrärahat								
Myyntituotot	1 186 895	1 175 982		1 175 982	1 150 165	1 173 168	1 240 632	1 264 564
Maksutuotot	642 915	712 409		712 409	654 647	667 740	681 095	694 717
Tuet ja avustukset	307 301	268 855		268 855	405 000	413 100	421 362	429 789
Muut toimintatuotot	29 409	68 745		68 745	124 589	127 081	129 622	132 215
Toimintatuotot	2 166 520	2 225 991		2 225 991	2 334 401	2 381 089	2 472 711	2 521 285
<i>josta sisäiset</i>	<i>55 449</i>	<i>51 869</i>		<i>51 869</i>	<i>40 849</i>	<i>41 666</i>	<i>42 499</i>	<i>43 349</i>
Henkilöstökulut	-17 888 507	-19 454 555	-260 000	-19 714 555	-20 038 678	-20 504 899	-21 128 798	-21 682 143
Palvelujen ostot	-7 910 773	-6 329 158		-6 329 158	-8 209 420	-8 376 296	-8 522 022	-8 691 063
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-909 259	-930 407		-930 407	-1 118 633	-999 368	-997 375	-1 017 762
Avustukset	-605 847	-2 306 023		-2 306 023	-656 568	-669 699	-683 093	-696 755
Muut toimintakulut	-4 158 683	-3 960 250		-3 960 250	-4 534 245	-4 670 140	-5 120 542	-5 595 613
Toimintakulut	-31 473 069	-32 980 393	-260 000	-33 240 393	-34 557 544	-35 220 402	-36 451 831	-37 683 336
<i>josta sisäiset</i>	<i>-7 603 642</i>	<i>-7 194 476</i>		<i>-7 194 476</i>	<i>-7 313 176</i>	<i>-7 459 439</i>	<i>-7 916 828</i>	<i>-8 450 025</i>
Toimintakate	-29 306 549	-30 754 402	-260 000	-31 014 402	-32 223 143	-32 839 313	-33 979 120	-35 162 051
<i>josta sisäiset</i>	<i>-7 548 194</i>	<i>-7 142 607</i>		<i>-7 142 607</i>	<i>-7 272 327</i>	<i>-7 417 773</i>	<i>-7 874 328</i>	<i>-8 406 675</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-123 437	-129 917		-129 917	-175 165	-224 178	-309 178	-326 709
Korko sitoutuneelle pääomalle	-77 724	-74 406	0	-74 406	-68 369	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-896 211	-945 605	0	-945 605	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-30 403 921	-31 904 330	-260 000	-32 164 330	-32 466 677	-33 063 491	-34 288 298	-35 488 760

Tulosalue **Sivistystoimen hallinto**

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Titta Tuomola

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää sivistyslautakunnan toiminnan sekä sivistystoimen johtamisen kustannuspaikat.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023 - 2026

Sivistystoimen johtamisen kustannuspaikka vastaa asioiden valmistelusta päätöksentekoa varten yhteistyössä tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toiminnan kehittämistä, talouden ja hallinnon kokonaisvaltaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Sivistystoimen hallintoa kehitetään edelleen siten, että päätöksenteossa ja toiminnassa toteutuu taloudellisuuden ja tuottavuuden sekä vaikuttavuuden arviointi.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	6	6	6	6	6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0	0	0	0
Määräaikaiset	0	0	0	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0	0	0	0

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Sivistystoimen hallinto								
Tuloarviot ja määrärahat								
Henkilöstökulut	-434 238	-424 852		-424 852	-429 204	-442 509	-457 997	-474 027
Palvelujen ostot	-26 468	-55 480		-55 480	-35 795	-56 511	-37 241	-37 986
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 722	-6 723		-6 723	-7 105	-7 247	-7 392	-7 540
Muut toimintakulut	-19 419	-19 580		-19 580	-12 885	-13 143	-13 406	-13 674
Toimintakulut	-483 847	-506 635		-506 635	-484 989	-519 410	-516 036	-533 226
<i>josta sisäiset</i>	<i>-23 298</i>	<i>-24 283</i>		<i>-24 283</i>	<i>-16 385</i>	<i>-16 713</i>	<i>-17 047</i>	<i>-17 388</i>
Toimintakate	-483 847	-506 635		-506 635	-484 989	-519 410	-516 036	-533 226
<i>josta sisäiset</i>	<i>-23 298</i>	<i>-24 283</i>		<i>-24 283</i>	<i>-16 385</i>	<i>-16 713</i>	<i>-17 047</i>	<i>-17 388</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset		-24 000		-24 000		0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	-456	-422	0	-422	-248	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-14 553	-13 205	0	-13 205	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-498 856	-544 262	0	-544 262	-485 237	-519 410	-516 036	-533 226

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot: Turengin koulukeskuksen irtaimiston hankinnan asiantuntijapalveluiden ostoihin oli vuoden 2022 talousarviossa varattu 20 000 euron määräraha, vastaavaa kulua ei ole vuoden 2023 talousarviossa.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot: Tervakosken koulukeskuksen irtaimiston hankinnan asiantuntijapalveluiden ostoihin varataan 20 000€ määräraha.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot: Tervakosken koulukeskuksen irtaimiston hankinnan asiantuntijapalveluiden ostoihin vuodelle 2024 varattu määräraha 20 000€ poistettu.

Tulosalue Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen viranhaltija: varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja Riitta Ranta

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, ohjatun perhepäivähoidon, päiväkotihoidon, varhaiserityiskasvatustalvet ja avoimen varhaiskasvatuksen.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tehtävänä on tuottaa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluita ja huolehtia kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta sekä varhaiskasvatuksen palveluseleista. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita ovat päiväkotihoido, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatusoiminta. Yksityinen varhaiskasvatus on valvottua ja palvelun tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä. Yksityinen varhaiskasvatus hankitaan asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023 - 2026

Varhaiskasvatuksessa valmistaudutaan palveluverkko- ja tarveselvityksen mukaisiin toimenpiteisiin. Yksityinen varhaiskasvatus vahvistaa kunnan alueella tarjottavaa monipuolista varhaiskasvatuspalvelua. Varhaiskasvatuksessa on päivitetty sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelma että kunnan esiopetussuunnitelma, jotka molemmat astuivat voimaan 1.8.2022. Keskeisiä asioita varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa ovat leikki, lasten ja huoltajien osallisuus sekä vuorovaikutus. Toiminta lähtee lasten mielenkiinnon kohteista, vahvuuksista ja tarpeista. Varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa painotetaan luontotoimintaa ja liikkumista.

Yksityinen ja kunnan varhaiskasvatus tekevät yhteistyötä.

Janakkalassa noudatetaan lain mukaista mitoitusta. Seuranta tekevät varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö sekä päiväkotien johtajat. Lapsimäärä kasvattajaa kohti ryhmässä on 4 - 7 riippuen lasten iästä.

Systemaattisen arvioinnin kehittäminen sekä lasten osallisuuden lisääminen ohjaavat toimintaa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Varhaiskasvatuslain ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutosten mukaisesti lapsen saamaa tukea vahvistetaan ja inklusiivista toimintakulttuuria kehitetään. Varhaiskasvatushenkilöstön digipedagogista osaamista vahvistetaan.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Ohjattu perhepäivähoito						
Lasten lukumäärä/kk		70	60	50	40	40
€/lapsi/v, brutto		12 833				
€/lapsi/v, netto		11 619				
Päiväkodit						
Lasten lukumäärä/kk, päivähoito		420	440	430	420	420
Lasten lukumäärä/kk, vuorohoito		30	30	30	30	30
€/päiväkotilapsi/v, brutto		13 721				
€/päiväkotilapsi/v, netto		12 649				
Esiopetus						
Esioppilaiden lukumäärä/kk		130	170	160	140	130
€/esioppilas/v, brutto		7 246				
€/esioppilas/v, netto		7 246				
Kotihoidon tuki						
Lasten lukumäärä/kk	162	170	140	140	140	140
€/lapsi/v		15				
Osittainen kotihoidon tuki						
Lasten lukumäärä/kk	37	40	50	50	50	50
€/lapsi/v		8				
Palveluseteli *						
Lasten lukumäärä/kk	242	200	220	220	220	220
€/lapsi/v, netto		8 591				

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	124	127	128	130	129	128
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	2,2	2,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Määräaikaiset	4	3	8	5	5	5
Työllistetyt	0	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0	0	0	0

Lisätietoja: Vakinaisten henkilöstömäärässä huomioitu TA 2023 vuodelle kahden varhaiskasvatuksen opettajan lisäys sekä kahden perhepäivähoitajan väheneminen. TS 2024 vakinaisten henkilöstömäärässä huomioitu päiväkodin johtajan, varhaiskasvatuksen opettajien lisäys sekä perhepäivähoitajan väheneminen. TS 2025 ja TS 2026 vakinaisten henkilöstömäärässä huomioitu yhden perhepäivähoitajan väheneminen.

Tuloarviot ja määrärahat

Varhaiskasvatus	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	1 953	3 644		3 644		0	0	0
Maksutuotot	501 190	563 000		563 000	510 000	520 200	530 604	541 216
Tuet ja avustukset	11 200				80 000	81 600	83 232	84 897
Muut toimintatuotot	263	4 000		4 000	4 000	4 080	4 162	4 245
Toimintatuotot	514 606	570 644		570 644	594 000	605 880	617 998	630 358
<i>josta sisäiset</i>	<i>812</i>	<i>3 644</i>		<i>3 644</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Henkilöstökulut	-5 372 799	-6 041 619	-260 000	-6 301 619	-6 294 409	-6 398 211	-6 583 999	-6 779 332
Palvelujen ostot	-3 264 161	-1 665 437		-1 665 437	-3 552 851	-3 606 596	-3 677 328	-3 749 474
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 540	-121 800		-121 800	-157 271	-122 778	-125 234	-127 739
Avustukset	-601 697	-2 300 000		-2 300 000	-650 000	-663 000	-676 260	-689 785
Muut toimintakulut	-799 618	-771 011		-771 011	-805 423	-806 741	-822 876	-839 333
Toimintakulut	-10 142 815	-10 899 867	-260 000	-11 159 867	-11 459 953	-11 597 326	-11 885 696	-12 185 664
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 735 578</i>	<i>-1 842 469</i>		<i>-1 842 469</i>	<i>-1 823 694</i>	<i>-1 860 167</i>	<i>-1 897 371</i>	<i>-1 935 318</i>
Toimintakate	-9 628 209	-10 329 223	-260 000	-10 589 223	-10 865 953	-10 991 446	-11 267 699	-11 555 306
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 734 766</i>	<i>-1 838 825</i>		<i>-1 838 825</i>	<i>-1 823 694</i>	<i>-1 860 167</i>	<i>-1 897 371</i>	<i>-1 935 318</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-23 769	-21 965		-21 965	-2 880	-2 880	-2 880	-2 880
Korko sitoutuneelle pääomalle	-19 428	-18 967	0	-18 967	-16 967	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-325 801	-331 362	0	-331 362	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 997 207	-10 701 517	-260 000	-10 961 517	-10 885 800	-10 994 326	-11 270 579	-11 558 186

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Maksutuotot: Maksutuottoihin vaikuttaa valmisteilla olevat lakimuutokset varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin. Varhaiskasvatuksen maksujen odotetaan vähenevän n. 53 000 euroa vuoden 2022 talousarvioon verrattuna (TA 2022 maksutuotot 563 000€, TA 2023 510 000€).
- Tuet ja avustukset: lisätty hankerahoitusten tuloja 80 000€ (TA 2022 0€, TA 2023 80 000€).

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: KuEI eläkemenoperusteiset maksut päättyvät vuoden 2022 loppuun. Varhaiskasvatuksen osalta vaikutus vuoden 2022 talousarvioon verrattuna on -165 816€.
- Henkilöstökulut: Tilapäisten ryhmien toiminnan jatkaminen Tervakoskella, Turungissa ja Harvialassa ajalle 1.1.-31.7.2023. Lasten lukumäärä toimintavuoden aikana vaihtelee. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve on tilapäisesti suurempi kuin paikkoja on nykyisissä yksiköissä. Lapsille pitää myöntää varhaiskasvatuspaikka lain edellyttämässä ajassa (2 viikkoa /4 kuukautta). Ryhmiä varten on palkattu yhteensä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, seitsemän lastenhoitajaa ja kaksi perhepäivähoitajaa määräaikaisiin työsuhteisiin. Osa määräaikaisesta henkilöstöstä tarvitaan koko vuodelle, vaikka tilapäisten ryhmien toiminta

päätyy kesällä 2023. Henkilöstökulujen kasvu tilapäisten ryhmien takia vuoteen 2022 verrattuna on n. 150 000€.

- 1.5.2018 alkaen Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajan viikkotyöaikaan tulee varata noin 13 % työajasta eli noin viisi tuntia viikossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen (SAK-aikaa) lapsiryhmätyön ulkopuolella. Varhaiskasvatuksen lakisääteisten tavoitteiden ja suunnitelmien määrän ja laadun varmistamiseksi tulee varhaiskasvatuksen opettajille taata SAK-ajan toteutumisen. Päiväkodeissa on yhteensä 39 varhaiskasvatuksen opettajaa 31 ryhmässä. Laskennallinen SAK-ajan määrä yhteensä varhaiskasvatuksen yksiköissä on 195 tuntia, joka on noin kuuden opettajan viikkotyöaika pois lapsiryhmätyöstä. Nykyisillä resursseilla toteutuu keskimäärin noin puolet kunkin opettajan SAK-ajasta. Kahden vakituisen varhaiskasvatuksen opettajan (resursioopettajia) toimen perustaminen 1.1.2023 alkaen ja yhden 1.1.2024 alkaen, jotta työehtosopimusten mukaiset suunnitteluajat sekä varhaiskasvatusryhmien lakisääteiset henkilöstömitoitukset toteutuvat. Kustannusvaikutus noin 45 000€ vuodessa/työntekijä. Henkilöstökulut sisältyvät voimassa olevaan taloussuunnitelmaan.
- Henkilöstökulut: Kolmen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen opettajan toimiksi 1.8.2023 alkaen. Päiväkodissa kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus (Varhaiskasvatustalaki § 37). Vuoteen 2030 mennessä Janakkalassa tulee muuttaa 12 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa varhaiskasvatuksen opettajan toimiksi. Sitä mukaa kuin lastenhoitajan toimia vapautuu, niin ne lakkautetaan ja tilalle perustetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimet. Kustannusvaikutus: 6 000€ vuonna 2023, vuosittainen kustannus 14 000€.
- Henkilöstökulut: Perhepäivähoitajan toimen muuttaminen palvelukoordinaattorin (avoin varhaiskasvatus) toimeksi 1.1.2023 alkaen. Kustannusvaikutus noin 10 000€, henkilöstökulut sisältyvät taloussuunnitelmaan.
- Henkilöstökulut: Kahden perhepäivähoitajan eläköityminen vuoden 2023 aikana (kustannusvaikutus -50 000€).
- Henkilöstökulut: Hankerahoituksella palkattavien työntekijöiden palkkakulut huomioitu, vuonna 2023 henkilöstökulut n. 130 000€.
- Palveluiden ostot, palvelusetelikulut: Kerhotoiminnan ostaminen palvelusetelillä päättyi 31.5.2022. Toiminta korvataan kunnan järjestämällä avoimella varhaiskasvatustoiminnalla. Kustannusvaikutus 0€.
- Palveluiden ostot, asiakaspalvelut: Yksityisestä päiväkodista jatketaan esiopetuksen ostamista. Talousarviossa vuonna 2023 kulu esiopetuksen ostopalvelusta arvioidaan olevan 70 000€. Varhaiskasvatuksen sääntökirjaan ja muihin vastaaviin asiakirjoihin tulee tehdä tämän mahdollistavat muutokset.
- Palveluiden ostot, palvelusetelimenot: Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen arvioidaan nousevan 225 000€ vuoteen 2022 verrattuna (palvelusetelikulut TA 2022 1 645 000€, TA 2023 1 870 000€).

- Palveluiden ostot, työvoiman vuokraus: Henkilöstön mitoituksen on täytyttävä myös yllättävien poissaolojen aikana, joten sijaisten palkkaaminen poissaolojen ajaksi on välttämätöntä. Työvoiman vuokraukseen varattua määrärahaa on tarpeen nostaa n. 26 000€ edelliseen vuoteen verrattuna (TA 2022 123 000€, TA 2023 149 000€).
- Palveluiden ostot, kuljetuspalvelut: Kuljetuskulujen ennakoidaan lisääntyvän noin 34 000€ edellisen vuoden talousarvioon verrattuna (TA 2022 72 800€, TA 2023 106 000€).
- Palveluiden ostot: sisäisten ateria- ja puhtaanapitopalveluiden kuluiksi on arvioitu -41 000€ vähemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa (TA 2022 1 043 000€, TA 2023 1 002 000€)
- Aineet, tarvikkeet, tavarat: Koulukeskuksessa aloittaa elokuussa 2023 esiopetuksen ryhmät, joiden käyttötaloudesta hankittaviin materiaaleihin ja tavaroihin varataan kertaluonteinen erä 30 000€. Koulukeskuksen kalusteille ym. investointeihin huomioitaviin hankintoihin on erillinen investointimääräraha.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Perhepäivähoitajien eläköityminen 1 henkilö vuosittain (kustannusvaikutus -30 000€).
- Henkilöstökulut: 1.5.2018 alkaen Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajan viikkotyöaikaan tulee varata noin 13 % työajasta eli noin viisi tuntia viikossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatusuuden suunnitteluun, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen (SAK-aikaa) lapsiryhmätyön ulkopuolella. Varhaiskasvatuksen lakisääteisten tavoitteiden ja suunnitelmien määrän ja laadun varmistamiseksi tulee varhaiskasvatuksen opettajille taata SAK-ajan toteutuminen. Vakituisten varhaiskasvatuksen opettajan (resursiopettaja) toimen perustaminen 1.1.2024 alkaen, jotta työehtosopimusten mukaiset suunnitteluajat sekä varhaiskasvatusryhmien lakisääteiset henkilöstömitoitukset toteutuvat. Kustannusvaikutus noin 45 000€ vuodessa. Henkilöstökulut sisältyvät vuoden 2024 taloussuunnitelmaan.
- Henkilöstökulut: Harvialan päiväkodin alun perin tilapäiseksi perustetun lapsiryhmän varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin toimen perustaminen 1.8.2024 alkaen. Ryhmää tarvitaan pysyvästi. Henkilöstökulut eivät lisääny, henkilöstökulut ovat olleet määräaikaisten työntekijöiden henkilöstökuluissa.
- Henkilöstökulut: Yhden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin toimeksi 1.8.2024 alkaen. Päiväkodissa kasvatusta, hoito- ja opetustehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus 1.1.2030 mennessä. (Varhaiskasvatustalaki 540/2018 §37)
- Henkilöstökulut: Turengin ja Tervakosken tilapäisten ryhmien toiminnan päättämisen johdosta henkilöstökulujen vähennys -106 000€.
- Palveluiden ostot: Turengin ja Tervakosken tilapäisten ryhmien toiminnan päättämisen johdosta palveluiden kulujen vähennys -11 000€.

- Aineet, tarvikkeet, tavarat: Turengin ja Tervakosken tilapäisten ryhmien toiminnan päättymisen johdosta kulujen vähennys -7 000€.
- Muut toimintakulut: Turengin ja Tervakosken tilapäisten ryhmien toiminnan päättymisen johdosta ulkoisten tilavuokrien vähennys -15 000€.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Perhepäivähoitajien eläköityminen 1 henkilö vuosittain (kustannusvaikutus -30 000€).
- Henkilöstöesitys: Kahden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin toimeksi 1.8.2025 alkaen. Päiväkodissa kasvatus-, hoito- ja opetustehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus 1.1.2030 mennessä. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 §37)

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Perhepäivähoitajien eläköityminen 1 henkilö vuosittain (kustannusvaikutus -30 000€).
- Henkilöstöesitys: Kahden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin toimeksi 1.8.2026 alkaen. Päiväkodissa kasvatus-, hoito- ja opetustehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus 1.1.2030 mennessä. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 §37)

Tulosalue Opetustoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön kokonaisuudet. Musiikin opetuspalvelut ostetaan Sibelius-opistolta ja vapaan sivistystyön palvelut Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan kuuluvalta Vanajaveden opistolta. Kunta ei järjestä toisen asteen ammatillista koulutusta, mutta kuuluu Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan. Tulosalue sisältää lisäksi koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisen perusopetuksen 1.-2. luokan sekä kaikille erityisen tuen piirissä oleville oppilaille.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023 - 2026

Opetuspalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukkaita sekä yhdenvertaisia opetuspalveluita. Palvelusuunnitelman keskeiset painopisteet vuosille 2023 – 2026 ovat uusien koulukeskusten suunnittelu ja rakentaminen sekä niissä toteutettavan uuden toimintakulttuurin kehittäminen. Turengin koulukeskuksen ensimmäinen vaihe valmistuu vuonna 2023. Palvelusuunnitelman vuosina toteutetaan Tervakosken koulukeskuksen ensimmäinen vaihe sekä Turengin koulukeskuksen toisen vaiheen suunnittelu sekä rakentamisen aloittaminen. Kunnan tilapalvelut ovat tärkeä yhteistyökumppani uusien koulukeskusten suunnittelussa sekä rakentamisessa.

Opetustoimi tekee tavoitteiden toteuttamiseksi tiivistä yhteistyötä muiden sivistystoimien tulosalueiden kanssa. Janakkalan lukio on mukana Finest Future –ohjelmassa, jossa ulkomaiset opiskelijat suorittavat lukio-opinnot suomen kielellä. Ensimmäinen ryhmä aasialaisia nuoria (16) aloitti opinnot lukuvuonna 2022-2023. Tavoitteena on ottaa vuosittain yksi opiskelijaryhmä lisää ja vakiinnuttaa kansainvälinen toiminta osaksi lukion arkea. Hanke toteutetaan vahvassa yhteistyössä nuorisotoimen kanssa.

Hyvinvointialueen kanssa tehdään tärkeää yhdyspintatyötä sosiaali- ja terveyspalveluiden takaamiseksi lapsille sekä nuorille.

Systemaattisen arvioinnin kehittäminen sekä lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen osana lapsiystävällinen kunta -ohjelmaa ohjaavat vahvasti toimintaa opetustoimessa.

Digitaalisen opettamisen sekä oppimisen tavoitteita toteutetaan kaikilla kouluilla. Tavoitteena on ottaa käyttöön uudenlaisia digitaalisia oppimisympäristöjä sekä ohjelmistoja. Yrittäjyyskasvatusta ja kestävästä kehitystä painotetaan opetuksessa.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Peruskoulut						
Oppilasmäärä	1 811	1 797	1 690	1 645	1 602	1 540
€/oppilas, brutto	9 572	9 731				
€/oppilas, netto	8 875	9 023				
Perusop. viikkotuntimäärä	3 696	3 752	3 716	3 696	3 666	3 606
€/viikkotuntimäärä, brutto	123	123				
€/viikkotuntimäärä, netto	114	114				
Peruskoulun päättäneiden määrä	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Lukiot						
Oppilasmäärä	297	260	260	260	260	260
€/oppilas, brutto	7 793	8 342				
€/oppilas, netto	7 408	8 166				
Lukion viikkotuntimäärä	426	423	425	425	425	425
€/viikkotuntimäärä, brutto	143	135				
€/viikkotuntimäärä, netto	136	132				
Musiikinopetus						
Oppilasmäärä						
- varsinaisia oppilaita	96	100	100	100	100	100
€/varsinainen soitto-oppilas, brutto	1 653	1 569				
€/varsinainen soitto-oppilas, netto	1 653	1 569				
Aikuiskoulutus						
Janakkalalaisia opiskelijoita	1 093	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
€/opiskelija, brutto	129	82				
€/opiskelija, netto	129	82				
Valtionos.oik.tuntimäärä Janakka- lassa	3 703	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
€/tunti, brutto	38	21				
€/tunti, netto	38	21				
Koululaisten iltapäivätoiminta						
osallistujien määrä	128	140	150	140	140	140
€/osallistuja, brutto	1 696	1 692				
€/osallistuja, netto	974	1 049				

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	164	162	156	156	154	152
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	24,5	26,1	27,1	27,1	27,1	27,1
Määräaikaiset	13,1	14,7	15,6	15,6	15,6	15,6
Työllistetyt	0	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa ole- vat	0	0	0	0	0	0

Lisätietoja: TA 2023 vakinaisten henkilöstömäärässä huomioitu viiden työntekijän siirtyminen hyvinvointialueelle, kahden opettajan väheneminen sekä yhden vahtimestarin lisäys. TS 2025 ja 2026 vakinaisten henkilöstömäärissä huomioitu kahden luokanopettajan väheneminen.

Tuloarviot ja määrärahat

Opetustoimi	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	1 172 248	1 161 196		1 161 196	1 138 849	1 161 626	1 184 858	1 208 556
Maksutuotot	124 472	106 700		106 700	108 000	110 160	112 363	114 610
Tuet ja avustukset	178 622	137 000		137 000	170 000	173 400	176 868	180 405
Muut toimintatuotot	8 184	4 000		4 000	5 500	5 610	5 722	5 837
Toimintatuotot	1 483 526	1 408 896		1 408 896	1 422 349	1 450 796	1 479 812	1 509 408
<i>josta sisäiset</i>	<i>53 610</i>	<i>48 225</i>		<i>48 225</i>	<i>40 849</i>	<i>41 666</i>	<i>42 499</i>	<i>43 349</i>
Henkilöstökulut	-11 261 524	-12 081 715		-12 081 715	-12 354 930	-12 674 279	-13 062 256	-13 368 378
Palvelujen ostot	-4 368 010	-4 337 604		-4 337 604	-4 428 146	-4 516 709	-4 607 043	-4 699 184
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-642 103	-608 344		-608 344	-748 226	-659 191	-650 395	-663 841
Muut toimintakulut	-2 942 083	-2 732 388		-2 732 388	-3 306 910	-3 433 048	-3 858 709	-4 308 543
Toimintakulut	-19 213 720	-19 760 051		-19 760 051	-20 838 212	-21 283 227	-22 178 402	-23 039 947
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 347 594</i>	<i>-4 833 178</i>		<i>-4 833 178</i>	<i>-5 136 367</i>	<i>-5 239 094</i>	<i>-5 652 076</i>	<i>-6 139 977</i>
Toimintakate	-17 730 194	-18 351 155		-18 351 155	-19 415 863	-19 832 431	-20 698 590	-21 530 538
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 293 983</i>	<i>-4 784 953</i>		<i>-4 784 953</i>	<i>-5 095 518</i>	<i>-5 197 428</i>	<i>-5 609 576</i>	<i>-6 096 628</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-89 609	-82 952		-82 952	-168 952	-192 965	-252 965	-270 496
Korko sitoutuneelle pääomalle	-54 852	-52 293	0	-52 293	-48 666	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-499 095	-541 076	0	-541 076	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 373 750	-19 027 476	0	-19 027 476	-19 633 480	-20 025 396	-20 951 555	-21 801 034

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: KuEl eläkemenoperusteiset maksut päättyvät vuoden 2022 loppuun. Opetuksen osalta vaikutus vuoden 2022 talousarvioon verrattuna on -67 191€.
- Henkilöstökulut: 1.8.2023 alkaen Turengin koulussa ja Tervakosken yhteiskoulussa on yksi opetusryhmä vähemmän, kustannusvaikutus -46 000€.
- Henkilöstökulut: Vahtimestarin toimen perustaminen 1.1.2023 alkaen. Tervakosken alueen koulujen arjen sujuvuuden turvaamiseksi kouluille tarvitaan vahtimestari. Lisäksi vahtimestarin resurssia hyödynnetään Tervakosken uudella liikuntahallilla. Kustannusvaikutus 37 000€, henkilöstökulut on huomioitu taloussuunnitelmassa.
- Palvelujen ostot: Koululaisten iltapäivätoiminnan ostopalvelut lisääntyvät 100 000€ kun kehitysvammaisten osapäivähoito siirtyy opetustoimen kustannukseksi.

- Palveluiden ostot: Sisäisten ateria- ja puhtaanapitopalveluiden kuluiksi on arvioitu n. -300 000€ vähemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa (TA 2022 2 328 000€, TA 2023 2 029 000€)
- Palveluiden ostot: Ulkoisten kuljetuspalveluiden kulujen on arvioitu nousevan n. 57 000€ edellisen vuoden talousarvioon verrattuna (TA 2022 614 000€, TA 2023 671 000€). Sisäisten kuljetuskulujen muutos 59 000€ edellisen vuoden talousarvioon verrattuna (TA 2022 135 000€, TA 2023 194 000€).
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Opetus Turengin koulukeskuksessa alkaa elokuussa 2023. Käyttötaloudesta hankittaviin materiaaleihin ja tavaroihin varataan kertaluonteinen erä 130 000€. Koulukeskuksen kalusteille ym. investointeihin huomioitaville hankinnoille on erillinen investointimääräraha.
- Muut toimintakulut: Sisäiset vuokratulot ovat kasvaneet n. 351 000€ vuoteen 2022 verrattuna (TA 2022 2 548 000€, TA 2023 2 899 000€). Muutos johtuu pääosin Turengin koulukeskuksen valmistumisesta.
- Muut toimintakulut: Oppilaiden ja opiskelijoiden tietokoneiden laitevuokrat lisääntyvät vuoteen 2023 verrattuna 74 000€ (TA 2022 20 000€, TA 2023 94 000€), sisältyy voimassaolevaan taloussuunnitelmaan.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

- Muut toimintakulut: Oppilaiden ja opiskelijoiden tietokoneiden laitevuokrat lisääntyvät vuoteen 2023 verrattuna 62 000€ (TA 2023 94 000€, TS 2024 156 000€).

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Valtuuston määrittelemän oppilasrajan mukaan koulu lakkauteaan, kun sen oppilasmäärä on kahtena peräkkäisenä vuonna alle 28 oppilasta ja seuraavan vuoden oppilasennuste on alle 28 oppilasta. Tanntalan koulun osalta nykyisen oppilasennusteen mukaan koulun lakkautus toteutuu 1.8.2025 alkaen, jonka johdosta perusopetuksessa vähenee kaksi opetusryhmää. Kustannusvaikutus ensimmäisenä vuonna (5kk) n. 60 000€, koko vuosi n. 150 000€.
- Muut toimintakulut: Tervakosken koulukeskuksen ensimmäinen vaihe valmistuu vuonna 2025. Sisäiset vuokratulot kasvavat n. 313 000€ vuoteen 2024 verrattuna (TS 2024 n. 238 000€, TS 2025 n. 551 000€).
- Muut toimintakulut: Oppilaiden ja opiskelijoiden tietokoneiden laitevuokrat lisääntyvät vuoteen 2023 verrattuna 53 000€ (TS 2024 156 000€, TS 2025 209 000€).

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2026

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Valtuuston määrittelemän oppilasrajan mukaan koulu lakkautetaan, kun sen oppilasmäärä on kahtena peräkkäisenä vuonna alle 28 oppilasta ja seuraavan vuoden oppilasennuste on alle 28 oppilasta. Vähikkälän koulun osalta nykyisen oppilasennusteen mukaan koulun lakkautus toteutuu 1.8.2026 alkaen, jonka johdosta perusopetuksessa vähenee kaksi opetusryhmää. Kustannusvaikutus ensimmäisenä vuonna (5kk) n. 60 000€, koko vuosi n. 150 000€.
- Muut toimintakulut: Tervakosken koulukeskuksen sisäiset vuokratulot kasvavat n. 386 000€ vuoteen 2025 verrattuna (TS 2025 n. 551 000€, TS 2026 n. 937 000€).

Tulosalue Kirjasto

Tilivelvollinen viranhaltija: kirjastotoimenjohtaja Matti Karvinen.

Toiminnan kuvaus

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, tietojen saatavuuteen ja käyttöön, edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, tarjota mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen sekä edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 166/2019)

Kirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kokoelmillaan kirjasto tukee kaikenikäisten ihmisten yhteisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistytymiseen. Kirjasto ruokkii lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhankintaa, tukee järjestettyä ja omaehtoista oppimista, tarjoaa kansalaisille aineksia henkilökohtaiseen kehitykseen, tukee medialukutaitoa ja muita kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja, on tie kulttuuriperinnön ja tieteen tulosten tuntemukseen sekä tarjoaa tilan ihmisten ja kulttuurien kohtaamiselle.

Kirjaston toimipisteet ovat pääkirjasto Turengissa, lähikirjasto Tervakoskella sekä kirjastoauto. Turengin ja Tervakosken kirjastot toimivat myös omatoimikirjastoina varsinaisen aukioloajan ulkopuolella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023 - 2026

Kirjaston toiminnan mittareina käytetään vuosilainauksen ja kävijöiden määrää, sekä kirjastonkäytön opetuksen ja hankintojen kokonaismäärää. Hankintojen määrä on verrannollinen vuosittaiseen aineistomäärärahaan, mikä puolestaan vaikuttaa lainauslukuihin. Kirjastonkäytön opetuksen määrä on kasvanut vuosittain. Riittävä henkilöstömäärä takaa kuntalaisten kirjastopalvelujen mahdollisimman monipuolisen ja kattavan saatavuuden sekä palvelujen korkean tason. Kirjasto järjestää kaikille avoimia, monipuolisia ja laadukkaita yleisötapahtumia.

Kirjaston tulosalueelle etsitään vaihtoehtoja kirjastoautotoiminnan jatkamiseksi. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen yhdessä naapurikuntien kanssa. Uuden kirjastoauton hankintaa valmistellaan toteutettavaksi vuoden 2024 aikana, jolloin yhteistyö käynnistyi vuonna 2025. Kirjastoauton kustannukset sekä kirjastoauton käyttöaika jaettaisiin samassa suhteessa yhteistyökumppaneiden kesken.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Lainat	248 627	270 000	260 000	260 000	230 000	230 000
€/laina, brutto	3,6	3,4				
€/laina, netto	3,5	3,4				
Kävijät	91 760	110 000	100 000	100 000	90 000	90 000
€/kävijä, brutto	9,7	8,5				
€/kävijä, netto	9,5	8,3				
Hankinnat	5 284	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Kirjaston käytönopetus lkm	59	165	165	165	165	165

Lisätietoja: Lainojen ja kävijöiden määrä on arvioitu nykyisten palvelujen mukaisesti. Mikäli kirjastoautotoiminnassa tapahtuu heikennystä, vaikuttaa se lainojen ja kävijöiden määrään.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	11	11	11	11	11	11
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0	0	0	0
Määräaikaiset	1	1	1	1	1	1
Työllistetyt	1	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0	0	0	0

Tuloarviot ja määrärahat

Kirjasto	TP 2021	TA 2022	TA Muutokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	7 968	7 933		7 933	8 057	8 218	52 383	52 550
Muut toimintatuotot	9 254	13 655		13 655	13 999	14 279	14 565	14 856
Toimintatuotot	17 223	21 588		21 588	22 056	22 497	66 947	67 406
<i>josta sisäiset</i>	<i>12</i>							
Henkilöstökulut	-488 660	-515 727		-515 727	-503 163	-518 761	-536 917	-555 709
Palvelujen ostot	-79 620	-83 326		-83 326	-82 483	-84 133	-85 815	-87 532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133 820	-151 747		-151 747	-155 140	-158 243	-161 408	-164 636
Muut toimintakulut	-151 540	-154 093		-154 093	-131 620	-134 252	-136 937	-139 676
Toimintakulut	-853 639	-904 893		-904 893	-872 406	-895 389	-921 078	-947 553
<i>josta sisäiset</i>	<i>-185 885</i>	<i>-191 953</i>		<i>-191 953</i>	<i>-161 576</i>	<i>-164 808</i>	<i>-168 104</i>	<i>-171 466</i>
Toimintakate	-836 416	-883 305		-883 305	-850 350	-872 891	-854 131	-880 147
<i>josta sisäiset</i>	<i>-185 873</i>	<i>-191 953</i>		<i>-191 953</i>	<i>-161 576</i>	<i>-164 808</i>	<i>-168 104</i>	<i>-171 466</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset	-10 060					-25 000	-50 000	-50 000
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 104	-791	0	-791	-881	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-32 763	-34 669	0	-34 669	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-880 343	-918 765	0	-918 765	-851 231	-897 891	-904 131	-930 147

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintakulut:

- Palveluiden ostot: Sisäiset puhtaanapitopalvelut on arvioitu n. -8000€ pienemmiksi kuin edellisen vuoden talousarviossa (TA 2022 38 000€, TA 2023 30 000€).
- Muut toimintakulut: Sisäiset vuokratulot on arvioitu n. -22 000€ pienemmiksi kuin edellisen vuoden talousarviossa (TA 2022 153 000€, TA 2023 131 000€).

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2025

Toimintatuotot:

- Jos kirjastoauton yhteistyö toteutuu, osa kirjastoauton kuluista laskutetaan yhteistyökumppanilta.

Tulosalue Nuoriso

Tilivelvollinen viranhaltija: Nuorisopalvelupäällikkö Sanna Laine.

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö. (Nuorisolaki 1285/2016)

Nuorisopalvelut sisältävät nuorisotilatoiminnan, nuorten työpajan, leirikeskukseen, nuorisotoimen avustukset, nuorisovaltuuston, nuorten kesätyöllistämisen, harrastamisen Jannakkalan mallin ja Finest Future hankkeen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma vuosina 2023 - 2026

Nuorisopalvelujen toiminta keskittyy nuorten kohtaamiseen eri toimintaympäristöissä kuten nuorisotiloilla, nuorten luonnollisilla vapaa-ajan viettopaikoilla ja kouluissa. Jalakautuva työ on tärkeä kehittämiskohde. Nuorten työpajatoimintaa kehitetään ja sille luodaan pitkäkestoisia yhteistyömalleja ja uusia oppimis- ja työympäristöjä yhdessä alueen oppilaitosten ja yritysten kanssa. Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja ovat aktiivisia toimijoita kuntakokeilussa. Toiminnan saavutettavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Nuorten kesätyöllistämisen kokonaisuutta kehitetään edelleen. Harrastamisen mallia toteutetaan yhdessä opetuspalveluiden ja harrastustoimijoiden kanssa. Kansainvälisyyskasvatuksessa keskitytään Finest Future hankkeeseen.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet	93	80	90	80	80	80
Nuorten työpajan asiakasmäärä	59	55	50	50	50	50
Harrastustoiminnan (hanke) osallistujat		360	700	800	800	800
Nuorisotyössä kohdatut nuoret		2 800	2 800	3200	3200	3200

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	6	7	8	8	8
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0	0	0	0
Määräaikaiset	1	0	1	0	0	0
Työllistetyt	3	0	0	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0	0	0	0

Tuloarviot ja määrärahat

Nuoriso	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat								
Myyntituotot	4 726	3 209		3 209	3 259	3 324	3 391	3 458
Maksutuotot	17 253	42 709		42 709	36 647	37 380	38 128	38 890
Tuet ja avustukset	117 479	131 855		131 855	155 000	158 100	161 262	164 487
Muut toimintatuotot	11 708	47 090		47 090	101 090	103 112	105 174	107 278
Toimintatuotot	151 166	224 863		224 863	295 996	301 916	307 954	314 113
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 015</i>							
Henkilöstökulut	-331 287	-390 642		-390 642	-456 973	-471 140	-487 630	-504 697
Palvelujen ostot	-172 515	-187 311		-187 311	-110 145	-112 348	-114 595	-116 887
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 073	-41 793		-41 793	-50 891	-51 909	-52 947	-54 006
Avustukset	-4 150	-6 023		-6 023	-6 568	-6 699	-6 833	-6 970
Muut toimintakulut	-246 023	-283 179		-283 179	-277 408	-282 956	-288 615	-294 387
Toimintakulut	-779 048	-908 948		-908 948	-901 985	-925 051	-950 620	-976 946
<i>josta sisäiset</i>	<i>-311 288</i>	<i>-302 593</i>		<i>-302 593</i>	<i>-175 155</i>	<i>-178 658</i>	<i>-182 231</i>	<i>-185 875</i>
Toimintakate	-627 882	-684 085		-684 085	-605 989	-623 135	-642 665	-662 833
<i>josta sisäiset</i>	<i>-310 273</i>	<i>-302 593</i>		<i>-302 593</i>	<i>-175 155</i>	<i>-178 658</i>	<i>-182 231</i>	<i>-185 875</i>
Laskennalliset kustannukset								
Poistot ja arvonalentumiset		-1 000		-1 000	-3 333	-3 333	-3 333	-3 333
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 884	-1 933	0	-1 933	-1 608	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-23 999	-25 293	0	-25 293	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-653 765	-712 311	0	-712 311	-610 929	-626 468	-645 998	-666 166

Tuloarvioiden ja määrärahojen perustelut

TALOUSARVIOVUOSI 2023

Toimintatuotot:

- Avustukset: Avustusten odotetaan lisääntyvän vuoteen 2022 verrattuna n. 37 000€ (TA 2022 117 000€, TA 2023 155 000€). Mm. Harrastamisen Suomen malli -hankkeen hankeavustus 90 000€.
- Vuokratuotot: Finest Future opiskelijoiden maksamat asumiseen liittyvät kulut nousevat n. 59 000€ (TA 2022 25 000€, TA 2023 84 000€). Vuoden 2022 tulot eivät ole suoraan verrannolliset vuoteen 2023 verrattuna, koska vuonna 2022 tuloja oli vain viideltä kuukaudelta. Elokuussa 2023 odotetaan tulevan lisäksi uusia opiskelijoita. Opiskelijoilta kerättävät maksut kattavat heidän asumiskustannuksensa.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Nuorisopalveluiden ohjaajan toimen perustaminen 1.1.2023 alkaen, kustannusvaikutus 32 000€. Nuorten kasvava tarve vapaa-ajan ohjaamiselle on merkittävää myös Janakkalassa. Uuden toimen perustaminen tukee nuorisotyön nuorten kohtaamisen perustehtävää ja mahdollistaa esimerkiksi nuorisotilojen aukioloja. Aukioloja on tarkoitus kasvattaa uusien nuorisotilojen myötä eikä tämä onnistu ilman uutta resurssia nuorisopalveluihin.
- Henkilöstökulut: Nuorten työpajalla olevan vastaavan ohjaajan toimen muuttaminen nuorten työpajaohjaajan toimeksi. Erityisnuorisonohjaaja toimii jatkossa

muiden tehtäviensä ohella myös nuorten työpajan vastuuhjaajana. Toiminnallinen muutos ei aiheuta muutoksia henkilöstökuluihin.

- Palveluiden ostot: Nuorten työpajan ostamat palvelut sosiaalitoimen työpajalta päättyvät sosiaalitoimen työpajan siirtyessä hyvinvointialueelle. Sisäisten palveluiden ostot vähenevät tämän johdosta -96 000€.
- Palveluiden ostot: Hankkeiden ostopalveluiden kasvu vuoteen 2022 verrattuna 13 000€ (TA 2022 46 000€, TA 2023 59 000€).
- Muut toimintakulut: Sisäiset vuokratulot arvioitu n. 35 000€ pienemmiksi kuin edellisen vuoden talousarviossa (TA 2022 192 000€, TA 2023 157 000€).
- Finest future –opiskelijoiden kulut kasvavat vuoteen 2022 verrattuna n. 49 000€ (TA 2022 40 000€, TA 2023 89 000€). Toimintakulut sisältävät asuntojen vuokratuloja 65 000€, henkilöstökuluja n. 18 000€ sekä palveluita ja tarvikkeita n. 6000€.
- Muut toimintakulut: Nuorten oma raha 7000€. Raha, joka kohdennetaan nuorten haluamaan kohteeseen/tapahtumaan. Rahalla tuetaan nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen konkreettista toteutumista.

TALOUSSUUNNITELMAVUOSI 2024

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Harrastustoiminnan koordinaattorin vakituisen toimen perustaminen 1.1.2024 alkaen. Tehtävää on hoidettu määräaikaisena hankkeen rahoituksella. Koordinaattorin palkkakulut ovat osa hankkeen kustannusta myös jatkossa, eikä nykyisiin henkilöstökuluihin aiheudu muutosta. Harrastustoiminta ollaan lisäämässä nuorisolakiin vakituiseksi toiminnaksi. Lisäksi koordinaattorin vakinaistaminen helpottaa perusnuorisotyön rekrytointia.

6. TULOSLASKELMAOSA

	TP 2021	TA 2022	TA Muu- tokset 2022	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kunta ilman liikelaitosta								
TOIMINTATULOT	30 456 405	27 350 195	1 228 000	28 578 195	19 406 307	19 937 733	20 967 313	21 750 206
Myyntitulot	11 813 042	10 559 747	214 000	10 773 747	6 374 640	6 479 406	6 635 819	6 767 425
Maksutulot	4 973 527	5 044 930	20 000	5 064 930	1 224 287	1 248 773	1 273 748	1 299 223
Tuet ja avustukset	2 539 069	1 322 855	1 044 000	2 366 855	837 000	920 080	836 482	853 211
Muut toimintatuotot	11 130 768	10 422 663	-50 000	10 372 663	10 970 380	11 289 474	12 221 265	12 830 346
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	243 797	493 400		493 400	474 300	230 000	230 000	230 000
TOIMINTAMENOT	-121 902 928	-123 435 144	-2 456 000	-125 891 144	-58 822 714	-61 074 392	-61 790 614	-64 337 903
Henkilöstömenot	-46 337 292	-48 789 429	-68 000	-48 857 429	-28 843 345	-29 606 516	-30 447 259	-31 290 133
Palvelujen ostot	-53 789 978	-51 944 881	-1 808 000	-53 752 881	-15 366 053	-16 682 166	-15 963 568	-17 017 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 942 857	-6 602 354	-535 000	-7 137 354	-5 460 619	-5 436 936	-5 515 300	-5 623 951
Avustukset	-4 093 315	-5 601 952	45 000	-5 556 952	-1 946 258	-1 944 783	-1 963 679	-1 982 952
Muut toimintamenot	-10 739 485	-10 496 528	-90 000	-10 586 528	-7 206 440	-7 403 991	-7 900 807	-8 423 833
TOIMINTAKATE	-91 202 726	-95 591 549	-1 228 000	-96 819 549	-38 942 107	-40 906 659	-40 593 300	-42 357 698
VEROTULOT	68 459 723	69 814 349	1 300 000	71 114 349	37 293 000	36 031 000	36 892 000	37 711 000
VALTIONOSUUEDET	28 547 686	30 664 061	700 000	31 364 061	12 343 000	12 300 000	11 540 000	11 570 000
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	415 784	94 856	30 000	124 856	-443 144	-908 144	-1 238 144	-1 708 144
Korkotulot	52 223							
Muut rahoitustulot	680 172	399 856		399 856	311 856	311 856	311 856	311 856
Korkomenot	-283 677	-305 000	30 000	-275 000	-755 000	-1 220 000	-1 550 000	-2 020 000
Muut rahoitusmenot	-32 934					0	0	0
VUOSIKATE	6 220 467	4 981 717	802 000	5 783 717	10 250 749	6 516 197	6 600 556	5 215 158
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 870 938	-4 969 852		-4 969 852	-5 001 895	-6 101 211	-5 490 337	-6 038 680
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 869 849	-4 969 852		-4 969 852	-5 001 895	-6 101 211	-5 490 337	-6 038 680
Arvonalentumiset	-1 088							
TILIKAUDEN TULOS	1 349 529	11 865	802 000	813 865	5 248 854	414 986	1 110 219	-823 522
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI-JÄÄMÄ	1 349 529	11 865	802 000	813 865	5 248 854	414 986	1 110 219	-823 522
Tavoitteet ja tunnusluvut								
Toimintatulot / Toimintamenot %	25,0 %	22,2 %		22,8 %	33,3 %	32,8 %	34,1 %	33,9 %
Vuosikate / Poistot %	127,7 %	100,2 %		116,4 %	204,9 %	106,8 %	120,2 %	86,4 %
Vuosikate, euro/asukas	381	305		354	627	400	406	321
Janakkalan veden arvioitu yli-/alijäämä		192 414		192 414	119 144	206 609	94 197	291 011
Kertynyt yli-/alijäämä yhteensä	4 245 732	4 450 011		5 252 011	10 427 595	10 930 045	11 927 852	11 301 144
Asukasmäärä vuoden lopussa	16 340	16 350		16 350	16 350	16 350	16 350	16 350

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnuslukua voidaan tulkita siten, että maksurahoituksen osuuden kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta.

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$$

Tunnusluku mittaa tulorahoituksen riittävyyttä. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Tavoitetta mittaa seuraava tunnusluku:

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään arvioitua asukaslukua suunnitteluvuoden lopussa.

Eryteisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella.

Taseen kertynyt yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria. Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan.

7. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2026, 1 000 €

Valtuustoon nähden sitovat erät on merkitty *

Kiinteäomaisuus	2023	2024	2025	2026	Yhteensä
Kunnanhallitus					
* Kiinteän omaisuuden hankinta	300	300	300	300	1200
* Kiinteän omaisuuden myynti (tasearvot)	100	100	100	100	400
Nettokustannus	200	200	200	200	800

Tietokoneohjelmistot	2023	2024	2025	2026	Yhteensä
Kunnanhallitus					
Taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ohjelmistoratkaisuina	25				25
HR 365 henkilöstöjärjestelmän arkistointiratkaisu	15	15			30
Intranet sivuston päivittäminen HVA-alueiden jälkeisen ajan vaatimukseen		25			25
Asianhallintajärjestelmän päivittäminen ja lisäosien hankinta	18				18
Sopimushallintajärjestelmän hankinta	20				20
MS office vanhentuneiden (35 kpl) lisenssien hankinta a 300€.	11				11
Tietokoneohjelmistot yhteensä	89	40	0	0	129

Osakkeet ja osuudet	2023	2024	2025	2026	Yhteensä
Kunnanhallitus					
Suomirata yhtiön vuotuisen osakemerkinnät	12	35	46	59	152

TALONRAKENNUSINVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2026

TOIMIELIN/HANKERYHMÄ/HANKE	valt. Enim- mäis- hinta	Kumulatiivi- nen toteuma 8/2022	Indeksikor- jaus	2023	2024	2025	2026	TS 2023- 2026 YH- TEENSÄ
TALONRAKENNUS UUSHANKINTA YHTEENSÄ				11 625	8 182	2 650	3 500	25 957
Talonrakennus uushankinta, opetustoimi, sivistyslautakunta				11 200	7 632	2 650	3 500	24 982
* Turengin koulu- ja monitoimikeskus, uudisrakennus				6 000	0	0	3 500	9 500
Turengin koulu- ja monitoimikeskus, 1-vaihe	24 500	13 215		6 000				6 000
Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen rakentaminen jatkuu urakkasopimuksen mukaisesti. Valmistuminen syyslukukaudelle 2023. Valtuuston enimmäishinta on riittävä.								
* Turengin koulu- ja monitoimikeskus 2. vaihe 2026-2028 (uudisrakennus)	6 000		6 912				1 500	1 500
2-vaihe (6.000.000 €). Turengin yläkoulun ja lukion uudet tilat. Valtuuston enimmäishinta yhteensä 2. vaiheen koulu + liikuntatilat 14,6M€, joka jakautuu 2.vaiheelle 6 M€ ja liikuntatiloille 8,6 M€, hanke kokonaisuutena ei pilkottuna. Indeksikorjaus 1/2019-8/2022 (15,2%) - 6.912.000€								
* Turengin koulun liikuntatilat 2026-2028 (uudisrakennus)	8 600		9 907				2 000	2 000
Uudisrakennus (8.600.000 €). Indeksikorjaus 1/2019-8/2022 (15,2%) - 9.907.000 €.								
* Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus 1-vaihe 2022-2025 (uudisrak.)	13 700		15 782	5 200	7 632	2 650	0	15 482
Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus, 1-vaihe				5 200	7 632	2 650	0	15 482

TALONRAKENNUSINVESTOINTIHANKKEET 2023 – 2026

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
1209033	TALONRAKENNUS KORJAUSINVESTOINTI	1 161	2 044	4 325	6 652	14 182
12090330	Talonrakennus korjausinvestointi, terveydenhuolto, sote	140	100	750	0	990
12090330001	Turengin terveysasema	140	100	750	0	990
12090330001_003	C1, C3-C5, ilmanvaihdon parannus (Turengin tk)		50	750		800
	C1, C3-C5 Ilmanvaihdon parannustyöt (ei sis. viilennystä/jäähdytystä). Terveyskeskusosan ilmanvaihto alkaa olla teknisen käyttöiän päässä, eikä palvele enää nykyaikaisesti tiloja. Investoinnilla parannetaan ilmanvaihtoa. Rakennetaan uusi ilmanvaihtokonehuone ja uusitaan tarvittavat ilmanvaihtokoneet. Sillä vanha järjestelmä ei enää vastaa nykyaikaisia vaatimuksia. Ei toteuteta peruskorjauksen mittakavassa, koska rakennustekniikkaa ei uusita. 2024 - 50t€ on suunnitteluun ja 2025 - 750 t€ toteutukseen.					
12090330001_00X	C1, C3-C5, peruskorjaus (Turengin tk)		50			50
	C1, C3-C5 (tarveselvitys v. 2024, hankesuunnittelu v. 2027). Turengin terveysaseman C1, C3-C5 peruskorjauksen valmistelu. 2024 - 50t€ tarveselvitys ja 2027 - 200 t€ hankesuunnittelu. Tarveselvityksen kartoitus 2024, samalla kuin IV-suunnittelu, jotta vältetään tekemästä päällekkäisiä tai väärin ajoitettuja toimenpiteitä.					
12090332001_001	Pihlajakodin käytävät ja aulatilat	140				140
	Pihlajakoti korjaustoimenpiteet. Vuonna 2021 tälle oli varattu 120.000 €, mutta ei voitu toteuttaa koronan vuoksi. Kustannusten nousun huomioiminen ja toteutusaika 2023.					

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
12090331	Talonrakennus korjausinvestointi, vanhustyö, sote	0	30	456	176	662
12090331001	Tapailakoti	0	0	86	176	262
12090331001_001	Tapailakodin peruskorjaus, hankesuunnittelu 2025-2026			86	176	262
12090331000X	Puutapaila	0	30	370	0	400
1209033100X_00X	Puutapailan kuntoarvio, vesikaton uusiminen		30	370		400
	Puutapailan kuntoarvio ja jatkosuunnittelu. Rakennuksen tulevaisuuden kunnossapidon järjestelyt ja ajoitukset.					
	Puutapaila vesikaton uusiminen. Rakennuksen vesikaton kunto on suojellun puurakennuksen kunnossapysymiselle on erittäin tärkeää.					
12090333	Talonrakennus korjausinvestointi, opetustoimi, sivistysltk	70	0	743	2 389	3 202
12090333001	Leppäkosken koulu	0	0	743	2 289	3 032
12090333001_001	Lämmitystavan muutos				350	350
	Leppäkosken koulun lämmitysjärjestelmän vaihtaminen peruskorjauksen yhteydessä. Muutoin lämmitysjärjestelmän vaihtaminen yksinään on kallis investointi. Peruskorjauksen yhteydessä saadaan synergiaetua.					
12090333001_002	Leppäkosken koulu, peruskorjaus			743	1 939	2 682
	Leppäkosken koulu, peruskorjaus, 2025-2026. Leppäkosken koulun peruskorjaus. Kun koulun vanhan rakennuksen osasta päästään eroon, niin järjestellään koulutoiminnot yhden rakennuksen sisälle. Korjataan tarvittavat vanhat rakenteet ja järjestetään tilat luokkajaolle.					
12090333004	Harvialan koulu	70	0	0	0	70
12090333004_002	Harvialan koulu, energiansäästöinvestoinnit	70				70
	Energiansäästöinvestoinnit, toimenpiteet tarkentuvat suunnittelussa. Tukilämmön lähteeksi muutetaan sähkö (mahdollisuus hakea energiatukea 35%).					

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
1209033300X	Heinäjoen koulu	0	0	0	100	100
1209033300X_00X	Heinäjoen koulu, peruskorjaus				100	100
	Heinäjoen koulun peruskorjauksen hankesuunnitelma/suunnittelun aloittaminen. Heinäjoen koulurakennusten toiminnan tarkistaminen ja uudistaminen.					
12090334	Talonrakennus korjausinvestointi, varhaiskasvatus, sivistysltk	605	1 864	2 184	519	5 172
12090334	Haltian päiväkoti ja Paulinkulma	370	1 774	1 000	0	3 144
12090334001_003	Haltian päiväkodin peruskorjaus	350	1 774	1 000		3 124
	Varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeet - Haltian päiväkodin (vuorohoito) toiminta tarpeellinen. Peruskorjauksen suunnittelu 2023. Peruskorjaus 2024-2025 toimintakaudelle. Kiinteistöjen lämmön eriyttäminen, Väistötilat tarvitaan neljälle ryhmälle. Peruskorjauksen toteutus mieluiten toimintakaudella. Ryhmälle tarvitaan tilaa 100 m2/ryhmä. Haltian päiväkoti on tulevaisuudessa 4-ryhmäinen. Laajennus tarvitaan yhdelle ryhmälle. Nyt Haltiassa on 3 ryhmä ja yksi Paulinkulmassa. Jos Paulinkulmasta luovutaan, niin lämmitysjärjestelmä rakennetaan Haltian laajennukseen. Tehty indeksitarkistus kustannuksille. Teknltk 4.10.2022 § 185 muutos: Tekninen lautakunta toteaa, että Turengin koulu ei ole soveltuva vaihtoehto varhaiskasvatuksen Haltian päiväkodin väistötilaksi, koska se on suunniteltu purettavaksi v. 2024.					
12090334001_00X	Paulinkulman tarveselvitys	20				20
	Paulinkulma tarveselvitys Haltian peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä Paulinkulman tarveselvitys ja purkamismahdollisuuden tarkistaminen. Purkaminen toteutetaan käyttötaloudesta. Alakerrassa toimii yksi täysi Haltian päiväkotiryhmä - valmius luopua, rakennuksessa on huono sisäilma.					

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
12090334	Pikkuniitun päiväkot	0	90	1 184	445	1 719
12090334003_002	Pikkuniitun päiväkot, peruskorjaus		90	1 184	445	1 719
	Pikkuniitun päiväkodin peruskorjauksen suunnittelu 2024 ja peruskorjaus toimikaudelle 2025-2026. Väestötilojen tarve selvittävää ja varattava tarvittaessa käyttötalouteen rahat. Tervakosken alueelle tarpeellinen päiväkot (vuorohoito).					
12090334008	Porttilantien päiväkot	50	0	0	0	50
12090334008_00X	Porttilantien päiväkodin ulkovarasto	50				50
	Porttilantien päiväkodin vanhan osan purkamisen suunnittelu vuodelle 2023. Päiväkodille tarvitaan ulkovarastorakennus pihatoimintoja varten. Kylmä pihavarasto piha-alueelle.					
12090334004	Kettukallion päiväkot	30	0	0	74	104
12090334004_00X	Kettukallion päiväkodin jätekatos	30				30
	Kettukallion päiväkodin nykyinen jätehuolto ei ole toiminnallinen eikä turvallinen (käyttö). Tarvitaan uusi jätekatos palvelemaan kiinteistön toimintaa.					
12090334004_00X	Kettukallion päiväkodin peruskorjaus (suunnittelu)				74	74
12090334005	Jänispolun päiväkot	0	0	0	0	0
12090334005_001	Jänispolun päiväkot, peruskorjaus					0
	Tarvesuunnittelu ja suunnittelu 2025. Mikäli tarve on edelleen olemassa (lapsimäärät) ja peruskorjaus on selvityksen mukaan kannattava toimenpide, niin peruskorjaus suunnitellaan vuodelle 2026.					
12090334007	Kivitaskun päiväkot	155	0	0	0	155
12090334007_001	Kivitaskun päiväkot, esteettömyyskorjaukset	15				15
	Esteettömyyskorjaukset. piha-alueen uusiminen lämmitystapamuutoksen yhteydessä. Ulkotilojen ja esteettömyyden toiminnan parantaminen. Tilapalvelun arvioima parannustarve.					

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
12090334007_001	Kivitaskun päiväkoti, lämmitysjärjestelmä	140				140
	Kivitaskun päiväkodin lämmitysjärjestelmän muuttaminen pois maakaasusta (tähän voi hakea tukea 35%).					
12090334	Talonrakennus korjausinvestointi, muut rakennukset	346	50	192	3 568	4 156
	Turengin kirjasto-liikuntahalli	0	0	192	3 552	3 744
	Turengin kirjasto-liikuntahallin peruskorjaus			192	3 552	3 744
	Turengin kirjasto-/liikuntahallin peruskorjaus ja hankesuunnittelu. Kirjasto-liikuntahalli on valmistunut 1996-1997. Peruskorjausikä on saavutettu. Hankesuunnittelua ja suunnittelua vuosina 2025/2026 ja peruskorjaus 2026-2027 = 4,595m€ yht:8,039 m€.					
	Turengin kirjaston vesikaton uusinta. Vesikate alkaa olla käyttökänsä päässä. Putkivuotoja korjattu kesällä 2022, ei katevuotoa. Tehdään peruskorjauksen yhteydessä.					
	Uimahalli	250	0	0	0	250
	Uimahallin peruskorjaus	250				250
	Tervakosken uimahallin elinkaaren selvittäminen / akuutit toimenpiteet. Korjausinvestoinnilla toteutetaan kiinteistön tekniikan parannuksia toiminnan varmistamiseksi. Suunnitellaan elinkaaritoimenpiteet, sekä uusitaan tarvittavat akuutit rakennusosat, jotta toiminta voi jatkua. Uudisrakennuksen valtuuston enemmäishinta 9.547.000 € ja indeksikorjaus (koskee uudisrakennusta) 1/2019-8/2022 (15,2%) - 10.998.000 €.					
	Laurinmäen museoalue	16	0	0	16	32
	Laurinmäen museoalueen rakennusten peruskorjaus	16			16	32
	Laurinmäen rakennusten säännölliset korjaukset, jotta museorakennukset säilyvät kunnossa.					

TE/HANKERYHMÄ/HANKE	HANKE	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YH-TEENSÄ
	Kunnantalo	80	50	0	0	130
	Kunnantalon rakennusautomaatio, varavoima ja lukitus	80	50			130
	Kunnantalo rakennusautomaation uusinta ja varavoima. Kunnantalon rakennusautomaatio on vanhentunut. Kunnantalon varvoimajärjestelyjen rakentaminen, jotta rakennuksella on toimintaedellytykset häiriötilanteessa. Kunnan häiriötilannejohtamisen mahdollistaminen. Lukitusjärjestelmän uusinta.					
TALONRAKENNUS UUSHANKINTA		11 625	8 182	2 650	3 500	25 957
TALONRAKENNUS KORJAUSINVESTOINTI		1 161	2 044	4 325	6 652	14 182
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT YH-TEENSÄ		12 786	10 226	6 975	10 152	40 139
Leasingrahoituksella on suunniteltu vain Turengin koulukeskuksen 1 vaihe		6000	0	0	0	6 000
Omaan taseeseen siin investoinnit yhteensä		6 786	10 226	6 975	10 152	34 139

INFRAINVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2026

INFRAINVESTOINNIT 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
* 12094001 ELINKEINOALUEIDEN TONTTITUOTANTO-OHJELMAN INFRA	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
Yritystonttien vaatimat infratyöt 2023 - varautuminen elinkeinoelämän tarpeisiin (esim. liittymien suunnittelu)	25	27	30	31	113
Punkan yritysalueen liittymät - rakentamista ei tapahdu v. 2024/ rakentamissuunnittelu v. 2025			70	250	320
Turengin keskustan liikennejärjestelyt (liittymät, pysäköinti, la-pysäkit, suunnittelu) - liittyy mm. Elyyn, S-markettiin, Tuleksiin,	100	100	100		300
Kalpalinnan liittymä - aloitettu 2022, suunnittelua jatketaan 2023	50		270		320
Rastikankaantie plv 0-240 (päällystys)			50		50
Rastivainiontie (päällystys) - päällystämiseen varattu raha		100			100
Rastikankaan elinkeinoalueen päällystystyöt ja viimeistelyt (Rastimaa)			150		150
More-hankkeen suunnittelu liittymät ja kadut - määrärahan varaus hankkeen suunnittelulle, jos hanke lähtee liikkeelle (sisältää moottoritielle uuden liittymän)	110	200	200	700	1 210
Elinkeinoalueiden infra yhteensä	285	427	870	981	2 563

	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
*12094002 ASUMISEN TONTTITUOTANTO-OHJELMAN INFRA					
Turenki (asuntotuotannon infra)					
Ilveslinnan liittymä - kanavoidun liittymän tiesuunnitelmalle varattu määräraha				70	70

INFRAINVESTOINNIT 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
Moisio 1, viimeistely			170		170
Ilveslinnanranta - liikkeellelähtö on kiinni tonttien myynnin kehityksestä					
Tervakoski (asuntotuotannon infra)					
Kaartotien jatke ja Mikkolantien liittymä mt 130:lle - voi joutua varamaan vielä rakentamissuunnitelmaan määräraha	60	150			210
Harviala (asuntotuotannon infra)					
Harvialan kartano-alueen uudet tontit - rakentamissuunnitelma tehdään ensi vuonna	50		200	200	450
Vapaa-ajan rakentaminen					
Mallinkaisten rantatonttien vaatiman tien rakentaminen		100			100
Asumisen tonttutuotannon infra yhteensä	110	250	370	270	1 000

*12094003 VIHERALUEET, PUISTOT JA PIHAT	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
Viheralueet ja puistot					
Ilveslinnan maisemointi ja meluvallit, viimeistely - vuonna 2025 hulvesialtaan rakentaminen	50	70	150		270
Lyylinpuisto - suunnitelma valmistuu 2022, hyväksytään teknisessä lautakunnassa				300	300
Hopealahden puistot - riippuu kaavan etenemisestä			100		100
Turengin koirapuisto - paikka ratkaistaan myöhemmin	70				70
Puistokäytävä väli Eväsojan lenkki - Rauhalantie (Tervakoski) - yhdyskäytävän rakentaminen kevyelle liikenteelle	70				70
Leikkikentät					0
Leikkikenttien kalusteet 2023 / Turenki		50		50	100

INFRAINVESTOINNIT 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YHTEENSÄ
Leikkikenttien kalusteet 2023 / Tervakoski ja Leppäkoski	50		50		100
Ilveslinnan korttelileikkipaikka			120		120
Moision alueen jätekatokset - riippuu tonttien menekistä				30	30
Mäyrän alueen puistot/leikkikenttä/käytävät - uusi leikkipaikka			120	30	150
Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys (asfaltointi, leikkivälineet, pyörätelineet, katokset)	80	80	80	100	340
Piha-aitauksien uusiminen		60			60
Päiväkotien piha-alueiden parantaminen	50	50	50	50	200
Viheralueet, puistot ja pihat yhteensä	370	310	670	560	1 910

*12094004 LIIKUNTA-ALUEIDEN INFRA	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YHTEENSÄ
Hakamäen urheilualue, 1.602.000 € (suunnittelut tehty v. 2022, kumulat. tot. 125000 €)					
* Hakamäen uusi yleisurheilukenttä	700	777			1 477
Valaistuksen parantaminen ulkoliikuntapaikoilla - led-valot asennus, skeittiparkit Turenki , Tervakoski, Tarinmaan monitoimikaukalo	25				25
Leppäkosken koulun kaukalon valot	12				12
Kansanpuiston valaistuksen uusiminen - vanhat monimetallivalaisimet (yht 20kw valot -> n. 10kwh kaudessa)		30			30
Nuoriso-/lähiliikunta-alue, Harviala - kaukalo/pinnoite/valot	60				60
Nuoriso-/lähiliikunta-alue, Turenki - kaukalo/pinnoite/valot		65			65
Nuoriso-/lähiliikunta-alue, Leppäkoski - kaukalo/pinnoite/valot			65		65
Lähiliikuntapaikkojen päivitys	25	25	25	30	105

INFRAINVESTOINNIT 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YH-TEENSÄ
Tietyn uimarannan perusparannus		25			25
Tervakosken urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu ja peruskorjaus			40	200	240
Liikunta-alueet yhteensä	822	922	130	230	2 104

*12094005 MUUT INFRAHANKKEET	2023	2024	2025	2026	TS2023 - 2026 YH-TEENSÄ
Päällystyöt + kivityöt					
Päällystyöt + kivityöt (erittelemätön, teknltk päätöksellä)	200	250	290	300	1040
- uuden päällysteen tarve on suuri					
Teiden saneeraus					
Kauppakuja	700				700
Kassari (Tervakoski)		30	170		200
- suunnittelu vuonna 24 ja rakentaminen vuonna 25					
Ylikyläntien saneeraus		350			350
- suunnitelmat valmiit, rakentaminen odottaa koulun valmistumista					
Tuulimyllyntien ja Juurtintien saneeraus, suunnittelu	40		300		340
Taimistotien saneeraus, suunnittelu		40		300	340
Haukolantien saneeraus, suunnittelu			30		30
Valontien saneeraus, suunnittelu			40		40
Silvantien saneeraus, suunnittelu				40	40
Korpilontien alkuosan saneeraus, suunnittelu			40		40
Tietyntien alkuosan saneeraus, suunnittelu			40		40
Kannustie, suunnittelu	40				40
Yrttitie, suunnittelu		30			30
Yhteystie Tykkivajantie-Hausjärventie		120			120
Kevyen liikenteen väylät					
Rastilantie-Rastikangas KLV, suunnittelu, rakentaminen			30	625	655
Tierpintie-Lastuvuorentie KLV	310				310

INFRAINVESTOINNIT 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026	2023-2026 YHTEENSÄ
- rakentaminen mahdollinen ensi vuonna syksyllä, summa sisältää myös suunnittelun.					
Kirkkotien KLV, suunnittelu			35		35
- ELY:n kanssa yhteensovitettava					
Tervakosken Eskolantie KLV silta	15	95			110
- silta erittäin huonossa kunnossa					
Pysäköinti, saattoalueet					
Tervakosken terveysasema, uusi P-alue		140			140
- ei ole vielä suunnitelmaa valmiina rakentamista varten					
VR-liityntäpysäköinti, päällystys, valaistus, polkupyöräparkki, laajennus, kvl	150				150
- toteutettavissa ensi vuonna, suunnittelu käynnissä					
- valtion avustusta haettu 120.000 € (Kauppakuja ja liityntäpysäköinti)					
Muut					
Haja-asutusalueiden taajamien valaistussaneeraus 2023 (kohteet käyttösuunnitelmassa)	50	50	50	50	200
Myllyojan rummun saneeraus			300		300
- betonirummun korjaus noin 200 m. Työ toteutetaan mahdollisesti ruiskubetonoimalla.					
Liikenneturvallisuuden parantaminen	35	35	35	40	145
- esim. liikennemerkkit, hidasteet, esteaidat jne.					
Kusiaismäen kiviainesottoalue	50	50			100
- selvitystöiden tekeminen WSP Oy					
Hulevesijärjestelmien saneeraus	25	30	35	40	130
- hulevesiojien ja rumpujen korjaamiseen					
Potkuriportin puntarin siirto (maanvaihdon jälkeen)			150	150	300
Muut infrahankkeet yhteensä	1 615	1 220	1 545	1 545	5 925
INFRAINVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 202	3 129	3 585	3 586	13 502

IRTAIMISTOINVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2026

	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	2023-2026 yhteensä
Tekninen lautakunta					
Muut koneet ja kalusto, tekninen					
Tilapalvelut					
Katokset: (polkupyörät ja mopot, linja-auto) Palvelutason parantaminen joukkoliikenteessä ja kevyessä liikenteessä	30	30	30		90
Aluepalvelut					
Laituri, Tietty Pyöräkuormaaja. Vanhan käytössä olevan 2005 vuosimallin pyöräkuormaajan korvaaminen uudella. Välttämätön lumitöissä.	170	25			170
Traktori (vaihto)			110		110
Traktori, liikunta-alueet		40			40
Ruuvilinko taakseajettavaan traktoriin		20			20
Avoharja ja kauhaharja (hiekotushiekan poisto)		25			25
Pölyttömästi keräävä katujen puhdistuslaite			45		45
Metsäperävaunu ja kuormaaja (sähköisillä toiminnoilla) Lehtikerääjä sekä leikkuupöytä (peruskoneen lisälaite) Päältäajettaviin ruohonleikkureihin asennettavien lisävarusteiden hankinta.	17		35		17
Moottorikelkka latujen hoitoon (Turenki + haja-asutusalueet) Vanhan käytössä olevan moottorikelkan korvaaminen uudella.	20				20
Liikuntapalvelut					
Kuntosalilaitteiden päivitys. Turengin liikuntahallin, Tervakosken liikuntahallin, Tervakosken uimahallin kuntosalilaitteiden päivittäminen		10	10	10	30
Hakamäen urheilupuiston ensikertainen kalustaminen. Uusien kalusteiden ja laitteiden hankinta Hakamäen urheilupuistoon.	50	90			140

	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	2023-2026 yhteensä
Liikuntapaikkojen perusliikuntavälineistön uusiminen (TA2023 Turengin liikuntahalli väli-verhot nykyiset rikki ja aiheuttaa osin vaaraa, Tervakosken urheilukentän korkeushyppy-patja suojakoteloineen 22 100€, TS2024 Turengin tekonurmikentän jalkapallomaalit (pienet), voimisteluvälineet (parkour, ponnarit yms.) Tilajärjestelyt koulun liikuntavälineille, TS2025 Tervakosken jalkapallokenttien maalit, TS2026 Tervakosken liikuntahallin kaluston päivittäminen)	50	40	20	20	130
Ateria- ja puhtauspalvelut					
Turengin koulukeskus, puhtauspalveluiden ensikertainen kalusto	20				20
Turengin koulukeskus, ateriapalveluiden ensikertainen kalusto	25				25
Tervakosken koulukeskus, puhtauspalveluiden ensikertainen kalusto			20		20
Tervakosken koulukeskus, ateriapalveluiden ensikertainen kalusto			25		25
Maankäyttö, paikkatieto					
Rullatulostin	12				12
Teknisen lautakunnan irtain omaisuus yhteensä	394	280	295	30	999

Sivistyslautakunta	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YHTEENSÄ
Tervakosken koulun kuulutusjärjestelmä - Kuulutusjärjestelmän uusiminen on tarpeellinen turvallisuuden parantamiseksi	35				35
Koulujen ennalta-arvaamattomat kalustohankinnat - Ennalta-arvaamattomien välttämättömien kalustohankintojen varaus, joka käytetään vain, jos käyttötalouden määrärahat eivät riitä ja tarve on välttämätön	20	20			40
Turengin koulukeskus, ensikertainen kalustaminen - Koulukeskuksen kalusteet, ict-kalustoa ja muuta kalustoa	1 400				1 400
Tervakosken koulukeskus, ensikertainen kalustaminen			800		800

Sivistyslautakunta	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YHTEENSÄ
- Koulukeskuksen kalusteet, ict-kalustoa ja muuta kalustoa					
Kirjastoauto - pyritään etsimään lähiseudun kunnista yhteistyökumppani, jonka kanssa jaetaan kirjastoauton investointi ja käyttökulut		500			500
Sivistyslautakunnan irtain omaisuus yhteensä	1 455	520	800	0	2 775
Irtaimistonhankinnat yhteensä	1849	800	1095	30	3774

Seuraavat investoinnit suoritetaan leasinghankintoina. Taulukossa näkyy hankinnan kokonaisarvo. Käyttötaloudessa on varattu määrärahat leasingvuokriin.

Sivistyslautakunta	2023	2024	2025	2026	TS 2023-2026 YHTEENSÄ
perusopetuksen chromet	145	145	145	145	580
lukion tietokoneet	38	38	38	38	152
Turengin koulukeskuksen kalusto	1400	0	0	0	1400
Sivistyslautakunta yhteensä	1583	183	183	183	2132

Chromet ja tietokoneet hankitaan ikäluokalle oppilaita ja opiskelijoita kerrallaan, vuokra-aika on 3 vuotta. Turengin koulukeskuksen urakkaoptioina hankittavan kaluston vuokra-aika on 10 vuotta.

Investointien yhteenveto, 1000 €

	2023	2024	2025	2026	Yht 2023 - 2026
Kiinteä omaisuus					
Menot	300	300	300	300	1 200
Tulot	100	100	100	100	400
Netto	200	200	200	200	800
Aineettomat oikeudet (valokuitu)					
Menot					0
Tulot					0
Netto	0	0	0	0	0
Tietokoneohjelmistot					
Menot	89	40	0	0	129
Tulot					0
Netto	89	40	0	0	129
Osakkeet ja osuudet					
Menot	12	35	46	59	152
Tulot					0
Netto	12	35	46	59	152
Irtaimiston hankinta (kunnanhallitus)					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot					0
Netto	0	0	0	0	0
Irtaimiston hankinta (tekninen Itk)					
Menot	394	280	295	30	999
Tulot					0
Netto	394	280	295	30	999
Irtaimiston hankinta (Sivistysltk)					
Menot	1 455	520	800	0	2 775
Tulot					0
Netto	1 455	520	800	0	2 775
Talonrakennusinvestoinnit					
Menot	6 786	10 226	6 975	10 152	34 139
Tulot					0
Netto	6 786	10 226	6 975	10 152	34 139
Infrainvestoinnit					
Menot	3 202	3 129	3 585	3 586	13 502
Tulot					0
Netto	3 202	3 129	3 585	3 586	13 502

	2023	2024	2025	2026	Yht 2023 - 2026
Investoinnit yhteensä					
Menot	12 238	14 530	12 001	14 127	52 896
Tulot	100	100	100	100	400
Netto	12 138	14 430	11 901	14 027	52 496

8. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma, kunta ilman liikelaitosta

RAHOITUSLASKELMA (PL Jave)	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta	5 443 219	5 007 316	5 783 717	10 250 749	6 516 197	6 600 556	5 215 158
- vuosikate	6 220 467	5 007 316	5 783 717	10 250 749	6 516 197	6 600 556	5 215 158
- satunnaiset erät							
- tulorahoituksen korjaukset	-777 248						
Investointien rahavirta	-3 126 098	-4 930 000	-4 894 000	-12 138 000	-14 430 000	-11 901 000	-14 027 000
- investointimenot	-4 190 216	-5 030 000	-5 144 000	-12 238 000	-14 530 000	-12 001 000	-14 127 000
- rahoitusosuudet investointimenoihin	165 000	0	150 000	0			
- pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	899 118	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 317 121	77 316	889 717	-1 887 251	-7 913 803	-5 300 444	-8 811 842
Rahoitustoiminnan rahavirta	-2 151 448	-77 316	-77 316	1 887 251	7 913 803	5 300 444	8 811 842
Antolainauksien muutokset	-1003043						
- antolainasaamisten lisäys							
- antolainasaamisten vähennys	-1003043						
Lainakannan muutokset	-1 148 405	-77 316	-77 316	1 887 251	7 913 803	5 300 444	8 811 842
- pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	8 120 684	8 120 684	10 085 251	16 458 403	14 432 959	18 897 342
- pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 681 385	-8 198 000	-8 198 000	-8 198 000	-8 544 600	-9 132 515	-10 085 500
- lyhytaikaisten lainojen muutos	-467 020						
Oman pääoman muutokset							
Vaikutus maksuvalmiuteen	165 673	0	812 401	0	0	0	0
Talousarvio lainakanta 31.12., €	49 116 139	49 038 823	49 038 823	50 926 074	58 839 877	64 140 321	72 952 163
Nettolainanotto, €	-1 148 405	-77 316	1 106 706	1 887 251	7 913 803	5 300 444	8 811 842
Lainakanta 31.12., €/asukas *	3 006	2 999	2 999	3 115	3 599	3 923	4 462
Investointien tulorahoitus, %	148,5	99,5	112,4	83,8	44,8	55,0	36,9
Investoinnit netto, €	-3 126 098	-4 930 000	-4 894 000	-12 138 000	-14 430 000	-11 901 000	-14 027 000

* Tunnusluvut on laskettu kappaleen 1.4.1 mukaisen väestönkehityksen perusteella

Rahoitusosan asetelma:

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja, vaan kaikki rahavirtaan sisältyvät erät ovat siirtoja tuloslaskelmaosasta tai niiden oikaisuja. Siirtyviä eräitä ovat vuosikate ja satunnaiset erät. Oikaisu-eräitä ovat ko. eriin mahdollisesti sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot, jotka oikaistaan Tulo-rahoituksen korjauserät -rivillä. Mainitut erät otetaan huomioon jäljempänä laskelmassa kohdassa Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot. Tulo-rahoituksen korjauserissä oikaistaan myös pakollisten varausten muutosten vaikutus vuosikatteeseen.

Investointien rahavirta

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta (lukuun ottamatta käyttötalouteen merkittävät mahdollisia luovutusvoittoja ja -tappioita), eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Investointiosasta siirtyvät meno- ja tuloerät esitetään rahoitusosassa bruttomääräisenä riippumatta siitä, onko määrärahat tai tuloarviot hyväksytyt brutto- tai nettomääräisenä.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka tulee rahoitusosassa esittää valtuustoon nähden sitovina brutto- tai nettomääräisinä kokonaisuuksina.

Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä tai eriteltynä. Antolainauksen muutoksiin budjetoidaan myös sisäinen lainananto ja antolainan palautukset koskien kunnan liikelaitosta ja muuta taseyksikköä.

Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä tai eriteltynä.

Oman pääoman muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä tai eriteltynä. Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön. Vastaavasti muun taseyksikön peruspääoman alentaminen merkitään oman pääoman vähentymisenä.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Rahoitusosa päättyy Vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Talousarvion rahoitusosa on tilinpäätöksen rahoituslaskelmaa suppeampi siten, ettei siinä esitetä Muut maksuvalmiuden muutokset -erää. Näin menetellään siitä syystä, että

mainittuun erään sisältyviä toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoksia, vaihtomaisuuden ja saamisten muutoksia sekä korottomien velkojen muutoksia ei käytännössä voida budjetoida etukäteen.

Vaikutus maksuvalmiuteen -erän positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemistä. Vaikutus maksuvalmiuteen ei saa olla arvoltaan negatiivinen enempää kuin kunnan rahavarojen arvioidaan olevan talousarviovuoden alussa eli talousarvion laadintavuoden tilinpäätöksessä. Rahavarat ylittävä negatiivinen vaikutus tarkoittaa, ettei talousarviossa ole osoitettu kuntalain 110.4 §:n tarkoittamalla tavalla, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Perusteluissa voidaan kirjallisesti selvittää rahavarojen riittävyttä laajemmin.

9. HENKILÖSTÖOSA

9.1 Uudet vakanssit talousarvioon 2023

Toimielin/tulosalue	Kustannusten lisäys olemassa olevaan €/vuosi sivukuluineen				Viranhaltija esitys	Toimielin esitys	KJ esitys	KH esitys	Valt päätös	Perustamis-ajankohta	Lisätietoja	Sisältyy talous-suunnitelmaan
Kunnanhallitus/Työllistäminen												
Omavalmentaja (ma 1.1.2023 - 31.12.2024) työllisyyden kuntakokeilu		44 000	44 000	44 000	44 000					1.1.2023	Työllisyyden kuntakokeilu	ei
Sivistyslautakunta/varhaiskasvatus												
Varhaiskasvatuksen opettaja		45 000	45 000	45 000	45 000					1.1.2023		kyllä
Varhaiskasvatuksen opettaja Kolmen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen		45 000	45 000	45 000	45 000					1.1.2023		kyllä
Perhepäivähoitajan toimen muuttaminen palvelukoordinaattorin toimeksi		14 000	14 000	14 000	14 000					1.1.2023		ei
		10 000	10 000	10 000	10 000					1.1.2023		ei
Sivistyslautakunta/opetus												
Vahtimestari		37 000	37 000	37 000	37 000					1.1.2023		kyllä
Nuorisopalveluiden ohjaaja		32 000	32 000	32 000	32 000					1.1.2023		ei
Henkilöstökustannusten lisäys		227 000	227 000	227 000	227 000							
Nimikemuutosesitykset talousarvioon 2023												
Sivistyslautakunta												
Nuorten vastaava työpajaohjaaja/nuorten työpajaohjaaja		0	0	0	0						ei kustannusvaikutuksia	kyllä
Nimikemuutosten kustannusvaikutus		0	0	0	0							

9.2 Viran- ja toimenperustamislomakkeet sekä nimike- ja muut muutokset vuodelle 2023

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☒ VIRAN/TOIMEN PERUSTAMINEN V. 2023 ☐ NIMIKKEEN MUUTTAMINEN V. 2023 ☐ MUU MUUTOS V. 2023 _____ <small>(Rasti ruutuun)</small>
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Omavalmentaja
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosyksikkö	Työllistäminen, kunnan oma
Toimiala, jonka alainen	Konsernipalvelut
Tulosalue, jonka alainen	Työllistäminen
Kelpoisuusehdot	Soveltuva tutkinto
Palvelussuhteen luonne	☒ virka ☐ osa-aikainen virka ☐ työsuhde ☒ määräaikainen, peruste: Työllisyyden kuntakokeilu Työaikamuoto: Toimistotyöaika 36 t 15 min/vk
Toteuttamisajankohta	1.1.2023 - 31.12.2024
Palkkaus / hinnoittelutunnus	2811,36 €/kk, PALKKAHINNOITTELU 01ASI040, Taso 3
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	noin 44 000 €/vuosi
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	<ul style="list-style-type: none"> • Omavalmentaja • Työnantajayhteistyö • Työvoiman saatavuuden kartoitus • Asiakkuuksien hallinta • Kunnan työllistämiseen liittyvät tehtävät • Yhteistyötyöryhmät ja verkostotyö • Työnantajapalveluihin liittyvä työ • Työllisyyspalvelujen kehittämiseen liittyvään työhön osallistuminen ja valmistelu vaikeammin työllistyvien parissa • Ohjaus
Perustelut esitykselle	<p>Työllisyyspalveluissa on työskennellyt määräaikaisena omavalmentaja, jonka toimenkuvaan on liittynyt työnantajayhteistyö, kunnan työllistämiseen liittyviä tehtäviä ja työvoimatarpeiden kartoitusta yrityskentällä. Määräaikainen virka on ollut kunnan työn johdon alaisuudessa TE-toimistosta ja määrärahat ovat loppumassa vuoden 2022 loppuun.</p> <p>Työllisyyspalveluissa on edelleen tarvetta omavalmentajalle, joka pystyy keskittymään työnantajasektorille, kunnan esihenkilökontaktointiin, työtehtävien räätälöimiseen, kunnan sopimuksiin yritysten kanssa sekä asiakasohjaukseen alkavan yrittäjän palveluihin. Tavoitteena on, että hiljainen tieto saataisiin kunnan käyttöön. Ostopalveluiden tai ulkopuolisten toimijoiden hyödyntämisen haasteena on usein palvelun laadun ja tiedon jääminen osittain ohueksi, jonka vuoksi yhteinen resurssi katsotaan tuovan positiivisia vaikutuksia.</p> <p>Yritystalo Veturin palvelut nivoutuvat työllisyyspalveluihin ja rajapintaa on suunniteltu vahvistettavan päällekkäisen työn ehkäisemiseksi ja tie-</p>

	<p>donkulun vahvistamiseksi. Yritystalo Veturin ja työllisyyspalveluiden yhteistyön tiivistämiseksi suunnitelmissa on viranhaltija, joka voisi palvella entistä tehokkaammin alueen yrittäjiä ja alkavia yrittäjiä. Työpanos ja kustannukset jaettaisiin toimijoiden kesken: Työllisyyspalvelut 50% ja Yritystalo Veturi 50%, joista JTA:lle työpanosta 20%.</p> <p>Tarvittaessa omavalmentaja toimisi sijaistajana työllisyyspalveluiden omavalmentajille, joiden asiakasmäärät kasvavat kuntakokeiluun osallistuvien työntekijöiden siirtyessä HVA:lle (aikuissosiaalityön resurssi 3 palveluohjaajaa).</p> <p>Tällä henkilöstöesityslomakkeella pyydetään viran perustamista määräaikaisena kuntakokeilulain mukaisesti 31.12.2024 saakka, kunnes työllisyyden hoito siirretään kuntiin kokonaan. Virka täytetään ensin vuodelle 2023 ja jatko vuodelle 2024 perustuu harkintaan viran tarpeellisuudesta. Kuntakokeilun työntekijäys tehdään virkavastuulla ja edellyttää virkasuhdetta myös asiakastietojärjestelmän vuoksi.</p>
Päiväys ja allekirjoitus	<p style="text-align: center;"><u>Pauina Polvinen, 5.9.2022</u> Esittäjän nimi, pvm</p>
<p>( ) Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2022 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eu-rot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä taloussuunnitelmassa vuoden 2022 kohdalla)</p> <p>(x) Ei sisälly taloussuunnitelmaan</p>	

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☒ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☐ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☐ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosityksikkö	Varhaiskasvatus, kaikki yksiköt
Toimiala, jonka alainen	Sivistystoimi
Tulosalue, jonka alainen	Varhaiskasvatus
Kelpoisuusehdot	Varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuusehdot määräytyvät varhaiskasvatuslain (540/2018) 26§ ja 75§ siirtymäsäädösten mukaisesti, vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuusina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään tai sosionomin tutkinto, jota on täydennetty mainituilla opinnoilla.
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.1.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen palkka 2596,06€/kk, hinnoittelutunnus OVTES 45000044
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	45 000€/työntekijä/vuosi
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Varhaiskasvatuksen opettajien sijaistaminen lapsiryhmätyön ulkopuolisen suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyön (SAK-aika) aikana.
Perustelut esitykselle	<p>1.5.2018 alkaen Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajan viikkotyöaikaan tulee varata noin 13 % työajasta eli noin viisi tuntia viikossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen (SAK-aikaa) lapsiryhmätyön ulkopuolella. Varhaiskasvatuksen lakisääteisten tavoitteiden ja suunnitelmien määrän ja laadun varmistamiseksi tulee varhaiskasvatuksen opettajille taata SAK-ajan toteutuminen.</p> <p>Päiväkodeissa on yhteensä 39 varhaiskasvatuksen opettajaa 31 ryhmässä. Laskennallinen SAK-ajan määrä yhteensä varhaiskasvatuksen yksiköissä on 195 tuntia, joka on noin kuuden opettajan viikkotyöaika pois lapsiryhmätyöstä. Nykyisillä resursseilla toteutuu keskimäärin noin puolet kunkin opettajan SAK-ajasta.</p>
Päiväys ja esittäjän nimi	Riitta Ranta, varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja
Taloussuunnitelma	☒ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☐ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☐ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☐ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☒ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Perhepäivähoitajan toimen muuttaminen palvelukoordinaattorin toimeksi
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosityksikkö	Varhaiskasvatus / Avoin varhaiskasvatus
Toimiala, jonka alainen	Sivistystoimi
Tulosalue, jonka alainen	Varhaiskasvatus
Kelpoisuusehdot	<p>Palvelukoordinaattorilta edellytetään joko varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuutta (kasvatustieteen kandidaatin tai sosionomin tutkinto).</p> <p>Varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuusehdot määräytyvät varhaiskasvatuslain (540/2018) 26§ ja 75§ siirtymäsäädösten mukaisesti, vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuisina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään tai sosionomin tutkinto, jota on täydennetty mainituilla opinnoilla.</p>
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: Yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.1.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen palkka 2717,26€/kk, hinnoittelutunnus OVTES 45000044
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	Kustannusvaikutus n. 10 000€/v
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta vastaaminen (50 % työajasta) Varhaiskasvatuksen hallintoon liittyvät työtehtävät (50 % työajasta)
Perustelut esitykselle	Esitetään, että yksi perhepäivähoitajan toimi lakkautetaan ja perustetaan palvelukoordinaattorin toimi.
Päiväys ja esittäjän nimi	Riitta Ranta, varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja
Taloussuunnitelma	☐ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☒ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☐ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☐ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☒ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Kolme lastenhoitajan toimea muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimiksi
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosyksikkö	Varhaiskasvatus
Toimiala, jonka alainen	Sivistys
Tulosalue, jonka alainen	Varhaiskasvatus
Kelpoisuusehdot	Varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuusehdot määräytyvät varhaiskasvatuslain (540/2018) 26§ ja 75§ siirtymäsäädösten mukaisesti, vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, tai sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuusina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään tai sosionomin tutkinto, jota on täydennetty mainituilla opinnoilla.
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.8.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen palkka 2657,13€/kk, hinnoittelutunnus OVTES 45000044
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	Muutoksen kustannusvaikutus n. 14 000€/v
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväkuvauksen mukaiset tehtävät, pedagoginen vastuu lapsiryhmän toiminnan suunnittelusta, arvioinnista ja kehittämisestä
Perustelut esitykselle	<p>Kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimea on vapautunut ja täytetty nyt määräaikaista.</p> <p>Esitetään, että kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimea lakkautetaan ja perustetaan kolme varhaiskasvatuksen opettajan toimea.</p> <p>Varhaiskasvatuslaki 540/2018 §37 Päiväkodissa kasvatus-, hoito- ja opetustehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus 1.1.2030 mennessä.</p> <p>Vuoteen 2030 mennessä Janakkalassa tulee muuttaa 12 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa varhaiskasvatuksen opettajan toimiksi. Sitä mukaa kuin lastenhoitajan toimia vapautuu, ne lakkautetaan ja tilalle perustetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimet.</p>
Päiväys ja esittäjän nimi	Riitta Ranta, varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja
Taloussuunnitelma	☐ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☒ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☒ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☐ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☐ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Vahtimestari
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosityksikkö	Tervakosken koulut ja liikuntahalli
Toimiala, jonka alainen	Sivistystoimi
Tulosalue, jonka alainen	Opetus
Kelpoisuusehdot	Alan ammattikoulutus tai käytännön kokemuksella hankittu ammattitaito
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: Yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.1.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen palkka 2024,27, hinnoittelutunnus KVTES 01PER070
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	37 000€/v
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Kiinteistönhoitajan tehtäviin kuuluu: <ul style="list-style-type: none"> • Kiinteistöjen laitetoimintojen valvonta-, huolto- ja korjaus-/korjauttamistyöt, sekä rakennusten korjauttamistyöt. • Ulkoalueiden laitteiden (valot, jätehuolto ym. tekniikka) korjaustyöt Vahtimestarin tehtäviin kuuluu: <ul style="list-style-type: none"> • koulun tilojen vuokraamisen koordinointi (muut kuin liikuntapalveluiden kautta menevät varaukset) ja avainhallinta • pienkorjaukset (sis. myös lampunvaihdot, pulpettien säädöt) • tavaroiden siirtäminen paikasta toiseen luokkien muuttaessa • postin hakeminen, koululle tulevan tavaraliikenteen vastaanottaminen • ovien lukitusten tarkistaminen • tilaisuuksien järjestely tavaroiden osalta (vierailijat, juhlat) • yleinen silmälläpito liittyen kiinteistöön (yhteistyö kiinteistöhoitajien kanssa), irtaimistoon ja henkilöliikenteeseen • turvakameroiden ensisijainen käyttäjä
Perustelut esitykselle	Tervakosken alueen koulujen arjen sujuvuuden turvaamiseksi kouluille tarvitaan vahtimestari. Lisäksi vahtimestarin resurssia hyödynnetään Tervakosken uudella liikuntahallilla.
Päiväys ja esittäjän nimi	Jouni Wilpola, sivistysjohtaja
Taloussuunnitelma	☒ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☐ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☒ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☐ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☐ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Nuorisopalveluiden ohjaaja
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosityksikkö	Nuorisopalvelut
Toimiala, jonka alainen	Sivistystoimi
Tulosalue, jonka alainen	Nuorisopalvelut
Kelpoisuusehdot	Soveltuvuus ohjaustehtäviin, B-ajokortti
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: Yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.1.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen palkka 1977,10€/kk, hinnoittelutunnus 02VAP070
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	32 000€/v
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Nuorisopalveluiden ohjaaja tekee liikkuvaa nuorten ohjaustyötä kohdaten nuoria niin nuorten työpajan tehtävissä kuin myös nuorisotiloilla. Nuorisopalveluiden ohjaaja toimii asiakasrajapinnassa tukien nuorisopalveluiden muiden työntekijöiden työtehtäviä. Tehtäviin kuuluu ohjaamisen ja kohtaamisen lisäksi nuorisopalveluiden liikkuvan kesäpakun ja nuorten työpajan asiakkaiden kuljettaminen sekä erilaiset muun muassa leirejä ja muita toimintoja tukevat tehtävät.
Perustelut esitykselle	Nuorten kasvava tarve vapaa-ajan ohjaamiselle on merkittävää myös Janakkalassa. Uuden toimen perustaminen tukee nuorisotyön nuorten kohtaamisen perustehtävää ja mahdollistaa esimerkiksi nuorisotilojen aukioloja. Aukioloja on tarkoitus kasvattaa uusien nuorisotilojen myötä eikä tämä onnistu ilman uutta resurssia nuorisopalveluihin.
Päiväys ja esittäjän nimi	Sanna Laine, nuorisopalvelupäällikkö
Taloussuunnitelma	☐ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☒ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

JANAKKALAN KUNTA HENKILÖSTÖESITYSLOMAKE	V. 2023 TALOUSSUUNNITELMA
ASIA	☐ Viran/toimen perustaminen v. 2023 ☒ Nimikkeen muuttaminen v. 2023 ☐ Muu muutos v. 2023, peruste:
Nimike (vanha nimike / uusi nimike)	Nuorten vastaava työpajaohjaaja/nuorten työpajaohjaaja
Pääasiallinen virantoimituspaikka / tulosityksikkö	Nuorten työpaja
Toimiala, jonka alainen	Sivistystoimi
Tulosalue, jonka alainen	Nuorisopalvelut
Kelpoisuusehdot	Kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva nuoriso- tai sosiaalialan tutkinto ja työkokemusta sosiaalisen nuorisotyön alueelta ja/tai työpajatoiminnasta.
Palvelussuhteen luonne	☐ virka ☐ osa-aikainen virka ☒ työsuhde ☐ määräaikainen, peruste: Työaikamuoto: Yleistyöaika 38,25h/vko
Toteuttamisajankohta	1.1.2023
Tehtäväkohtainen palkka / hinnoittelutunnus	tehtäväkohtainen 2333,31€/kk 02VAP050
Arvio henkilöstökuluista, € / vuosi (sis. palkka + henkilösivukulut 21,5%)	Ei vaikuta henkilöstökuluihin
Viran/toimen pääasialliset tehtävät	Nuorten työpajaohjaajan tehtäviin kuuluvat nuorten yksilöohjaus, asiakkaiden työvalmiuksien ja -taitojen kehittäminen sekä elämänhallinnan tukeminen ratkaisukeskeisellä työllä nuorten työpajalla.
Perustelut esitykselle	Muutos on osa nuorten työpajan toimintakulttuurin muutosta ja sopeutumista uusiin työtapoihin kuntaan jäävässä työpajatoiminnassa. Muutoksen myötä nuorten työpajan asiakuuksiin liittyvät asiat kuten sopimukset ja sopimusneuvottelut hoitaa erityisnuorisohjaaja. Näin nuorten työpajan varsinaisille ohjaajille jää enemmän aikaa itse työskentelemään pajanuorten kanssa.
Päiväys ja esittäjän nimi	Sanna Laine, nuorisopalvelupäällikkö
Taloussuunnitelma	☒ Sisältyy voimassa olevaan taloussuunnitelmaan v. 2023 (tarkoittaa että onko olemassa maininta ja eurot voimassa olevassa vuonna 2021 hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa/-suunnitelmassa vuoden 2023 kohdalla) ☐ Ei sisälly taloussuunnitelmaan

TEKNINEN TOIMI	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023 muu- tos	TS 2024 muu- tos	TS 2025 muu- tos	TS 2026 muu- tos
Teknisen toimen hallinto							
Tekninen johtaja	1	1	1				
Talous- ja hallintopäällikkö	1	1	1				
Palvelusihteeri			0,25				
Kehittämispäällikkö, määräaikainen 3 v		1	1		-1		
Teknisen toimen hallinto yhteensä	2,0	3,0	3,25	0,0	-1,0	0,0	0,0
Maankäyttö							
Ympäristöpäällikkö	1	1					
Ympäristösuunnittelija			1				
Ympäristötarkastaja	1	1	1				
Palvelusihteeri	0,6	1	1				
Rakennustarkastaja	1	1	1	-0,4			
II rakennustarkastaja	1	1	1				
Maankäyttöpäällikkö	1	1	1				
Yleiskaavasuunnittelija	1	1	1				
Kiinteistöinsinööri	1	1	1				
Paikkatietosuunnittelija			1				
Suunnitteluavustaja	1	1	1				
Projektityöntekijä (ma.)				1			
Maasto- ja paikkatietomittaja	1	1	1				
Maankäyttö yhteensä	9,6	10	11	0,6	0	0	0
Maaseutupalveluyksikkö							
Maaseutupäällikkö	1	1	1				
Maaseutuassistentti	1	1	1	-1			
Maaseutupalvelusihteeri	1	1	1				
Maaseutuasiamies	5	5	5	1			
Maaseutu- ja kyläpalvelu yhteensä	8	8	8	0	0	0	0
Tilapalvelu							
Kiinteistöpäällikkö	1	1	1				
Kiinteistösihteeri	1	1	1				
Hankintakoordinaattori	1	1	1				
Kiinteistön ylläpitöinsinööri	1	1	1				
Kunnossapitoinsinööri	1	1	1				
Rakennuttaja	1	1	1				
Hankekoordinaattori	1	1	1				
* Rakennuttajainsinööri, määräaikainen 5. v	1	1	1				
* LVI-rakennuttaja, määräaikainen 5 v.	1	1	1				
* Projektirakennuttaja	0	0	0				
Rakennuskorjausmies	1,6	1,6	1,6	-0,6			
Putkiasentaja	1	1	1				
Kiinteistönhoitaja	7	7	7	-0,55	-2		
Tilapalvelut yhteensä	18,6	18,6	18,6	-1,15	-2	0	0
Aluepalvelut							
Maanrakennusinsinööri	1						
Maanrakennuspäällikkö		1	1				
Rakennuttajainsinööri (infra)				1			
Valvontainsinööri	1	1	1	-0,4			

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023 muu- tos	TS 2024 muu- tos	TS 2025 muu- tos	TS 2026 muu- tos
Kunnossapitotyöpäällikkö	1	1	1				
Rakennuttaja-valvoja	1	1	1				
Työkoneenkuljettaja	2	2	2				
Kunnossapitotyöntekijä	3	3	3				
Puistopuutarhuri	1	1	1				
Liikuntapaikan hoitaja	2	2	2				
Aluepalvelut yhteensä	12,00	12,00	12,00	0,60	0,00	0,00	0,00
Liikunta							
Liikuntapäällikkö	1	1	1				
Palvelusihteeri	0,4	0,8	0,8				
Erityisliikunnan ohjaaja	1	1	1				
Liikunnanohjaaja	1	1	1				
Uinninvalvoja	1	1	1				
Uimahallityöntekijä	1	1	1				
Uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1				
Kassanhoitaja	1	1	1				
Liikuntapalvelut yhteensä	7,4	7,75	7,75	0	0	0	0
Jätehuolto							
Jätehuoltokoordinaattori	1						
Jätehuolto yhteensä	1	0	0	0	0	0	0
Ateria- ja puhtauspalvelut							
Palvelupäällikkö	1	1	1				
Toimistosihiteeri	1	1	1				
Tuotannon esimies	1	1	1				
Tuotannonohjaaja	1	1	1				
Palveluesimies	2	2	2	-1			
Kokki	9	11	10	-1			
Palveluohjaaja	3	3	3	-1			
Palveluvastaava	23	19	19				
Laitoshuoltaja	52	56	56	-32			
Ateria- ja puhtauspalvelut yhteensä	93	95	94	-35	0	0	0
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ	151,60	154,35	154,60	-34,95	-3,00	0,00	0,00
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA							
Sivistystoimen hallinto							
Sivistysjohtaja	1	1	1				
Kehittämispäällikkö	1	1	1				
Talous- ja hallintopäällikkö	1	1	1				
Toimistosihiteeri	1	1	1				
Hallinnon sihteeri	1	1	1				
Ict-suunnittelija	1	1	1				
Sivistystoimen hallinto yhteensä	6	6	6	0	0	0	0
Varhaiskasvatus							
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	0	0	0				
Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	3	3				
Lastenhoitaja	60,1	61,1	64	-3	-4	-2	-2

Perhekeskus	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023 muu- tos	TS 2024 muu- tos	TS 2025 muu- tos	TS 2026 muu- tos
Toiminnanjohtaja	1	1	0				
Palveluohjaaja							
Perhekeskus yhteensä	1			0	0	0	0
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA YHTEENSÄ	357,8	360	365,8	-4	-1	-3	-3
KUNTA YHTEENSÄ (ilman liikelaitosta)	525,4	530,4	539,4	-38,0	-4,0	-3,0	-4,0
TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TS 2023 muu- tos	TS 2024 muu- tos	TS 2025 muu- tos	TS 2025 muu- tos
Janakkalan Vesi							
Toimitusjohtaja	1						
Vesihuoltoinsinööri	1						
Käyttöinsinööri	1						
Taluspäällikkö	1						
Laitosinsinööri							
Vesihuoltosihteeri	1						
Käyttövastaava	3			1			
Laitoksenhoitaja	5						
Janakkalan vesi yhteensä	13	13	13	1	0	0	0
JANAKKALAN VESI YHTEENSÄ				1	0	0	0
Suunnitelmakaudella eläkeiän saavuttavien lu- kumäärä				0			
Näistä huomioitu käyttötalousosassa							
KAIKKI YHTEENSÄ (ml. liikelaitos)	538,4	543,4	552,4	-37,0	-4,0	-3,0	-4,0
Luvuista on poistettu sosiaali- ja terveystalouden henkilökunta jo vuodelta 2021.							

10. JANAKKALAN VEDEN JOHTOKUNNAN ESITYS; TALOUSARVIO VUODELLE 2023, TALOUSSUUNNITELMA V. 2023 – 2026

Toiminnan kuvaus

Janakkalan Vesi vastaa vesihuoltolain mukaisista talousvesi- ja jätevesipalveluista toiminta-alueellaan ja hulevesipalveluista huleveden viemäröintialueellaan. Janakkalan Vesi tuottaa talousvettä pohjavedestä omilla pohjavesilaitoksillaan. Talousvesi toimitetaan kuluttajille vesijohtoverkoston ja ylävesisäiliöiden kautta ja jätevesi johdetaan jätevesiverkoston ja -pumppaamojen kautta Janakkalan Veden Turengissa sijaitsevalle jätevedenpuhdistamolle. Hulevesiverkoston ja -pumppaamojen kautta sade-, sulamis- ja perustusten kuivatusvedet johdetaan hallitusti luontoon. Käytön, huollon ja kunnossapidon lisäksi Janakkalan Vesi vastaa toimintaansa liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista. Janakkalan Vesi liittää kiinteistöt verkostoonsa, asentaa ja vaihtaa vesimittarit, hoitaa laskutuksen ja asiakaspalvelun.

Luotettavien ja korkeatasoisten talousvesi-, jätevesi- ja hulevesipalvelujen tarjoaminen perustuu pohjaveden suojeluun, vuotovesien vähentämiseen, varmatoimisiin ja hyväkuntoisiin teknisiin ratkaisuihin, riittävään kapasiteettiin ja ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilökunnan työhön. Palvelujen jatkuvuus luotettavina ja korkeatasoisina varmistetaan korvaus-, saneeraus- ja uusinvestoinneilla. Osaavista ammattilaisista pyritään pitää kiinni ja huolehtimaan motivaation ja ammattiyhpeuden säilymisestä.

Kokonaiskuva toiminnan kehittamisestä vuosina 2023-2026

Toiminnan kehittämisen tavoite on vesihuoltopalvelujen jatkuvuuden turvaaminen. Jätevedenpuhdistamon ohitustilanteiden ensiavuksi haettu kolmen vuoden koetoimintalupa varoaltaille helpottaa ajanjaksoa, kun jätevedenpuhdistamolla ja verkostossa tehdään investointeja. Rakennettava flotaatiolaitos parantaa puhdistamon toimintaa sekä rasvanpoiston että ohitusvesien käsittelyn kautta. Verkostosaneerauksista suurin yksittäinen kohde on Turengin Kauppakujan vesihuoltosaneeraus. Kuumolan vedenottamon saneerauksella parannetaan talousvesihuollon toimintavarmuutta. Suunnitelmakaudella saneerausinvestointien osuus jää flotaatiolaitoksen takia alle 60 %:in investointien koko määrästä.

Veden käytön väheneminen kasvavan saneeraustarpeen kanssa johtaa vääjäämättä sekä hinnankorotuksiin että lainanottoon myös jatkossa. Vesihuoltolaitosten maksuja koskevien ohjeiden ja suositusten mukaisesti Janakkalan Vesi on käynnistänyt maksurakennemuutoksen, jolla tavoitellaan sitä, että tulevaisuudessa 50 % tuloista kerätään perusmaksulla ja 50 % käyttömaksulla. Perusmaksuja korotetaan 15 %:lla vuoden 2023 alussa.

Liisa Piirtola
Toimitusjohtaja

Kuntastrategian toteuttaminen Kaikkea toimintaa ohjaavat periaatteet

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Mittari	Kunnan talousarviovuoden toimenpide, Janakkalan Vesi
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Kehitämme johtamis- ja työkuultuuria palvelevaksi	kpl	Koulutuksen painopisteet ovat vesihuolto-osaaminen, työturvallisuus ja asiakaspalvelu. Mittari on koulutusten kpl-määrä näistä aiheista.
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Parannamme työhyvinvointia jatkuvasti	-	Janakkalan kunnan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman 2017-2020 mukaisesti kehitetään johtamis- ja työyhteisötaitoja osallistumalla henkilöstöpalvelujen järjestämiin koulutuksiin ja hankkeisiin. Henkilöstöpalvelut seuraa jo työhyvinvoinnin tilaa kuvaavia mittareita ja järjestää työhyvinvointikyselyjä.
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti	kpl	Asiointitarvetta pyritään vähentämään ja asiointia helpottamaan. Ajasta ja paikasta riippumatonta sähköistä asiointia ja liittymisprosessin asiakasohjeistusta kehitetään edelleen. Mittari on asiakaspalveluun liittyvien reklamaatioiden määrä.

Konsernitavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	
Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot) > 99 %	
Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot) >99 %	
Talovesiverkoston <50-vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta ≥90 %	
Jätevesiverkoston <50-vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta ≥90 %	

Taloudelliset tavoitteet	
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	
Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava ylijäämäinen.	

Henkilökunta

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Janakkalan Vesi	13	13	14	14	14	14

Suoritteet

				-1%	-1%	-1%
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vesilaitos						
Laskutettava talousvesimäärä m ³	931 716	900 000	900 000	891 000	882 090	873 269
Viemärlaitos						
Laskutettava jätevesimäärä m ³	880 989	830 000	830 000	821 700	813 483	805 348

Toimintatulot ja toimintamenot

Laskutusmääriin ennustetaan varovaista laskua tulevina vuosina. Tuloja tarvitaan kuitenkin entistä enemmän, joten hintojen korotuksilta ei välytä tulevinakaan vuosina.

Laitoksen muuttuvien kustannusten osuus kaikista kuluista on toimialalle tyypillisesti alle 20 % ja vastaavasti kiinteiden kustannusten osuus on yli 80 %. Tavoitteena on muuttaa tulopuolta samaan suuntaan. Suunnitelmakaudella 2023-2026 kasvatetaan kiinteiden tulojen osuutta korottamalla perusmaksuja. Sako- ja umpikaivo-lietemaksua tarkistetaan kustannuksia vastaavaksi vuoden 2023 alusta lukien.

Käyttötalous

				tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	2023 - 2026 eur
TUOTOT	4 373 193	4 243 600	4 523 000	4 658 690	4 798 451	4 942 404	18 922 545
KULUT							
Henkilöstö	-795 364	-858 480	-897 000	-919 425	-942 411	-965 971	-3 724 807
Palvelujen osto	-779 858	-690 200	-870 000	-883 050	-896 296	-909 740	-3 559 086
Aineet ja tarv	-523 241	-578 550	-650 000	-659 750	-669 646	-679 691	-2 659 087
Muut kulut	-223 432	-142 100	-200 000	-203 000	-206 045	-209 136	-818 181
KULUT YHTEENSÄ	-2 330 895	-2 269 330	-2 617 000	-2 665 225	-2 714 398	-2 764 538	-10 761 160
TOIMINTAKATE	2 042 298	1 974 270	1 906 000	1 993 465	2 084 053	2 177 867	8 161 385
Toimintakate %	46,7	46,5	42,1	42,8	43,4	44,1	43,1
Rahoitustuotot	2 419	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Korkokulut	-8 373	-30 000	-35 000	-35 000	-38 000	-35 000	-143 000
Peruspo:n korv. kunnalle	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-1 027 424
Lisätuloutus kunnalle	-200 000	0	0	0	0	0	0
Poistot	-1 290 047	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 700 000	-1 600 000	-6 300 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	289 441	192 414	119 144	206 609	94 197	291 011	710 961

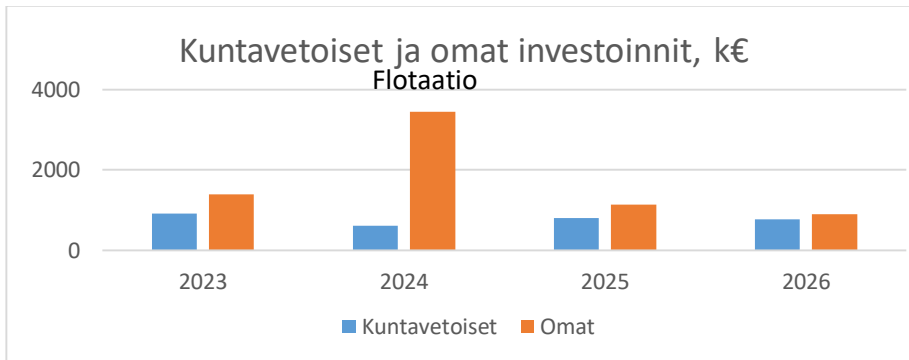
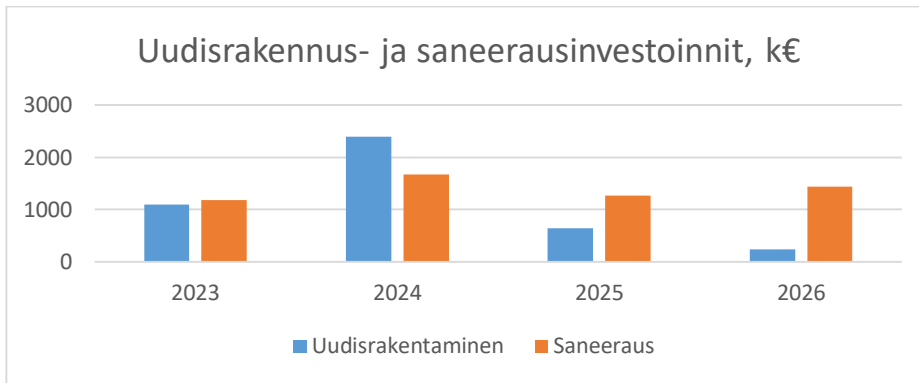
Liikelaitoksen tuloslaskelma

				tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	tuotot +3 % kulut+1,5- 2,5%	2023-2026 eur
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
LIIKEVAIHTO	4 373 193	4 243 600	4 523 000	4 658 690	4 798 451	4 942 404	18 922 545
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 312 019	-1 268 750	-1 520 000	-1 542 800	-1 565 942	-1 589 431	-6 218 173
palvelujen osto	-788 778	-690 200	-870 000	-883 050	-896 296	-909 740	-3 559 086
aineet ja tarv	-523 241	-578 550	-650 000	-659 750	-669 646	-679 691	-2 659 087
HENKILÖSTÖKULUT	-795 364	-858 480	-897 000	-919 425	-942 411	-965 971	-3 724 807
POISTOT JA ARVONALEN- TUM.	-1 290 047	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 700 000	-1 600 000	-6 300 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KU- LUT	-223 432	-142 100	-200 000	-203 000	-206 045	-209 136	-818 181
LIIKELYLJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	752 331	474 270	406 000	493 465	384 053	577 867	1 861 385
Rahoitustuotot	2 419	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Korkokulut	-8 437	-30 000	-35 000	-35 000	-38 000	-35 000	-143 000
Korvaus peruspääomasta	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-256 856	-1 027 424
Lisätuloutus kunnalle	-200 000	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	289 441	192 414	119 144	206 609	94 197	291 011	710 961

Investointisuunnitelma

Investointitaso lähivuosille on lähes 10 milj.euroa. Laitoshankkeista kiireellisimpiä ovat jätevedenpuhdistamolla tehtävät parannukset. Kunnan katuhankkeista, niin uudis- kuin peruskorjauskohteista, päätetään kunnan toimielimissä kuluvan syksyn kuluessa. Niissä vesihuollon osuus toteutetaan kunnan hankkeiden aikataulussa.

	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026	Yht. 1000 eur
Vesihuoltoinvestoinnit yhteensä	2310	4060	1940	1680	9990
Kuntavetoiset	920	610	800	780	3110
Omat	1390	3450	1140	900	6880

Alustava suunnitelma hankkeittain:

	2023	2024	2025	2026	Yht. 1 000 €
UUDISRAKENTAMINEN					
Yritystoiminnan katuhankkeet					
Turenki					
Erittelemättömät	40	40	40	40	160
Asuntotuotannon katuhankkeet					
Turenki					
Ilveslinnanranta / Ilveslinnanranta 2		50	200		250
Harvialan kartanoalue	50		200	200	450
Hakamäen uusi yleisurheilukenttä	100				100
Tervakoski					
Laitoshankkeet					
Flotaatiolaitos	900	1900	200		3000
Toimitila / hallirakennus		400			400
SANEERAUS					
Infrahankkeet					
Turenki					
Kauppakuja	700				700
Ylikyläntie		400			400
Taimistotie		30		500	530
Tuulimyllyntie ja Juurtintie	30		300		330
Haukolantie		30			30
Valontie		30			30
Yrttatie		30			30
Tervakoski					
Silvantie				40	40
Korpilontie			30		30
Tietty			30		30
Laitoshankkeet					

Jätevesipumppaamon saneeraus 2023	80	40	40	40	200
Kuumolan vedenottamon saneeraus	80	600	600	600	1880
Vesitorni-Oravapolku-Jänispolku vesijohdon saneeraus	30	250			280
Turengin VH-verkosto	120	120	120	120	480
Tervakosken VH-verkosto	60	60	60	60	240
Erittelemättömät kohteet, vesilaitos	40	40	40	40	160
Erittelemättömät kohteet, viemärlaitos	40	40	40	40	160
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA					
Pakettiauton vaihto	40		40		80
VESIHUOLTO INVESTOINNIT YHT.	2310	4060	1940	1680	9990

Rahoituslaskelma

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	2023-2026 eur
Toiminnan rahavirta							
Liikeliikäämä (-alijäämä)	752 331	474 270	406 000	493 465	384 053	577 867	1 861 385
Poistot ja arvonalentumiset	1 290 047	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 700 000	1 600 000	6 300 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-462 874	-281 856	-286 856	-286 856	-289 856	-286 856	-1 150 424
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-2 180 524	-2 840 000	-2 310 000	-4 060 000	-1 940 000	-1 680 000	-9 990 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-601 020	-1 147 586	-690 856	-2 353 391	-145 803	211 011	-2 979 039
Rahoituksen rahavirta							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 422 586	975 856	2 698 391	690 803	213 989	4 579 039
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-316 428	-350 000	-360 000	-420 000	-620 000	-500 000	-1 900 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 574 096	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Rahoituksen rahavirta	2 257 668	1 147 586	690 856	2 353 391	145 803	-211 011	2 979 039
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 656 648	0	0	0	0	0	0

Liittymismaksuja arvioidaan laskutettavan vuosittain noin 75 000 eur. Tavoitteena on, että vuoden 2023 investoinneista reilusti yli puolet rahoitetaan tulorahoituksella. Kaksi pitkäaikaista lainaa maksetaan loppuun 2025 aikana.

11. JANAKKALAN KUNNAN JA JANAKKALAN VEDEN YH-DISTELMÄLASKELMAT

11.1 Yhdistelmä Janakkalan kunnan ja Janakkalan Veden tuloslaskelmasta

Tilin nimi	TA 2023 Peruskunta	TA 2023 Liikelaitokset	Eliminoinnit Peruskunta	Eliminoinnit Liikelaitokset	TA 2023 Peruskunta ja liikelaitokset yhteensä
TOIMINTATUOTOT	19 406 307	4 523 000	-9 632 952	-289 000	14 007 355
Myyntituotot	6 374 640	4 511 200	-3 758 453	-289 000	6 838 387
Maksutuotot	1 224 287	6 000			1 230 287
Tuet ja avustukset	837 000	3 800			840 800
Muut toimintatuotot	10 970 380	2 000	-5 874 499		5 097 881
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	474 300				474 300
TOIMINTAKULUT	-58 822 714	-2 617 000	9 876 578	45 374	-51 517 762
Henkilöstökulut	-28 843 345	-897 000			-29 740 345
Palvelujen ostot	-15 366 053	-870 000	3 979 865	17 388	-12 238 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 460 619	-650 000	103 200		-6 007 418
Avustukset	-1 946 258				-1 946 258
Muut toimintakulut	-7 206 440	-200 000	5 793 513	27 986	-1 584 941
TOIMINTAKATE	-38 942 107	1 906 000	243 626	-243 627	-37 036 107
VEROTULOT	37 293 000				37 293 000
VALTIONOSUUDET	12 343 000				12 343 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-443 144	-286 856	-256 856	256 856	-730 000
Korkotuotot		3 000			3 000
Muut rahoitustuotot	311 856	2 000	-256 856		57 000
Korkokulut	-755 000	-35 000			-790 000
Muut rahoituskulut		-256 856		256 856	
VUOSIKATE	10 250 749	1 619 144	-13 230	13 230	11 869 893
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 001 895	-1 500 000			-6 501 895
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 001 895	-1 500 000			-6 501 895
TILIKAUDEN TULOS	5 248 854	119 144	-13 230	13 230	5 367 998
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	5 248 854	119 144	-13 230	13 230	5 367 998
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	5 248 854	119 144	-13 230	13 230	5 367 998

11.2 Yhdistelmä Janakkalan kunnan ja Janakkalan Veden rahoituslaskelmasta

1 000 €	Kunta TA 2023	Janakkalan Vesi TA 2023	Yhteensä TA 2023
Toiminnan rahavirta	10 251	1 619	11 870
- vuosikate	10 251	1 619	11 870
- satunnaiset erät			
- tulorahoituksen korjausevät			
Investointien rahavirta	-12 138	-2 310	-14 448
- investointimenot	-12 238	-2310	-14548
- rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0
- pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	100		100
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 887	-691	-2 578
Rahoitustoiminnan rahavirta			
Antolainauksien muutokset			
- antolainasaamisten lisäys			
- antolainasaamisten vähennys			
Lainakannan muutokset	1 887	616	2 503
- pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 085	976	11 061
- pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 198	-360	-8 558
- lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Korottomien velkojen muutokset		75	75
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0

* Liittymismaksut